(**aprise tout seul sans maitre**

LE MAITRE POPULA

OU

La guide à la langue franSai·

PART. 1.

AVEC

(**Grammaire, phrase, mots, prononciation en**

PAR

J. M. Raval Instituteur de l'Indi

l'e'cole à Majunga (Madagascar)

1 e'me e'dition.

500, copies

Rien ne vaut pour apprendre:
une langue e'tran ge're.

Ce livre Merveilleux. Le Maitre Populaire,

Prix. 6. franes. **Postage libre.**

1919.

ərseillese (લા માર્સેઇઝ) રાજગીત:

, enfants de la patrie.
ઝાંફાં દે લા પાત્રી

jour de gloire est arrive'
ઝુર દે ગ્લુવાર એતા રીવે

tre nous de la tyrannie,
ત્ર નુ દે લા તીરાની

e'tendard sanglant est leve'.
લેતાંદાર સાંગ્લાં એ લેવે.

'e'tendard sanglant est leve'
લેતાંદાર સાંગ્લાં એ લેવે.

Entendez vous dans ces campagnes,
આતાંદે વુ દાં સે કામ્પાય

Mugir ces feroces soldats ?
મિઝીર સે ફેરોસ સોલ્દા ?

Ils viement jusque dans nos bras,
ઇલ વિયમં ઝીસ્ક દાં નો બ્રા.

Egorger vos fils, vos campagnes.
એગોર્ઝે વો ફીસ વો કામ્પાય,

Aux armes citoyens.
ઓ ઝાર્મ સીત્વુયાં

Formez vos bataillons,
ફોર્મે વો બાતાયોં

Marchons, marchons, qu'un sang impur
માર્શોં માર્શોં કે સાં એંપીર

abreuve nos sillons.
આબ્રેવ નો સીઓં

અર્પણ પત્રિકા.

વિદ્યાનુરાગી, સાહિત્ય પ્રેમી, શ્રીયુત શેઠજી સાહેબ
રહીમજી કાસમ કચરા ખોજા માજુંગાનિવાસી કે
જેઓ વિદ્યાવૃદ્ધિ માટે તેમજ સાહિત્ય પ્રચારાર્થે
તન, મન ને ધનથી પરમ પુરૂષાર્થ કરી
રહ્યા છે. જેના પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ ચિન્હરૂપ
આ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરવાનું મને
સદ્‌ભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું છે એવા
ઉદાર ચરિત્ર સજ્જનનાં
હૃદય કંઠમાં આ
વખણાયેલ

(Le Maitre Populaire, ou La Guide à La Langue Français Part I)

ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભોમીયો ભાગ ૧
નામની પુષ્પમાળા આરોપું છું.

માજુંગા,
તા૦ ૧-૨-૧૯૧૯.

સ્નેહાંકિત,
માસ્તર જગજીવન મહાશંકર
ના દુઆ સલામ.

પ્રસ્તાવના.

'To see oneself in print' પોતાની કૃતી છપાએલી જોવાની ઇચ્છા કે વિદ્વાન, તરીકે ગણાવવાની ઇચ્છાએ નહિં, પરંતુ આપણે— હિંદીભાઇઓ ઘણાં વર્ષો થયા ફ્રેન્ચ કોલોનીમાં વસીએ છીએ. અને આપણા પ્રત્યેક કાર્યો આપણી રાજભાષા "ફ્રેન્ચ ભાષા" જાણવા ફરજ પાડે છે. છતાં દિલગિરિની વાત એ છે કે આજ સુધીમાં એકે એવું પુસ્તક પ્રગટ થયું નથી, કે જે આપણને તે ભાષા જાણવા સહાયરૂપ થઇ પડે. જોકે આપણામાં કેટલાંક તે ભાષા બોલે છે, પણ તે ઘણીખરી અશુદ્ધ અને વ્યાકરણના દોષવાળી બોલે છે અને પ્રાયઃ લખતાં તો આવડતીજ નથી.

ઉપર પ્રમાણે સમગ્ર હિંદીભાઇઓની મુશ્કેલી દ્રષ્ટી ગોચર થતાં, તે મુશ્કેલી દુર કરવા કોઇએક સારાં અને વ્યવહારૂં સત્યજ્ઞાન આપનારા પુસ્તકની જરૂર જણાતાં, તે પુસ્તક તૈયાર કરવા તરતજ નિશ્ચય કર્યો; અને તે ભાષાના વ્યાકરણ સંબંધીના પુસ્તકોદ્વારા જરૂર પડતું જ્ઞાન એકત્ર કરતો, અને તે એકત્ર કરેલાં ભંડારને હિંદીભાઇઓની સમક્ષ મુકવા ભાગ્યશાળી થયો છું. અને ફ્રેન્ચ ભાષા શીખવા ઇચ્છા રાખનાર અભ્યાસીઓ માટે વખણાએલ ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભોમીયો ભાગ ૧ એ નામનું અતિ અગત્યનું પુસ્તક લોકપ્રિય થઇ પડશે, એવી આશા રાખું છું અને જેટલે અંશે ઉપર્યુકત ઉદ્દેશ મારો પાર પડશે. તેટલે અંશે મારો કરેલો પ્રયત્ન સફળ થયો માનીશ.

ફ્રેન્ચ ભાષાના અભ્યાસકને શરૂઆતમાં આપેલ સુચનાપર પુરતુ લક્ષ આપવા ભલામણ કરૂં છું. ફ્રેન્ચ ભાષા ઘણી કોમળ છે અને તેના ઉચ્ચાર ઘણા અઘરા છે. તેથી બોલનાર શુદ્ધ કોમળ બોલે તોજ સમજાય. કેટલાંક અક્ષરના ઉચ્ચાર એવા છે કે તેવા ગુજરાતી ભાષામાં નથી. માટે તેની સમજણ અત્રે આપવી વાજબી થઇ પડશે

u (ઇય) આ અક્ષરનો ઉચ્ચાર એ હોઠ પાસે રાખી મોરબીની (ય) ના જેવો કંઠમાંથી (ઇય) ઉચ્ચાર કરવો જ્યાં (u) આ અક્ષર વાપર્યો છે ત્યાં તેનો ઉચ્ચાર દીર્ઘ (ી) મુકેલી છે પણ તે બોલવામાં કોમળ ઉચ્ચાર કરવો જેમ-cure (કીયરે)

g. j. આ અક્ષરોના ઉચ્ચારને ઠેકાણે ગુજરાતી ઝ મુકયો છે પણ તેનો ઉચ્ચાર સ ને ઝ બેળવીને ઉચ્ચાર કરવો તેવો ઉચ્ચાર ગુજરાતીમાં નથી.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં નામની પહેલાં આર્ટીકલ મુકી બોલવાની રૂઢી છે. જુઓ પાનુ ૧૭ મે પાઠ ૧.

આ લઘુ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં વારંવાર યોગ્ય સુચના કરનાર તેમજ મારા લખાણો તપાસી સુધારોવધારો કરનાર મી૦ પડધરી નિવાસી વલલ-દાસ ડાહ્યાભાઇ સોની તથા છપાઇ તૈયાર થઇ આવતાં પ્રુફો તપાસનાર સી. એ. મહેતા, બી. એ. એજ્યુકેશનર ધ્રાંગધ્રા સ્ટેટ આ બેઉ ગૃહસ્થોનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનું છું.

આ મારા પ્રથમ પ્રયત્નમાં કંઇ દોષ નજરે પડે તો ક્ષમા આપશો, એવી પ્રત્યેક ઉદાર બંધુ પાસે યાચના કરવામાં આવે છે. મનુષ્ય માત્ર ભુલને પાત્ર છે. તો મેં સ્કુલ કાર્ય કરતાં, અભ્યાસ કરતાં, ઉપરાંત એક કલાક જેવા અલ્પ સમયમાં દરરોજ આ કાર્ય કરતો હતો, તેથી અલબત આ પુસ્તકમાં ઘણી ભુલો રહી ગઇ હશે, તો તે સુધારવા પ્રત્યેક સુજ્ઞ બંધુઓને વિનંતી કરવામાં આવે છે. તે ખાતે તેઓના આભાર માની બીજી આવૃત્તિમાં સુધારો કરવામાં આવશે.

લી૦ પ્રકાશક,

હળવદ, | જગજીવન માહાશંકર સ્કુલ માસ્તર,

તા૦ ૧-૬-૧૯૧૫. | માજુંગા, (માડાગાસ્કર).

શુદ્ધિપત્રક.

અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.	પાનું..
bolanger	boulanger	૧૨
મોનીય	મોંતાય	૧૩
bowurs	bours	૧૪
burre	beurre	૨૦.
flear	fleur	,,
kanif	canif	૨૪
carix	..	,,
cing	cing	,,
sœwer	sœurs	૨૫
lang	langue	૨૬
રાંધણીયું	પિત્રાઈ બેન	૩૦
chattan	chsteau	૩૧
રાત્રની	રાતની	૩૪
ou	au	,,
ઝાંદા	ઝાંકા	,,
auoat	auront	૩૭
at	et	૩૮
hewer	heure	૪૭
œ	où	૪૮
bacoup	beaucoup	૬૧
famme	femme	૬૩
livere	livre	,,
bœut	bœuf	૬૪
voche	vache	,,
jadin	jardin	૬૫

અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.	પાનું.
ei	ci	૬૬
purents	parents	૬૭
vieuse	vieux	૬૯
કાસરેત	કાસકેત	૭૦
pait	huit	૭૨
નોતધુશ	સાંત કાતોર્ઝ	૭૩
ધુઝ	કેંઝ	,,
fales	faites	૭૬
umetir	unième	૭૮
qel	quel	,,
appliquó	appliqué	૮૦
jalous	jalouse	૮૯
sernt	seint	૯૨
soldas	soldats	૯૬
heureuse	heureux	૧૦૦
સેમીર	સેઝીર	૧૧૮
ssli	sali	૧૨૦
méchant	méchant	૧૨૧
eigogne	cigogne	૧૨૯
done	donc	,,
naissance	naissance	૧૩૦
l'orgent	l'argent	૧૩૪

La langue francais sans maitre en 6 moisc

alphabets (આલ્ફાબે) મુળાક્ષરો.

A. a (આ) આ. અં.	R. r (એર) ર.
B. b (બે) બ.	S. s (એસ) સ.
C. c (સે) સ. ક.	T. t (તે) ત.
D. d (દે) દ.	*U. u (ઇય) ઇ.
E e (એ) એ. અ.	V. v (વે) વ.
F. f (એફ) ફ.	W. w (દુબ્લવે) વ.
G. g (ઝે) ઝ. ગ.	X. x (ઇક્ષિ) ક્ષ. ઝ. સ.
H. h (આપ) હ. અ.	Y (ઇગ્રેક) ઇ.
I. i (ઇ) ઇ.	Z (ઝેદ) ઝ.
J. j (ઝી) જ. ઝ =	ખ. kh.
K. k. (કા) ક.	ચ. tch.
L. l (એલ) લ.	છ ts.
M. m (એમ) મ.	જ. dj.
N. n (એન) ન.	ઠ th.
O o (ઓ) ઓ.	ફ f, ph.
P. p. (પે) પ.	ભ bh.
Q. q (કી) ક.	શ ch.

૧ ઉપરથી આલ્ફાબેમાં six (સી) ૭. voyelle (વુઉવાએલ) સ્વર છે બાકી Dix neuf (ધીઝનેફ) ૧૯ consonne (કોન્સોન) વ્યંજન છે.

સ્વર a. e. i. o. u. y. બાકીના k. w. વગર ૧૯ વ્યંજન છે k અને w બીજી ભાષામાં વપરાય છે.

---

* જુઓ પાનું ૩ — એ હોઠ બીડીને કંઠથી ઉચ્ચાર છે તે ય. બોલાય એવી રીતે બોલો જો નામમાં જ આવે તો d j (દે ઝે) સાથે જ થાય નહિ તો ઝ થાય.

૨ ફ્રેન્ચ ભાષામાં વપરાતા ચિન્હની સમજુતી.

૧ (') આપોસ્ત્રોફ) સંક્ષીપ ચિન્હ શબ્દનો પહેલો અક્ષર a e i અથવા h હોય અને આગલા શબ્દનો છેલ્લો અક્ષર સ્વર હોય તો પહેલો સ્વર કાઢી વચ્ચે (') આપોસ્ત્રોફ મુકે છે જેમકે le or si il તેને બદલે l'or s'il લોર સીલ વગેરે.

૨ le trema (લે ત્રેમા) આવું (..) ચિન્હ e i ઉપર આવે ત્યારે લાંબો અને બે સ્વરના જુદા ઉચ્ચાર થાય છે. જેમ haïr (હાઇર) ધિકારવું, noël (નોએલ

૩ la cedill (લા સેદીલ) , જો c (સે) ની પછી a o u આવેલ હોય અને c (સે) ની ની નીચે સેદીલ હોય તો સ ઉચ્ચાર થાય છે જેમ façade (ફાસાદ) આગલો ભાગ, સામું reçu (રેસી) મળ્યું.

૪ – આવું ચિન્હ બે શબ્દની વચમાં હોય ત્યારે બે શબ્દ જોડેલા દેખાડે છે જેમ as-tu (આ તી) dit-il (દિતિલ)

૩ ફ્રેન્ચ ભાષામાં ત્રણ માત્રા છે તે નીચે પ્રમાણે.

(´) é. accent aigu (આંકસાં તેગી) ટુંકા ઉચ્ચાર (એ) થાય છે été (એ તે)

(`) è à accent grave (આકસાંગ્રાવ) એ હોઠ ગોળાકાર વાળી પહોળો ઉચ્ચાર કરવો.

(^) ê â ô accent eircanflexe (આકસાંસીરકોંફ્લેક્ષ) તે કોઇપણ સ્વર ઉપર આવેલ હોય ત્યારે મોઢું ઉઘાડી પહોળો ઉચ્ચાર કરવો.

૪ સ્વરના શુધ્ધ ઉચ્ચાર.

a (આ કોઇ વખતે લાંબો તેમજ કોઇ વખત ટુંકો ઉચ્ચાર થાય છે rare (રા ર) âme (આમ) એ લાંબો અને la bal mal (લા, બાલ, માલ) matin (મતેં) એ બધાં ટુંકા ઉચ્ચાર છે.

e (એ) એક પદી શબ્દમાં વપરાએલ હોય ત્યારે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એ) થાય છે જેમ le, ne (લે, ને) પણ એક પદી કરતાં વધારે પદવાળા શબ્દમાં વખતે ઉચ્ચાર થતો નથી જેમ table (તાબ્લ) rare (રાર) (') આવું ચિન્હ હંમેશાં (e) એ ઉપરજ હોય છે ત્યારે તેનો શુધ્ધ ઉચ્ચાર (é) એ થાય છે e é (એ) ઉપર

આકસાંગ્રાવ અથવા આકસાં સીરકોંફલેક્ષ એ બંને ચિન્હો a o e એ ત્રણે સ્વર ઉપર વપરાય છે ત્યારે પહોળા ઉચ્ચાર થાય છે note-1 E સ્વર જો કોઇપણ શબ્દની વચમાં વપરાએલ હોય છે અને તેને છેડે (એટલે શબ્દનો) માત્ર વ્યંજનથી પુરો થતો હોય તો તે વપરાએલ e નો ઉચ્ચાર એ થાય છે જેમ;— regard (રેગાર) lever (લેવે) ceci (સેસી)

૨ વળી બીજો નિયમ એવો છે કે કોઇ શબ્દમાં છેડે d r z આવે તેની પહેલાં (e) આવે તો તેનો ઉચ્ચાર એ, થાય પણ છેડાના અક્ષરના ઉચ્ચાર થાય નહિ જેમ:— pied (પીએ) પગ donner (દોને) આપવું assez (આસે)

૩ વળી જ્યારે e (એ) પછી r અથવા કોઇપણ વ્યંજન આવે તો તેના ઉચ્ચાર થાય છે જેમ:- fer (ફેર) verre (વેર) ગ્લાસ frère (ફ્રેર) ભાઇ hier (ઇએર) કાલે vexé (વેકસે) blessé (બ્લેસે)

૬ જ્યારે e (એ) પછી mm., mn. nn. ડબલ એમ, એમ એન; અથવા ડબલ એન આવતા હોય ત્યારે એ નો આ થાય છે ક્રિયા વિશેષણમાં ઘણું કરીને આ ઉચ્ચાર થાય છે femme (ફામ) બાયડી solennel (સોલનેલ) પવિત્ર hennir (હાનીર) ખોંખારવું, હણહણવું prudemment (પ્રીદ્રાંમાં) ડહાપણવાળું.

i (ઇ) નો ઉચ્ચાર એકજ છે કોઇ વખત લાંબો અને કોઇ વખતે ટુંકો ઉચ્ચાર થાય છે જેમ vie (વી) જીંદગી lire (લીર) વાંચવું બાકી હમેશાં સાધારણ ઉચ્ચાર રહે છે.

o (ઓ) ઓ ની માફક ઉચ્ચાર થાય છે જેમ ગુજરાતીમાં પહોળો ને ટુંકો ઉચ્ચાર થાય છે, તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે.

ગુજરાતી ઉચ્ચાર માટે પક્ષી, મોર, આંબલી અથવા આંબાનો તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે mot (મો) trop (ત્રો) એ ટુંકા ઉચ્ચાર dose (દોઝ) rose (રોઝ) એ લાંબા ઉચ્ચાર અથવા પહોળા

u (ઇય) આ ઉચ્ચાર વિષે ગુજરાતીમાં એવો કોઇ અક્ષર નથી કે સમજાવી શકીએ પણ આલ્ફાબેમાં (u) ની નોટમાં સમજાવેલ છે તે પ્રમાણે ધ્યાન આપી ઉચ્ચાર કરવો, નહિ તો કોઇ ફ્રેન્ચ જાણનાર

પાસે ઉચ્ચાર શીખી, શરૂ કરવું જેમ sur (સીર) murmure (મીરમીર) e (એ) ની વચમાં u (યુ) વપરાયેલ હોય તો પણ (યુ) નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે guerre (ગેર) guide (ગીધ) figue (ફીગ) bague (બાગ) માત્ર જે શબ્દ guë થી પુરો થાય છે તેનોજ ઉચ્ચાર માત્ર (યુ) થાય છે. અને વળી પણ arguer (આર્ગે) aiguille (એગ્વી) aiguiser (એગ્વીઝે) તેમાંજ માત્ર (યુ) નો ઉચ્ચાર થાય છે.

Y. y. ના ઉચ્ચાર

y (ઇગ્રેક) અક્ષરનો હંમેશાં ઇ જ ઉચાર થાય છે જેમકે syllabe (સીલાબ) physique (ફીઝીક) analyse (આનાલીઝ) પણ જ્યારે કોઇપણ સ્વર y ની બાજુમાં મુકાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બદલે છે જુઓ ખંડક ૫. માં ay, oy, uy.

---

(૫) ડબલ સ્વર ભેગા થાય ત્યાંરના ઉચ્ચાર.

Ai, આ અને ઇ જ્યારે સાથે આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એ) થાય છે જેમકે mais (મે) faire (ફેર)

Au, eau, આ અને યુ અને (એ આ યુ) સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (ઓ) થાય છે જેમકે haute (હોત) maux (મો) veau (વો) bateau (બાતો)

Ay આ અને ઇગ્રેક એ બે સ્વરો સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એઇ) થાય છે જેમકે paysage (પેઇઝાઝ) paysanne (પેઇઝાન)

Ei એ અને ઇ સ્વર સાથે હોય ત્યારે પણ a i ની માફક (એ) જ ઉચ્ચાર થાય છે.

Eu, œu, એ અને યુ, અને ઓ અને એ અને યુ એ સ્વરો સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચાર એ થાય છે, ધ્યાન રાખવું કે (એ) ને કંઠના ઉચ્ચારથી બોલવો અને હોઠને તાણીને કંઠનો નાદ કરવો તેથી eu (એ) હ્રસ્વ આવશે. જેમકે peu (પે) feu (ફે) cœur (કેર) bœuf (બેફ) બળદ.

Oi oe, ઓ અને ઇ સ્વર સાથે આવે ત્યારે ઉવા ઉચાર થાય છે. જેમકે roi (રૂવા) foi (ફુઉઆ) પણ જો O (ઓ) ની પછી e (એ) આવે તો (ઓએ) ઉચાર થાય છે જેમકે poêle (પોએલ)

Ou. ઓ અને યુ સાથે આવે ત્યારે (ઉ) ઉચ્ચાર થાય છે તેમ કાઈ વખત લાંબો ઉચ્ચાર થાય છે ટુંકા ઉચાર જેમકે mou (મુ) vous (વુ) લાંબો ઉચ્ચાર જેમકે cour (કુર) croute (ક્રુત)।

Oy. uy. આ અને ઇગ્રેક સાથે હોય ત્યારે (ઉવાય) ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે foyer (ફુઉવાયે) moyenne (મુઉવાયેન) અને uy નો ઉચ્ચાર ઉવી થાય છે જેમકે appuyer (એપ્વીએ) થાય છે.

ધ્યાનમાં રાખવું જોઇએ કે ફ્રેંચીમાં બીજા કેટલાંક સ્વરો જોડાય છે ત્યારે તેના ઉચ્ચાર બદલાતો નથી પણ એકજ રહે છે જેમકે diable (ડીઆબ્લ) papier (પાપીએ) biere (બીએર) dieu દિઅે.

ia ie. ieu io. oui. ua. ue. ui.

ઇઆ ઇએ ઇઍ ઇઓ ઉવી યુઆ યુએ ઉવી

૬ વ્યંજનના શુધ્ધ ઉચ્ચાર.

B. (બે) નો ઉચાર (બે) જ થાય છે.

C. (સે) ના ઉચાર સ અને ક બન્ને થાય છે જ્યારે c ની પછી a. ai. au. o. œ. ou. અને c ની પછી એક વ્યંજન આવે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (ક) થાય છે. અને જો શબ્દની છેડે c. આવેલો હોય અને ત્યાર પછી એક સ્વર ના હોય તો પણ (ક) ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે car (કાર) col (કાલ).

clair (ક્લેર) crotte (ક્રોત) avec (આવેક) sec (સેક) વળી c નો કાઇ વખત ધીમો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે tabac (તાબા ક) porc (પોક) પણ જો c ની નીચે આવો (ɔ) સેદીલ ç મુકીએ તો પછી ઉપર ફ્રીવેલા શબ્દે ç સેદીલ વાળા ç પછી આવે તો તેનો ઉચ્ચાર (સે) જ થાય છે જેમકે leçon (લેસોં) façade (ફાસાદ)

français (ફ્રાંસે) થાય છે. વળી c. ની પછી e i y હોય તો પણ c (સે) ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે ce (સે) ceci (સેસી) douce (દુસ).

c. C. (ડબલ સે) જો ડબલ સે પછી e અથવા i આવેલો હોય તેનો ઉચ્ચાર ક્ષ કસ થાય છે જેમકે accès (આકસે) occidental (ઓકસીદાંતાલ) પણ કોઇ વખત અવરો ઉચ્ચાર રહે છે જેમકે accuser (આ કયુઝે)

આ ch, સે શ્વાસ નો ઉચ્ચાર (શ) થાય છે જેમકે chez (શે) chaine (શેન) chose (શોઝ) vache (વાસ) પણ જો ch પછી તરતજ વ્યંજ જોડાય તો (ક) ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે christ (ક્રીસ્ત) chretien (ક્રેચીયે) વળી આપણો ગુજરાતી ચ કરવો હોય તો પણ ch થી થાય છે જેમકે Chakou (ચકુ) chanchare (ચંચર)

D. (દે) જ્યારે શબ્દને છેડે એકલો હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બહુ નજીવો થાય છે બલકે d બોલાતોજ નથી. જેમકે bord (બોર) froid (ફ્રુઉઆ) pied (પીએ) પણ કોઇ કોઇ વખતે d વાકયને છેડે હોય ને બીજા આવતા વાકયનો અક્ષર h અથવા કોઇ પણ સ્વર હોય તો તેનો ઉચ્ચાર ટ ના જેવો થાય છે જેમકે un grand homme (એ ગ્રાં તોમ) વળી ફ્રેંચોમાં સાધારણ નિયમ છે કે d ને ઘણે ઠેકાણે (જ) નો ઉચાર કરે છે જેમકે dieu (જીએ) diable (જી આબ્લ).

f (એફ્) નો ઉચાર ફ્ થાય છે

G (ઝે) g ની પછી a ai o ou u વપરાયેલ હોય તો તેનો ઉચાર ગ થાય છે જેમકે gare (ગાર) goutte (ગુત) gros (ગ્રો) પણ g પછી e i y આવે તો ઝ ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે gerbe (ઝેર્બ) gemir (ઝેમીર) પણ કોઇ વખતે શબ્દને છેડે g એકલો આવેલ હોય તો અને g પછી સ્વર જો હોય તો g નો બહુ ધીમો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે Fabourg (ફોબુર્ઝ)

gn (ઝે ને એન) સાથે આવેલ હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર યં થાય છે જેમકે ignorant (ઇયોંરાં)

H આચ નો કોઇ વખતે (અ) ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે homme (ઓમ) habit (આબી) helas (એલા) histoire (ઇસ્તુઆર) honnete (ઓનેત) humanite (યુમાનીતે) તેમ

વળી h નો ઉચ્ચાર હ પણ થાય છે. જેમકે la hache (લા હાશ) hèros (હેરો) hibou (હીબુ) પણ જો l' d' અપોસત્રોફ આવેલ હોય તો આરતીકલ સાથે અ નો ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે l'heros (લેરો) d'haricot (દારીકો)

j (ઝી) નો ઉચ્ચાર ઝ થાય છે જેમકે jadis (ઝાદી) jeune (ઝેન)

L. (એલ) નો હમેશાં (લ) જ ઉચ્ચાર થાય છે પણ કોઇ વખત l ની પહેલાં i વપરાયેલ હોય તો l મધ્યાય રહે છે જેમકે fils (ફીસ) પણ વધારે વીગત માટે જુઓ ખંડક આઠમાં.

ll (ડબલ એલ) માટે જુઓ ખંડક આઠમાં.

mm. nn. નો ઉચ્ચાંર (n) અને (ન) રહે છે,

Mn એમ અને એન સાથે આવેલાં હોય તો કોઈ વખત તેનો ઉચાર (ન) એકલો થાય છે પણ જો mn ની પછી એક સ્વર અને d. r. z. હોય તો અથવા છેડે ie ના બે સ્વર હોય તો (મ અને ન) ના બેઉ ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે mn હોય ને (ન) નો ઉચ્ચાર જેમકે autonn (ઓતોન) અને condamner (કોંધામને) calomnie (કાલોમ્ની) insomnie (એંસોમ્ની) બાકી વંધારે વીગત માકે ખંડક ૭ માં જુઓ.

P. (પે) હમેશાં પ નો જ ઉચ્ચાર થાય છે. પણ જો શબ્દની છેડે આવે અને ત્યારબાદ સ્વર ના હોય તો p નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે trop (ત્રો) beaucoup (બોકુ) વળી શબ્દની વચમાં p આવતો હોય અને તેની પાસે t આવતો હોય તો p નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે baptême (બાતેમ) compte (કોંત) temps (તાં)

ph. પે અને આષ સાથે આવે તો ફ ઉચાર થાય છે.

Qu કી અને યુ સાથે આવેલા હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર ક થાય છે. જેમકે qui (કી) que (કે) quatre (કાત્ર) પણ સાથે એટલું યાદ રાખવું કે કોઇ પણ સ્વર જ્યારે Q સાથે જોડવા હોય તો વચમાં u મુકયા સીવાય જોડાયજ નહી જેમકે quadrupede (કાદ્રીપેદ) qualitê (કાલીતે) વળી જો શબ્દની છેડે q આવે તો તેનો u ઉડી જાય છે તો પણ (ક) ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે cinq (સેંક) coq (કોક)

qua, ક્વા યુ અને આ કોઇ શબ્દમાં આવે અને તે શબ્દ ત્રણ અથવા તેથી વધારે પદ વાળુ હોય તો qua નો ઉચ્ચાર (કુઉઆ) થાય છે જેમકે equateur (એકુઉઆતેર) quadrupede (કુઆદ્રુપેદ)

R એરનો ઉચ્ચાર ર જેવો થાય છે પણ બે અથવા તેથી વધારે પદ વાળા શબ્દને છેડે er અથવા ier આવે તો r નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે donner (દોને) ouvrier (ઉવ્રીયે) અને monsieur (મોંસીયે) માં પણ r નો ઉચ્ચાર થતો નથી.

વળી આ રૂલ સીવાય કોઇ વખત કોઇ શબ્દના છેડે er આવેલ હોય તો પણ r નો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે aimer (આમેર) l'hiver (લીવેર) cuiller (કવીયેર)

rr. ડબલ સાથે આવેલા હોય તો પણ તેનો ર ઉચ્ચાર થાય છે,

S એસના બે નાદ થાય છે, એક દાબીને સ અને બીજો ઝ થાય છે, દાબીને થઈ શકે તેવા ઉચ્ચાર જેવાકે sel (સેલ) sur (સ્યુર) soir (સુઉઆર) પણ જો s એ સ્વરની વચમાં આવેલ હોય તો ઝ ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે rose (રોઝ) raser (રાઝે)

sc એસ અને સે જો બાજુમાં આવેલ હોય અને તેની પછી e i y આવેલાં હોય તો સ, ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે scene (સેન) scipion (સીપીઓ) science (સીયાંસ) પણ જો sc ની બાજુમાં a o u અગર lr અને બીજા સર્વ વ્યંજન આવેલા હોય તો સ્ક ઉચ્ચારથાય છે. જેમકે scabreux (સ્કાબ્રુ) scorpion (સ્કોરપીયો) esclave (એસકલાવ) scrupule (સ્ક્રીપ્યુલ) વળી શબ્દને છેડે s આવે અને તેની પછી કોઇપણ સ્વર કે વ્યંજન નહી આવેલા હોય તો s નો ઉચાર થતો નથી જેમકે repas (રેપા) alors (આલોર) mes (મે) પણ કોઇ વખત શબ્દને છેડે s આવેલો હોય તો પણ s નો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે fils (ફીસ) l'ours (લુર્સ) lis (લીસ)

T તેનો ત ઉચ્ચાર થાય છે પણ જ્યારે ti કોઇ શબ્દની વચમાં વપરાય અને તેની બાજુમાં કોઇપણ સ્વર આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર સી. થાય છે. માટે tial (સીઆલ) tiel (સીએલ) tieux (સીયે) tie (સી) tion (સીઓં) એ સઘળા પદ જ્યારે શબ્દની વચમાં વપરાયેલાં હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બતાવ્યા પ્રમાણે સી થાય છે. જેમકે

partial (પારસીઆર) minutieux (મીનીસીયે) પણ tien કોઈ સમુદાય વાકય અને વીશેશ નામની છેડે આવેલો હોય તો સીએ વંચાય છે વળી t કોઇ શબ્દને છેડે આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે habit (આબી) plat (પલા) bout (બુ) tout (તુ) તેમ આ રૂલ શીવાય કેટલાંક શબ્દને છેડે t આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે fat (ફાત) but (બ્યુત) sept (સેત) પણ તે ઘણો ધીમો બોલાય છે.

th, t અને h નો ઉચ્ચાર થ, થાય છે, જેમકે theologie (થેઓલોઝી) theatre (થેઆત્ર).

X ઇકસ જો કોઇ શબ્દ નો પેલો અક્ષર અથવા વચમાં વપરાયેલ હોય તો તેનો ઉચ્ચાર કાંઇક ગઝ સાથે બોલીયે એવો થાય છે તેમ કોઇ વખત ચોખો ઝ ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે મતલબ કે તેમ કોઇ વખત સ ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે તેનો નીયમ નથી. xavier (અગ્ઝાવીએ) axe (આગ્ઝ) maxime (માગ્ઝીમ) વળી ઝ, ના જેવો ઉચ્ચાર જેમકે deuxlime (ધેઝીએમ) dixieme (ધીઝીએમ) વળી સ, ના જેવો ઉચ્ચાર જેમકે dix (ધીસ) soixante (સુઆ સાંત) Bruxelles (બ્રોસેલ) વળી x કોઇ શબ્દને છેડે હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે doux (ધુ) deux (ધે) voix (વુઉઆ) પણ જ્યારે x શબ્દને છેડે હોય અને તેની બાજુમાં બીજા નવા આવતા શબ્દનો પેલો અક્ષર કોઈ સ્વર હોય તો બન્ને થઇને ઝના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે dix-ans (ધીઝાં) deux enfants (ધે ઝાંફાં) un doux accents (એં ધુ ઝાકસાં)

Z ઝેદ નો ઉચ્ચાર ઝ ના જેવો થાય છે. પણ જો તે શબ્દને છેડે આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી. જેમકે zèle (ઝેલ) gaze (ગાઝ) અને z છેડે હોય ને નહીં ઉચ્ચાર થાય એવા જેવા કે nez (ને) assez (આસે) donnez (દોને)

નાકમાંથી બોલાતા ઉચ્ચાર (અનુ નાસીક વર્ણ)

જ્યારે સ્વર પછી m અથવા n આવે ને વખતે સાથે mm અથવા nn હોય અને પછી વ્યંજન હોય તો ઙ અનુસ્વરનો ઉચ્ચાર

થાય છે તેના નીચે પ્રમાણે રૂપો થાય છે તે સમજી ને વાંચવા પણ પાછળ સ્વર હોય તો તેનો ઉચ્ચાર જુદો પડે છે.

am } આં rampe (રાંપ) champ (શાં)
an } ,, dans (દાં) lance (લાંસ)
em } ,, remplir (રાંપ્લીર) temps (તાં)
en } ,, en (આં) mentir (માંતીર) engager(આંગાઝે)

aim } એં fain (ફેં) essaim (એસેં) daim (દેં)
ain } ,, bain (બેં) pain (પેં) sain (સે)
eïn } ,, sein (સેં) ceinture(સેંચ્યુર)
in } ,, pin (પેં) crin (ક્રેં) vin (વેં)
im } ,, imposer(એંમ્પોઝે) (એંમ્પોર્ત) importe
ym } ,, thym (થેં) nymphe (નેંમ્ફ)

ian (ઇઆં) viande (વીઆંદ) pliant (પ્લીઆં)

ien (ઇઆં) બધા નામ કે વિશેપણમાં ien વપરાયેલ હોય અને પાછળ વ્યંજન હોય તો પણ (ઇઆં) ઉચ્ચાર થાય જેમકે science (સીઆંસ) patient (પાસીયાં) વળી જ્યારે કોઇ શબ્દમાં ien આવતો હોય અને પાછળ કાંઇપણ સ્વર અગર વ્યંજન નો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર (ઇએં) થાય છે જેમકે chien (શીએં) rien (રીએં) ancien (આંસીએં)

પરંતુ જ્યારે ક્રીયાપદના અનીમીત કાળમાં જેવાંકે tenir (તેનીર) venir (વેનીર) તેનું રૂપ ફરી જાય અને જ્યારે tiens થાય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (તીએં) થાય છે અને venir (વેનીર) ક્રીયાપદનો ઉચ્ચાર ફરીને જ્યારે viendra થાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર પણ (વીઆંદ્રા) થાય છે.

om } ઓં ombre (ઓંબ્ર) plomb (પ્લોં)
on } ,, bon (બોં) non (નોં) ronde (રોંદ)

ion ઇયોં action (આકસીયોં) passion (પાસીયોં)

um } એં umbre (એંબ્ર)
un } ,, brun (બ્રેં) cheun (શાકેં) tribun (ત્રીએં)
eum } ,, × × × × ... ...
××× }

oin ઉએં foin (ફુએં) coin (કુએં) joindre (ઝુએંદ)

નોટ:—જ્યારે કોઇ શબ્દમાં ડબલ mm અથવા nn આવે ત્યારે અને તેની પછી સ્વર આવે તો તેનો ઉચ્ચાર નાસીક દ્વારા થતો નથી પણ તેનો ઉચ્ચાર (n) અથવા (ન) થાય છે જેમકે constamment (કાસંતામાં) imminent (ઇમીનાં) immoler (ઇમોલે)

૨ વળી આ એક બીજો દાખલો છે કે બીજા પણ એવા શબ્દો છે કે emm વપરાયેલ હોય તો પણ નાશીકા દ્વારા બોલાય છે જેમકે ennoblier (આંનોબ્લીએ) ennuyer (આંન્વીએ) hennir (આંનીર)

કેટલાક વપરાતા શબ્દોના ઉચ્ચાર.

Neuve (નેવ) veu (વે) Jeux (ઝે) déces (ધેસે) coucou (કુકુ) mire (મીર) baûme (બામ) lyre (લિર) miauler (મિઓલે) viande (વિયાંદ) louange (લુઆંઝ) suaire (સીએર) nuire (નુઇવીર) babouin (બાબુએં) suave (સીઆવ) fouille (ફુઇ) bille (બિ) billard (બિઆર) quille (કિ) maille (માઇ) feuille (ફેઇ) creuser (ક્રેઝે) fiévreux (ફીએવે) vainerez (વેક) intérét (એંતેરે) pleine (પ્લેંન) trinité (ત્રીનીતે) Jeunesse (ઝેનેસ) vitraux (વિત્રો) amiraux (આમીરો) créneaux (ક્રેનો) timbale (તેમ્બાલ) timbre (તેમ્બ્ર)

નહિ થતા અવાજના ઉચ્ચાર.

ફ્રેંચ ભાષામાં જ્યારે l પછી l અથવા ll આવેલો હોય તો એલનો ઉચ્ચાર થતો નથી પણ (ઇય) થાય છે જેમકે:—

ail travail (ત્રાવાય)
aill bataille (બાતાઇ) caillou (કાઉિયુ)
eil eill soleil (સોલેઇ) reveil (રેવેય)
euil deuil (દેઇ)

evill vuilly (વેયે) feuillage (ફેયાઝ)
oeil–oeill oeillet (ઓઇયે)
ouil ouill fenouil (ફેનુઇ) bouillon (બુઇયોં)

પરચુરણ નામો—અર્થ તથા ઉચ્ચાર સાથે.

	ઉચ્ચાર	અર્થ	besoin	બેઝઉવેં	જોઇએ છે
mère	મેર	મા	faux	ફો	ખોટું-ગુનો
père	પેર	બાપ	peine	પેન	દુખ
frère	ફ્રેર	ભાઇ	cœur	ફેર	હ્રદય
sœur	સેર	બેન	dieu	જીએ	પરમેશ્વર
chat	શા	બિલાડી	bout	બુ	મથાળું
chien	શીએ	કુત્તો	tout	તુ	સઘળું
vache	વાશ	ગાય	notre	નોત્ર	આપણું
			monde	મોંદ	દુનીઆ-લોકો
après	આપ્રે	પછી	mer	મેર	સમુદ્ર
avare	આવાર	કૃપણ	vallée	વાલે	ખીણ
porter	પોર્તે	ઉચકવું.	ancien	આંસીયે	અસલી જુનું
fer	ફેર	લોખંડ	cheveu	શેવે	વાળ
bonlanger	બુલાંઝે	ભઠીઆરો	aracher	આરાશે	ઉખેડીનાખવું
bannir	બાંનીર	દેશવટો દેવો	côte	કોત	ટેકરી
dirai	દીરે	કહેશે (એકવચન)	côté	કોતે	બાજુ
diront	દીરોં	કહેશે (બહુવચન)	coton	કોતોં	રૂ. સુતર
epais	એપે	જાડું	rond	રોં	ગોળી
espoir	એસપુઆર	આસા રાખવી	mentir	માંતીર	જુઠું બોલવું
été	એતે	ઉનાળો	un-une	એં-યુન	એક
livre	લીવ્ર	ચોપડી	brun	બ્રં	ઘેરૂ-ભુરૂ
moi	મુઉઆ	હું	brune	બ્રીન	ઘેરૂ ભુરૂ નારીજાતી
beau	બો	સુંદર	jatt	ઝાત	વાડકો
quand	કાં	ક્યારે	chatte	શાત	બિલાડી
persomme	પેરસોન	માણુસ-વ્યકિત	rouge	રૂઝ	રાતુ

mouche	મુશ	મચ્છર
chose	શોઝ	ચીજ
rose	રોઝ	ગુલાબીગુલાબ
rosser	રોસે	ફટકા મારવો
dix	ધી	દશ
dixaine	ધીઝેન	દશક
peril	પેરીલ	ભયંકર
sommeil	સોમેઇ	નીંદ્રા
grille	ગ્રીય	લોઢાનીજાળી
compagnie	કોંમ્પાઇં	ભાગીદારી
mouillé	મુઇયે	ભીંજાઇગયેલુ
gagné	ગાઇયે	મળ્યું
betail	બેતાય	ઢોરઢાંખર
linge	લેંઝ	લુગડું
aigle	એગ્લ	શમરા
longueur	લોંગેર	લંબાઇ
douze	ધુઝ	બાર
nation	નાસીઓં	જાત
matin	માતેં	સવાર
soir	સુઆર	સાંજ
essentiel	એસાંસીએલ	કોઇપણ ચીજ નો અર્ક
ambitiux	આંબીસીયે	મોટાઇ મેળવવાની ઇચ્છા
profession	પ્રોફીસીયો	ધંધો
jardinage	ઝારદીનાજ	વાડીનો ધંધો
malheureux	માલેરે	દુખી
hirondelle	ઇરોંદેલ	ચકલી
choisir	શુઆઝીર	પસંદ કરવું

grand	ગ્રાં	મોટું
bain	બેં	નાહવાની જગ્યા
pile	પીલ	બટેરી
scorpion	સકોપીયોં	વીંછી
colonie	કોલોની	રાજ્ય સાખ
bapteme	બાતેમ	જળ સંસ્કાર કરી ખ્રીસ્તી ધર્મમાં દાખલ કરી દીક્ષા આપવી.
cuiller	કુઇયે	કવર ચમચો.
temps	તાં	વખત
cinquieme	સેંકીએમ	પાંચમું
qui	કી	કોણ
quoi	કુઓઆ	શું
répété	રેપેત	ફરીથી બોલી જાવુ
bonnet	બોને	ઉભી ટોપી
cap	કાપ	બેડી ટોપી
verre	વેર	ગલાસ
fier	ફીએર (કી)	ભરોશો રાખવો (adj) અનુની
abime	આબીમ	ખરાબ કરી નાંખવું
finirai	ફીનીરે	પુરૂ કરીશ
bateau	બાતો	મેલ
matelot	માતેલો	ખલાશી
paysan	પેયઝાં	ગામડીઓ
oeuvre	એવ્ર	પ્રયત્ન
ouvrage	ઉવરાઝ	કામ
montagne	મોંતીય	પહાડ
don e	દોં	જેમ
chretien	ક્રેચીએ	ખ્રિસ્તી

hurler	હ્યુરલે	બુરકવું
apprentissage	અપ્રાંતીસાઝું	કામ શીખવું
poison	પુઆઝોં	ઝેર
poisson	પુઆસોં	માછલી
potion	પોસીઓં	મેરવણી
population	પોપીલાશીઓં	વસ્તી
leçon	લેસોં	પાઠ
gâteaux	ગાતો	મીઠાઇ
printemps	પ્રેતાં	વસંત ૠતુ
reçois	રેસ્વા	મળે છે
jambon	ઝાંબોં	ડુક્કરની ચરબી
agneau	આંઇયોં	મેંઢું
Paris	પારી	ફ્રાંસની રાજધાનીનું શહેર
Londre	લોંદ્ર	ઈંગ્લાંડની રાજધાનીનું શહેર
Vienne	વીએન	એસીઆ હંગીરીનું રાજધાનીનું શહેર

un fauteuil		આરામખુરશી
un voiture	(ઈનવોઆતીર)	કોચ
un lit	(એલી)	બીછાનું
Du drap	(દીદ્રા)	કપડું
une épée	(ઇનીએપ)	તરવાર
une sabre	(ઇન સાબ્ર)	પહોળી તરવાર
une ipingle	(ઇન ઍપેંગલ)	ટાંચણી
une bowurse	(ઈન બુરસ)	પૈશાની કોથળી
des lunettes	(દેલીનેત)	ચશ્મા
une rasoir	(ઇનરાઝુઉવાર)	અસ્રા
un habit	(એંનાબી)	કોટ-દ્રેશ
un gilet	(એંઝીલે)	વાસકોટ.
une veste	(ઇન વેસ્ત)	જાકીટ, બદન
des bas	(દેબા)	મોજા બાયડીનાં
un chapeau	(એંશપોં)	ટોપી,

બે શબ્દો સાથે જોડાઇને બોલાય તેવાની નોંધ.

જ્યારે બે શબ્દો સાથે આવે છે અને તેમાં બીજા શબ્દનો પહેલો અક્ષર સ્વર હોય અથવા h હોય તો પણ તે સ્વર લેખાય છે તો પહેલાં આવનાર શબ્દની સાથે જોડાઇને બોલાય પણ જો અવ્યય હોય તો તેની સાથે જોડા નહી. તેથી તેવા બે શબ્દ નોખા નોખા બોલવા. તેના થોડા દાખલા નીચે આપીએ છીએ તે ઉપર ધ્યાન આપો

les hommes	લે ઝોમ	માણસો
les enfants	લે ઝાંફાં	છોકરાંઓ.

Des arbres (દેઝારબ્ર) ઝાડોનું.
nos amis (નોઝામી) આપણા મિત્રો.
Nous avons (નુઝાવાં) અમારી પાસે છે.
Ils ont (ઇલઝોં) તેઓની પાસે છે.
Pas encore (પાઝાંકોર) હજી નહીં.
avce un enfant (આવકેંનાંફા) એક બાળક સાથે.
Ses plus cruels ennemis (સેપ્લી ક્રૂએલઝાંનેમી) તેઓના ઘણા ઘાતકી દુસ્મનો.
Songez a vos affaires(સોં ઝેઝા વોઝાફેર) તમારા કામમાં ધ્યાન આપો.
Vous en souvenez vousencore (વુંઝા સુવેને વુંઝાંકોર) હજી પણ તમને પોતાને યાદ છે.?
Elles apprenaient à lire (એલઝાપ્રેને તાલીર) તેઓ (નારી) વાંચતાં શીખે છે.
Peu de temps après (પે ધે તાં ઝા પ્રે) થોડા વખત પછી.
Vous êtes un enfant (વુઝેત ઝેં નાંફા) તમે એક બાળક છો.
Les Hollandais sont industrieux (લે ઝાં લાં દેસોં તેંદી સ્ત્રીએ) હોલાંડના લોકો ઉદયોગી છે.
cet habit est a moi (સેતા બી એતા મુઉવા) આ ડ્રેસ મારો છે.
nous aurons eu (નુઝોરોંઝે) અમોને મળ્યું છે.
Je n'ai point d'habit (ઝેને પુએંદાબી) મારી પાસે કપડાં નથી
tu n'as pas de gilet (તીના પાદે ઝીલે) નારી પાસે વાસકોટ નથી.
il n'a point de bas (ઇલના પુઉવેં દેબા) તેની પાસે બાયડીનાં મોજાં નથી.
nous n'avons pas des souliers (નુના વોપા દે સુલીએ) અમારી પાસે જોડા નથી.
nous n'avons pas de chapeau (નુ નાવોં પા દે શાપો) અમારી પાસે ટોપી
ils n'ont pas de chemise (ઇલનો પાદે શેમીઝ) તેઓની પાસે ખમીસ નથી.
Je n'avais pas de linge (ઝે નાવે પાદે લેંઝ) મારી પાસે કપડાં નહીં હતાં

Donnez moi du pain (દોને મુઉવા દીપેં) મને થોડો રોટલો આપો.
Donnez moi de la viande (દોને મુઉવા દેલાં વીઆંદ) મને થોડુંક માંસ આપો.
J'ai du pain (ઝે દીપેં) મારી પાસે થોડો રોટલો છે.
Tu as de la Viande (તીઆ દેલાવી વીઆંદ) તારી પાસે થોડું માંસ છે.
Il a du vin (ઇલ આ દીવેં) તેની પાસે થોડો દારૂ છે.
Nous avons despommes (નુઝા વેદિ પોમ) અમારી પાસે થોડાં સેલ ફળ છે.
Vous avez des fruits (વુઝાવે દે ફ્રુઇ) તમારી પાસે ફળ છે.
Ils ont des oranges (ઇલઝોં દેઝોરાંઝ) તેઓની પાસે થોડાં નારંગી છે.
j'ai une figue (ઝે ઇનફીગ) મારી પાસે અંજીર છે.

વ્યુત્પતિ ગ્રામર.

ફ્રેંચ ભાષામાં વાકયમાં દશ ભાગ છે તેને વાકય વિચાર કહે છે તેનાં નામ.

1 L'Article (લા તીકલ)
2 Le Substantif લે સીબ્સતાંતીફ ભાવવાચક નામ
3 L'Adjectif determinatif લા દજેકતીફ દેતેરમીનારતીફ, વિશેપણ
4 L'adjectif qualificatif કાલીફાકાતીફ ગુણવાચક.
5 Le pronom લેં પ્રોનોં સર્વનામ.
6 Le verbe લે વેર્બ ક્રિયાપદ.
7 L'adverbe લાદ વેર્બ ક્રિયા વિશેષણ.
8 La préposition લાપ્રેપોઝીશીયોં શબ્દ યોગી અવ્યય.
9 La conjonction લાકોંન્જોકંશીયોં ઉભ્યાનવ્યી અવ્યય.
10 L' interjection લેંતેર જેકશીયોં કેવળ પ્રયોગી અવ્યય.

ઉપરના દશ શબ્દના ભાગમાંથી પહેલાં ૬ અસ્થીર છે એટલે તે દરેક વીકારી છે બાકી ચાર સ્થીર છે એટલે તેનું રૂપ બદલાતું નથી ગુજરાતીની પેઠે વિકારીને અવિકારી થાય છે.

પાઠ ૧ લો આર્ટીકલ વિષે.

ફ્રેંચ ભાષામાં માત્ર બે જાતી છે નર જાતી ને નારીજાતી નજીવ પદાર્થ માંથી પણ કોઇ નર તથા નારી જાતી હોઇ શકે છે.

૧ જાતીનો ભેદ બતાવવાને નામને ચોકસ આર્ટીકલ લગાડવામાં આવે છે. નરજાતીની પહેલાં le અને નારીજાતીની આગલ la વપરાયેલ હોઇ છે અને બહુ વચનમાં બેને જાતીમાં એકજ les આર્ટીકલ છે તે ચોકસ બતાવે છે.

દાખલા નરજાતી	નારી જાતી
Le livre (લેલીવ્ર) તે બુક	La porte (લાપોર્ત) તે બારણું
Le père (લેપેર) બાપ.	La mère (લામેર) મા
Le Roi (લેરૂવા) રાજા	La reine (લારેન) રાણી

૨ આર્ટીકલ le એટલે ચોકસ રાજા અને la એક વચનમાં નામનો પહેલો અક્ષર h (આસ) અથવા સ્વર હોય તો આર્ટીકલનો e અથવા a ઉડી જાય છે ને તેનો (') એપોસ્ટ્રોફ મુકે છે.

દાખલા એક વચન.

નરજાતી.	નારીજાતી.
L' ami (લામી) દોસ્તદાર.	L' amie (લામી) સૈયર, સખી બ્હેનપણી
L' homme (લોમ) માણુસ.	L'histoire (લીસ્તુઉઆર) વાર્તા

જ્યારે ચોકસ નામ બતાવે ત્યારે le, la, les આર્ટીકલો વપરાય છે પણ જ્યારે કોઇ આખા વર્ગની ચીજમાંથી એકને બતાવવી હોય ત્યારે નરજાતીની પહેલાં (un) એં એક ને નારી જાતીની પહેલાં une ઇન વપરાય છે.

નરજાતી	નારી જાતી
un père (એંપેર) એક બાપ.	une mère (ઇનમેર) મા.
un ami (એંનામી) એક દોસ્તદાર	une amie (ઇનઆમી) સૈયર.
un roi (એંરૂવા) એક રાજા.	une reine (ઇનરેન) એક રાણી

આર્ટીકલના રૂપાખ્યાન માટે જુઓ પાઠ ૩ જો.

શબ્દો.

Le livre (લેલીવ) ચોપડી.	un chapeau(એંશાપો)ફ્ળી ટોપી
Le cheval (લંશેવાલ) ઘોડો.	La rose (લા રોઝ) ગુલાબનું ફુલ.
Le pain (લેંપે) રોટલો	La fleur (લેફ્લેર) ફુલ.
Le chien (લેશીયેં) કુતરો.	La plume (લાપ્લીમ) કલમ.
L'oncle (લોંકલ) કાકો.	La tante (લાતાંત) કાકી.
L'enfant (લાંફા) બાળક.	une poire (ઇનપુવાર) જામફળ.
L'or (લોર) સોનું.	uné pomme (ઇનપોમ) સેબફલ.
un jardin (એંઝાંરદેં) વાડી.	et (એ) અને.

મારી પાસે છે એટલે મારે કબજે છે એવું જણાવવા ખાસ ક્રીયાપદ છે તેનાં રૂપ.

એકવચન રૂપ.	અનેક વચન રૂપ.
J'ai (ઝે) મારી પાસે છે.	nous avons (નુઝાવોં) અમારી પાસે છે
Tu as (તીઆ) તારી પાસે છે.	vous avez(વુઝાવે)તમારી પાસે છે
Il a (ઇલઆ) તેની પાસે છે	Ils ont (નર) ઇલઝોં તેઓની પાસે છે.
Elle a (એલઆ) તેણીની પાસે છે	elles ont (નારી)એલઝોં તેઓની પાસે છે.

જ્યારે વાક્ય પ્રશ્નાર્થમાં હોય છે ત્યારે ક્રીયાપદ પેહેલું મુકે છે ને પછી કર્તા મુકે છે ગુજરાતીમાં ફેરફાર કરવો પડતો નથી પણ બોલવામાં ફેર હોય છે જેમકે શું મારી પાસે છે ? ai-je ? (એઝે) એવી રીત છે એ રૂપમાં ક્રીયાપદ આગળ મુકવા.

દાખલા પ્રશ્નાર્થના.

Avez vous le livre ? (આવે વુલે લીવ) તમારી પાસે ચોપડી છે ?
l'efant a-t-il ? (લાંફા આતીલ) બાળક પાસે છે ?
la mére a-t-elle (લામેર આંતેલ) મા પાસે છે ?
J'ai le livre (ઝે લેલિવ) મારી પાસે તે ચોપડી છે.
Tu as un livre (તી આ એંલિવ) તારી પાસે એક ચોપડી છે.
J'ai la rose (ઝે લા રોઝ) મારી પાસે ગુલાબ છે.

as-tu la rose? (આતી લા રોઝ) તારી પાસે ગુલાબ છે ?
Il a le cheval (ઈલ આ લેશેવાલ) તેની પાસે ઘોડો છે.
Elle a le pain (એલ આ લે પેં) તેણીની પાસે રોટલો છે.
Le père a un cheval (લેપેર આ એં શેવાલ) બાપ પાસે ઘોડો છે
La mère a unjardin (લા મેર આ એં ઝારદેં) મા પાસે વાડી છે
L'enfant a une poire (લાંફાં આ ઇન પુઉવાર) બાળક પાસે જામફળ છે.
nous avons un cheval (નુઝાવોં ઝં શેવાલ) અમારી પાસે એક ઘોડો છે.
avez vous un chapeau? (આવે વુઝં શાપો) તમારી પાસે ટોપી છે
ils ont un oncle et une tante (ઇલઝોં તેં એોંકલ એ ઇન તાંત) તેને એક કાકો ને કાકી છે.
Elles ont une tante (એલ ઝોંતીન તાંત) તેણીને એક કાકી છે.
l'enfant at-il une Plume? (લાંફાં આતીલ ઇન પ્લીમ) ? બાળક પાસે કલમ છે ?
la mère, at-elle la fleur? (લા મેર આ તેલ લા ફ્લેર ?) મા પાસે ફુલ છે ?
le Roi, at il un cheval? (લે રૂઉવા આતીલ એં શેવાલ) રાજા પાસે ઘોડો છે ?
il a le cheval (ઇલ આ લે શેવાલ) તેની પાસે ઘોડો છે.
les amis ont les livres (લે ઝામી ઝોં લે લીવ્ર) મિત્રો પાસે ચોપડીઓ છે ?
les enfants ont les plumes (લે ઝાંફા ઝોં લે પ્લીમ) બાળકો પાસે કલમો છે.
Donnez moi une figue (દોને મુઉવા ઇન ફીગ) મને અંજીર આપો
J'avais une peche (ઝાવે ઇન પેશ) મારી પાસે એક ફળ (ઇરાન દેશમાં થાય છે તે) હતું
Vous aviez du raisin (વુ ઝાવી એ દીરેઝેં) તમારી પાસે થોડી દ્રાક્ષ હતી.
Ils avaient du pain (ઈલ ઝાવેં દીપેં) તેઓ પાસે થોડો રોટલો હતો.

Nous etimes des figues અમારી પાસે થોડાં અંજીર હતા.

Elles eurent des dattes તેઓ પાસે થોડી ખારેકો હતી (નારી).

Mon frère aura du rotir મારા ભાઈ પાસે થોડું બાફેલું ગોશ્તનું માંસ હશેજ.

Sa sœur aura du raisin તેની બેન પાસે થોડી દ્રાક્ષ હશે.

apportez moi du burre થોડું માખણ મારે માટે લાવો.

Tu n'avais pas de toile તારી પાસે કાપડ નહીં હતું.

વાતચીત સવાલ જવાબના દાખલા.

ai je la rose ? (એ ઝે લા રોઝ) મારી પાસે ગુલાબ છે ?

Vous avez la rose (વુ ઝા વેલા રોઝ) તમારી પાસે ગુલાબ છે.

as-tu le pain ? (આ તિય લે પેં) શું તારી પાસે પાઉં છે ?

oui, J'ai le pain (ઉવી ઝે લે પેં) હા, મારી પાસે પાઉં છે.

at-elle la flear ? (આતેલ લા ફ્લેર) તેણીની પાસે ફુલ છે ?

Elle a la flear (એલ આ લા ફ્લેર) તેણીની પાસે ફુલ છે.

L'enfant at-il, le, livre ? (લાંફાં આતિલ લે લિવ્ર) બાળક પાસે ચોપડી છે ?

Il a le livre (ઇલ આ લે લિવ્ર) તેની પાસે ચોપડી છે.

avez vous un cheval ? (આવે વુઝેં શેવાલ) તમારી પાસે ઘોડો છે.

oui, nous-avons un cheval et un chien (ઉવી. નું ઝાવોં ઝેં શેવાલ એ એં શીયાં) હા, અમારી પાસે ઘોડો અને કુતરો છે.

l'enfant at-il une poire ? (લાંફાં આ તીલ ઇય પુઉવાર) બાળક પાસે જામફળ છે ?

l'enfant a une poire et une pomme (લાંફા આ ઇયન પુઉવાર એ ઇયન પોમ) બાળક પાસે એક જામફળ અને શેબફળ છે.

પાઠ ૨ જો નામ વિષે.

નામને જાતી સીવાય બહુવચન અને વિભક્તી (રૂપાખ્યાન) ની ગોઠવણ ધ્યાનમાં લેવા જેવી છે.

૧ નામના બહુ વચન વિશે સુચના:—

એક વચન નામને છેડે s મુકવાથી બહુવચન થાય છે પણ તેનો બોલવામાં ઉપયોગ થતો નથી પણ બહુવચન નામની પહેલાં આર્ટીકલને પણ બહુવચનનું રૂપ લાગે છે ત્યારે બોલવામાં આર્ટીકલનો s નો ઉચ્ચાર "ઝ" થાય છે પણ છેડે એક વ્યંજન સ્વર શીવાય આવે તે બોલાતો નથી જેમ s વિશેષણ છે તેના દાખલા.

le roi (લે રૂઉવા) રાજા.	la pomme (લાપોમ) શેબફળ.
les rois (લે રૂઉવા) રાજાઓ.	les pommes (લેપોમ) શેબફળો
le livre (લે લીવ) બુક, ચોપડી.	l'enfant (લાફાં) બાળક
les livres (લેલીવ) ચોપડીઓ.	les enfants (લેઝાંફાં) બાળકો.
l'homme (લોમ) માણસ.	l'ami (લામી) દોસ્તદાર.
les hommes (લેઝોમ) માણસો	les amis (લેઝામી) દોસ્તો, મીત્ર
la plume (લાપ્લીમ) પેન.	la mère (લામર) માતા.
les plumes (લેપ્લીમ) કલમો પેનો	les mères(લેમેર)માતાઓ બહુવચન

નીયમ ૨

કેટલાંક એક વચન નામને છેડે s x z હોય છે ત્યારે તેનું બહુવચન s પ્રત્યય લગાડે થતું નથી પણ માત્ર આર્ટીકલમાંજ ફેરફાર કરવો પડે છે. તેવા થોડાક દાખલા નીચે આપ્યા છે.

એકવચન	અનેકવચન
le fils (લેફીસ) છોકરો.	les fils (લેફીસ) છોકરાઓ.
la noix (લાનુ) અખરોટ.	les noix (લેનુઆ) અખરોટો.
le nez (લેને) નાક.	les nez (લેને) નાકો.

નીયમ ૩ જો.

કેટલાંક એકવચન નામમાં છેડે au, eau, eu, ieu, œu આવા સ્વરો આવેલા હોય તો તેવા નામોનું બહુવચન x લગાડેથી થાય છે, જેના દાખલા નીચે આપેલા છે.

એકવચન	બહુવચન
le chapeau (લેશાપો) મોટી ટોપી	les chapeaux (લેસાપો) મોટી ટોપીઓ,
le feu (લેફે) અગ્ની.	les feux (લેફે) અગ્નીઓ.
le lieu (લેલિયે) જગ્યા.	les lieux (લેલીયે) જગ્યાઓ.
le vœu (લેવે) ઇચ્છા.	les vœux (લેવે) ઇચ્છાઓ.

નીયમ ૪ થો.

ઉપરના રૂલ પ્રમાણે ફ્રેંચ ભાષામાં સાત નામ એવાં છે કે તેને છેડે જો ou આવેલો હોય તો તેનો ઉપરના રૂલ પ્રમાણે x લગાડવો ને નીચે પ્રમાણે.

એકવચનો છે.

le chou (લે શુ) કોબીજ,	le hibou (લેઈબુ) ઘુવડ.
le bijou(લે બીઝુ) જયુએલ ઘરાણું	le pou (લેપૂ) જુ
le caillou (લેકાયઉ) ચશ્માનો પત્થર	le genou (લેઝેનુ) ઘુંટણ.
	le joujou (લેઝુઝુ) રમતનીચીજ

ઉપલા એક વચનોને છેડે x લગાડવાથીજ બહુ વચન થાય છે જેમકે les choux, lesbijoux, les cailloux, les hibaux, les poux lesgenoux les Joujoux આવી રીતે આ બધા નામો સીવાય બીજા કોઇ પણ નામોને છેડે ou પ્રત્યય આવે તો તેને નીયમ પેલામાં લાગુ પડે છોં

નીયમ ૫ મો.

જે નામને છેડે al અથવા ail આવ્યો હોય તો તેનું બહુવચન aux પ્રત્યયે મૂકવાથી થાય છે જેમકે:—

એકવચન.	અનેકવચન
le cheval (લેશેવાલ) ઘોડો.	les chevaux (લેસેવો) ઘોડાઓ.
l'animal (લાનીમલ) પ્રાણી.	les animaux(લેઝાનીમ)પ્રાણીઓ.
le travail (લે ત્રાવાઇ) કામ	les travaux (લેત્રાવો) કામો

આ નીયમમાં પણ al નામને છેડે આવે છે, ત્યારે પહેલા નીયમ પ્રમાણે s મુકવામાં આવે છે. આવાં નામો બહુ થોડાં છે તેથી આ નીચે આપ્યાં છે જેમકે: —

એકવચન.	એકવચન.
le bal (લેબાલ) નાચ.	les bals (લેબાલ)
le carneval (લેકાર્નવાલ) રોમન કેથોલીક લોકોનો ધર્મોત્સવ	les carnevals (લે કાર્નવલ)
le portail (લેપોર્તાઇ) દેવળના નજદીકનો દરવાજો	les portails(લેપોર્તાઇ)દરવાજાઓ
le gouvernail(લે ગુવેરનાઇ)સુકાન	les gouvernails (લે ગુવેરનાઇ)
l'eventail (લેવાંતાઇ) પંખો.	les eventails (લેઝેવાંતાઇ) પંખા.
le detail (લે દે તાઇ) જુદી જુદી બાબત	les details (લે દે તાઇ) જુદી જુદી બાબત.

નીયમ ૬ ઠો.

કેટલાંક નામોનું બહુવચન અનીયમીત રીતે થાય છેજ.

એકવચન.	અનેકવચન.
le ciel (લેશીએલ) સ્વર્ગ આકાશ	Lescieux (લેશિએ) સ્વર્ગો.
l'œil (લેઇ) આંખ.	les yeax (લેઝીયે) આંખો.
l'aïeal (લાઇએલ) પુર્વજ.	les aïeux (લેઝાઇએ) પૂર્વજો
le betail (લેબેતાઇ) ઢોર.	les bestiaux (લે બેસુતીઓ) ઢોરે:

એક પદી નામના છેડામાં nt આવેલ હોય તો ત્યારે તેનું બહુવચન s પ્રત્યય લગાડે થાય છે જેમકે:—

એકવચન	અનેકવચન
la dent (લાદાં) દાંત.	les dents (લેંદા) દાંતો.
le pont (લેંપોં) પુલ.	les ponts (લેપોં) પુલો.

એક અથવા વધારે પદ વાચા નામમાં કેટલાક લખનારા ont અથવા ent આવે છે ત્યારે t મુકી દે છે ને ત્યાં s લગાડે છે પણ ખરૂં જોતો બહુવચન રૂપ કરતી વખતે માત્ર s લગાડવો.

નીયમ ૭ મો.

બીજા કેટલાંક નામો છે કે તેઓનું એકવચન થતું નથી જેમકે:—

les ancetres (લેઝાંશેત્ર) પુર્વજો.

les debris (લેદેબ્રી) પાયમાલી.

les environs (લેઝાંવીરોં) પરાં, ગામની આસપાસની વસ્તી.

les epinards (લે ઍ પિનાર) એક જાતનું ફ્રાંશમાં થતું ઝાડ.

les funerailles (લેફિનેરાઇ) મુડદાંને દાટવા બાળવાની ક્રીયા ઉતર ક્રીયા

les gents (લેઝાં) લોકો.

les legumes (લેલેગીમ) શાકભાજી.

les limites (લે લીમીત) હદ, સીમા, મર્યાદા.

les mathematique (લે માથે માતીક) ગણીતશાસ્ત્ર.

les moeurs (લેમેર) રીત, પદ્ધતિ.

les mouchettes(લેમુશેત)તમાકુ સુંઘનાર, દીવાબતીના મોગરાકાતરનાર

les ténébres (લેતેનેબ્ર) અંધારૂં,

શબ્દો.

le kanif (લે કાનીફ) ચપ્પુ.	le Jeu (લેઝે) રમત.
le frère (લેફ્રેર) ભાઇ.	la souris (લાસુરી) ઉંદરડી.
la sœur (લાશેર) બેન.	le corail (લેકોરાઇ) પરવાળા
la porte (લાપોર્ત) દરવાજો.	le bras (લેબ્રા) હાથ.
la maison (લામેઝોં) ઘર.	le chameau (લેશામોં) ઉંટ.
le chateau (લેશાતો) કીલ્લો કોટ	le couteau (લે કુતો) છરી.
le palais (લેપાલે) મહેલ.	mon, ma (મોં, માં) મારૂં, મારી
un tableau(એં તાબ્લો) ચીત્ર છબી	vu (વી) દેખાવ
le chat (લેશા) બીલાડી	ou (ઉ) અથવા, કે
le general (લે જેનેરાલ)જનરલ	deux (દે) બે.
quatre (કાત્ર) ચાર.	trois (ત્રુવા) ત્રણ.
cinq (સેંક) પાંચ.	voici (ઉવાશી) અહીંઆં.
aussi (ઓસી) વળી પણ.	voila (ઉવાલા) ત્યાં.

મારી પાસે હતુના રૂપાખ્યા।.

Sing એકવચન.	Plu—બહુવચન
J'avais મારી પાસે હતું.	Nous avions (નુઝાંવીયોં)અમારી પાસે હતું
Tu avais (તી આવે) તારી પાસે હતું	vous aviez (વુઝાવીએ) તમારી પાસે હતું.
il avait (ઇલાવે) તેની પાસે હતું.	ils avaient ઇલિઝાવેં) તેઓની
elle avait (એલાવે) તેણીની પાસે હતું.	elles avaient એલઝાવેં) પાસે હતું

ભાષાંતર વાકયો.

૧ અમારી પાસુ એક ચપ્પુ હતું Nous avions un canif (નુઝાવીયોં ઝેંકાનીફ)

૨ તમારી પાસે બે ચપ્પુ હતાં Vous aviez deux canifs (નુઝાવીએ દે કાનીફ)

૩ મારા ભાઇ પાસે છરીઓ છે Mon frère a les couteaux (મોંફ્રેર આ લે કુતો)

૪ ઘરને બે દરવાજા છે la maison a deux portes (લા મેઝો આ દે પોર્ત)

૫ મારી પાસે અખરોટ હતી? Avais je les noix ?(આવે ઝ લે નુઉવા)

૬ તમારી પાસે રમવાની ચીજો હતી? Aviez vous les joujoux (આવીયે વુલે ઝુઝુ)

૭ હા, અમારી પાસે રમવાની ચીજો હતી. Oui nous avions les joujoux (વુઇ નુઝાવીયોં લે ઝુઝુ)

૮ રાજાને ત્રણ કીલ્લા હતા Le roi avait trois chateahx (લે રૂઉવા આવે ત્રુવા શાતો)

૯ રાણી પાસે પરવાળા છે la reine a les coraux (લારેન આ લે કોરો)

૧૦ તેણીની પાસે રત્ન પણ છે Elle a aussi les bijoux (એલ આ ઓસી લે બીઝુ)

૧૧ અહીં ચાર ઉંદરડી છે Voici quatre souris (ઉવાસી કાત્ર સુરી)

૧૨ બાળકો પાસે ત્રણ સેબફળો હતા Les enfants avaient trois pomme (લે ઝાંફા ઝાવે વુવા પોમ)

૧૩ મારા કાકા પાસે બે ઘોડા હતા Mono nele avait deux chevaux (મોનોંકલ આવે દે સેવો)

૧૪ મારી કાકી પાસે પાંચ છબીઓ છે Ma tante a cinq tableaux (મા તાંત આ શેક તા બ્લો)

૧૫ ઉંટોને ખુંધ હોય છે Les chameaux ont une bosse (લે શામો ઓતીન બોસ)

૧૬ મારી માને બે બ્હેનો અને ત્રણ ભાઇ છે Ma mére a deux sœurs et trois frères (મા મેર આ દે સેર એ ત્રુવાફ્રેર)

૧૭ મારી પાસે ત્રણ ઉંટ છે J'ai trois chameaux (ઝે ત્રુવા શામો)

૧૮ માણસને બે હાથ હોય છે les hommes a deux bras (લે ઝોમ આ દે બ્રા)

૧૯ આજ તમે કેમ છો ? Comment etes vous aujourd'hui (કોમા એત વુઓઝ, રદવી)

૨૦ મને જરા ઠીક લાગે છે. Je me sens un peu mieux (જે મેં સાં ઝેયેં મીયે)

૨૧ તમને જરા ભુખ લાગે છે ? Vous sentez vous de l'appetit ? (વુ સાંતે વુ દે લાપેતી)

૨૨ બીલકુલ નહિ Pas du tout (પાદી તુ)

૨૩ તમારી જીભ જેવા દો ? montre votre lang (મોત્રે | વોત્ર લાંગ)

૨૪ તમારો છોકરો ક્યાં છે ? ou est votre fils (ઉએ વોત્ર ફીસ)

૩૫ તે નીચે છે Il est en bas (ઇ લે આંબા)

વિભક્તિ વિશે cases.

ગુજરાતી વ્યાકરણમાં વિભકતી સાત છે પણ ફ્રેંચ ભાષામાં ચાર વિભકિત છે. જેમ ગુજરાતીમાં પહેલી બીજીનો પ્રત્યય નથી પણ કર્તા પહેલી ને કર્મ બીજી વિભકિતમાં હોય છે તેને ફ્રેંચીમાં પહેલી તથા બીજીનો ગુજરાતી પ્રમાણેજ નીયમ છે કારણકે ફ્રેંચીમાં પણ પ્રત્યય લાગતા નથી પણ ચોથી વિભકિત માટે શબ્દ યોગી અવ્ય (a) મુકે છે ને છઠ્ઠી વિભકિતમાં de (દે) નો ની નું નાં મુકે છે બીજી વિભકિત નથી.

વિભકતી ચાર. નિચે પ્રમાણે.

le nominatif (લે નોમીનાતીફ) કર્તા (પહેલી વિભકત)
l'accusatif (લાકીઝાતીફ) કર્મ (બીજી વિભકતા)
le genitif (લેઝેનીતીફ) છઠ્ઠી (de)
le Datif (લેદાતીફ) ચોથી (à)

વિભકિત વિશે.

પહેલી તથા બીજી વિભકતી એકવચન અથવા બહુવચનમાં એકજ રીતે થાય છે વાકય ગોઠવવામાં પહેલો કર્તા પછી ક્રીયાપદ અને પછી કર્મ આવે છે જેમકે:—

la mère aime la fille (લામેર એમ લાફી) મા દીકરીને ચાહે છે આ વાકયમાં la mère પહેલી વિભકતીને la fille બીજી કર્મ છે.

છઠ્ઠી વિભક્તીનો પ્રત્યય ગુજરાતીમાં નો, ની, નું, પ્રત્યય છે પણ ફ્રેંચમાં de (દે) થીજ છઠ્ઠાનો અર્થ દેખાડે છે. બહુવચનમાં des (દે) માત્ર (s) પાછલ લગાડે છે de અથવા des ની પછી આર્ટીકલ મુકવાની રૂઢી છે એકવચનમાં de, le અથવા la વપરાય છે પણ તેનું ટુંકુંરૂપ du વાપરવાની રીત છે પણ જે નામની સાથે દર્શક સર્વનામ મારો, મારી, આવેલાં હોય તો આર્ટીકલ મુકાતો નથી કેમકે મારો, મારી એજ આર્ટીકલ છે તેના દાખલા.

એક વચનના દાખલા:--

De le roi [દે લે રુઉવા] રાજાનું આમ બોલાય પણ તેના ટુંકા રૂપમાં Du roi [દી રુઉવા] રાજાનું આવી રીતે ટુંકામાં બોલી શકાય છે.

લાંબુ રૂપ De le père [દેલેપેરે] બાપનું ટુંકું રૂપ [Du père] દીપેર [બાપનું.

બહુવચન લાંબુ રૂપ.	ટુંકુંરૂપ બહુવચન.
De les rois [દેલેરુઉવા] રાજાઓનુ	Des rois [દે રુઉવા] રાજાઓનું
De les méres [દેલેમેર] માતાઓનુ	Des méres [દેમેર] માતાઓનું.
	આવીજ રીતે બોલી શકાય છે આનું ટુંક રૂપ

De mon ami [દે મોં નામી) મારા મીત્રનું.

De ma mére [દેમા મેર] મારી માનું.

પણ જે નામ ચોકસ બતાવવું નથી અને જેમાં એક એવો અર્થ બતાવવાને નરજાતીમાં un [એં] ને નારી જાતીમાં une [એઇન] પહેલા de આવે ત્યારે તેના છેડાનો e ઉડી જાય છે ને તેને ઠેકાણે આપોસ્ત્રોફ મુકાય છે તેના દાખલા જેમકે:--

D'un roi (દેંરુવા) રાજાનું.
D'une reine (દીનરેન) રાણીનું.

} એટલે કોઇપણ રાજા અથવા રાણી ચોથી વિભક્તિમા પહેલાં a મુકી તે પછી le, la, les અથવા un une આર્ટીકલ વપરાય છે તેના દાખલા જુઓ પાન ૨૮ મે.

a un roi (આએંરુવા) રાજાને
a une reine (આઇનરેન) રાણીને

} જાતિદર્શની અચોકસ.

a l'homme (આલોમ) માણસને
a l'ami (આલામી) દોસ્તને

} દર્શની ચોકસ.

le (લે) આરટીકલની પછી (à) મુકવામાં આવે છે ત્યારે le à (લે આ) ને બદલે સંક્ષેપમાં au રૂપ લગાડે છે ને બહુવચને à les (આલે) ને બદલે aux ટુંકું રૂપ થાય છે.

એકવચન.	બહુવચન.
au roi (ઓરૂઉવા) રાજાને	aux rois (ઓરૂવા) રાજાઓને
au frère (ઓફ્રર) ભાઇને	aux frere (ઓફ્રર) ભાઇઓને

વિભકિતના રૂપ.ખ્યાન—એક વચનનાં

	નારી	નર
પહેલી વિભકતી	la mère લામેર મા.	le père (લેપેર) બાપ.
બીજી ,,	la mère લામેર મા.	le père (લેપેર) બાપ.
છઠ્ઠી ,,	De la mère દેલામેર માનું	Du père (દીપેર) બાપનું.
ચોથી ,,	à la mére આલાએ માને	au pére (ઓપેર) બાપને.

બહુ વચનના

	નર.	નારી
પહેલી ,,	les péres બાપો.	les mères માતાઓ.
બીજી ,,	les pères બાપો.	les mèrss માતાઓ.
		des mères માતાઓનું.
છઠ્ઠી ,,	des péres બાપોનું.	aux mères માતાઓને.
ચોથી ,,	aux péres બાપોને	

એકવચન,

l'ami (લામી) દોસ્તદાર	
l'ami દોસ્તદાર	
de l'ami (દેઝામી) મીત્રનું	
à l'ami (આલામી) મીત્રને	
les amis (લેઝામી) મીત્રો.	
des amis (દેઝામી) મીત્રોનું	
aux amis (ઓઝામી) મીત્રોને.	

	એકવચન
પહેલી ,,	l'âme (લામ) આત્મા.
બીજી ,,	l'áme (લામ) ,,
છઠ્ઠી ,,	de l'áme (દેલામ) આત્માનું
ચોથી ,,	à' l'âme (આલામ) આત્માને

બહુવચન.

પહેલી,,	les âmes લેઝામ આત્માઓને
બીજી ,,	les âmes ,, આત્માઓને
છઠ્ઠી ,,	dux ames દેઝામ આ માઓનું
ચોથી ,,	aux âmes એઝામ આત્મ ઓને

ઇન્ડીફીનીટના દાખલા.

નરજાતી,	નારીજાતી
પહેલી વિભકિત un Jardin (એઆરદે) વાડી.	une rose ગુલાબ.
બીજી ,, ,, ,,	,, ,,
છઠી ,, d'un Jardin (દેઆંરદે) વાડીનું	d'une rose (દેઇનરોઝ) ગુલાબનું
ચોથી ,, à un Jardin (આએંઝાંરદે) વાડીને	a une rose (આઇનરોઝ)ગુલાબને

ગુજરાતી ભાષામાં કોઇ નામ ચોકસ બતાવવું હોય અથવા આખા વર્ગની વાત થતી હોય તો આર્ટીકલ વાપરવાની રીત નથી, પણ ફ્રેંચ ભાષામાં વિશેષ નામ સીવાય બધા નામમાં આર્ટીકલ le la એક વચનને les બહુવચનમાં વપરાય છે પણ જ્યારે એકજ પ્રાણી અથવા પદાર્થને માટે le, la, આર્ટીકલ વપરાતા નથી પણ un નરજાતીમાં ને une નારી જાતીમાં મુકે છે.

ભાવાચક નામને કદી un અથવા une લગાડતા નથી પણ ડીફી- નીટ આરટીકલ વાપરે છે.

છઠી વિભકિતીમાં de પછી આર્ટીકલ મુકી બોલાય છે.
ચોથીમાં પણ à પછી આર્ટીકલ મુકી બોલાય છે,

de l' homme (દેલોમ) માણુસનું }
de la vie (દેલાવી) જીંદગીનું }
à la vie (આલાવી) જીંદગીને.

જેમકે:—

ભાઇનો કોટ l' habit du frére (લાબીદીફ્રેર)
કુંવરોની બ્હેનો les sœurs des princes (લે સેર દે પ્રેન્સ).

શબ્દો.	
પરમેશ્વર dieu (દીયે) ઇશ્વર.	પ્રતીમા } ચીતાર } l'image (લિમાઝ)
પેદાકરનાર le créateur(લેક્રેઆતેર)	મરણ la mort (લામોર)
દુનીયા le monde (લેમોંદ)	પાંદડું la feuille (લાફેઇ)
દુશ્મન l'ennemi (લાંનેમી)	પક્ષી l' oiseau (લુઆઝો)
ઉંઘ le sommeil (લેસોમેઇ)	પાડોશી le Voisin (લેવુઉવાઝે)

છે est (એ) એકવચન.
છીએ sont (સો) બહુવચન,
ઝાડ l'arbre (લારબ્ર)
રોપો la plante (લાપ્લાંત)
બારી la fenétre (લાફેનેત્ર)
પીત્રાઇ le cousin (લેકુઝેં)
રાંધણીઓ la cousine (લાકૂઝીન)
છોકરી la fille (લાફી)
શહેર la ville (લાવીલ)
આપેલું donnez (દોને)
હું આપું છું je donne (દોન)
કોને à qui (આકી)

ભાષાંતર વાકયો.

છોકરાંનો બાપ le pére de l'enfant (લે પેર દેલાંફાં)
છોકરાંઓની મા la mére de enfants (લાંમેર દેઝાંફાં)
ઘરનું બારણું la porte de lamaison (લાપોત દેલામેઝોં)
ઘરોનાં બારણાં les portes des maisons (લે પોર્ત દે મેઝોં)
રાજમહેલની બારીઓ les feuétres du palais (લેફે નત્ર દી પાલે)
બીલાડી એક પ્રાણી છે le chat est un animal (લેશા એતેંના નીમાલ)
બીલાડી એક ઉંદરની દુશ્મન છે les chats sont les ennemis de souris (લેશા સોં ધેઝેનેમી)–ધેસુરી
ઉંઘ મોતનો ચીતાર le sommeil'est l'image de la mort (લે સોમેઇ લીમાઝ દે લામોટ)
કીલ્લો રાજાને રાણી માટે હોય છે le chatéau est au roi et a la reine (લે શા તો એ લો રૂઇલા એ આ લારેન)
હું છોકરાને કલમ આપું છું Je donne la plumeo l'enfant (ઝે દોન લા પ્લીમ આ લાંફાં)
હું છોકરાંઓને ગમત આપું છું je donne le jeu aux enfants (ઝ દોન લેઝે ઓ ઝાંફાં)
તે વાડી ભાઇઓને બહેનો માટે છે le Jardin est aux freres et aux sœars (લે ઝાંરદે એ લો ફ્રેર એ ઓસેર)
રાજાઓના પીક્ચરો les images des rois (લે ઝીમાંઝ દે રૂવા)
ઝાડોનાં પાંદડાં les feuilles des arbres (લે ફેઇ દેઝારબ્ર)
ઘરની બારીઓ les fénetres de la maison (લે ફેનેત દેલામેઝોં)
છોકરાનો બાપ le pére de le fils (લે પેર દે લેફીસ)
છોકરીઓની મા la mére des filles (લા મેર દે ફી)

શું મારી પાસે પીત્રાઇ ભાઇની ચોપડી છે? ai-je le livre du cousion? (એ ઝે લે લીવ્ર દયુ કુઝે)

તારી પાસે પીત્રાઈ ભાઇની ચોપડી છે tu as le livre du cousion (ટયુ આ લે લીવ્ર દયુ કુઝે)

શું તેણે રાજાનો બગીચો જોયો છે a-t-il a vu le jardin du roi? (આતીલ વ્યુ ને ઝારદે દયુરૂવા)

નહીં તેણે રાજાનો કીલ્લો જોયો છે. non il a vu le chattan du roi (નો ઇલ આ વ્યુલે શાતો દયુ રૂવા)

શું તારી પાસે કાકીનું પીકચર છે? as tu l'image dela tante? (આ ત્યુ લીમાઝ દે લા તાંત)

હા, મારી પાસે કાકીનું પીકચર છે. oui. J'ai l'image de la tante (ઉવી ઝે લીમાઝ ધે લા તાંત)

શુ છોકરાંઓ પાસે રમત છે? les enfents ont ils le jeux (લે ઝાંફાં ઓં તીલ લે ઝે)

હા, છોકરાઓ પાસે રમત છે, oui. les enfents ont les jeux (ઉવી લે ઝાંફાં ઓં લે ઝે)

મારી બેનની કાતરો કોની પાસે છે qui a les ciseaux de ma sœur (કી આ લે સીઝો દે માસેર)

તમારી બેનની કાતર અહીંઆં છે: voici les ciseaux de votre seeure (ઉવુઆસી લે સીઝો ધે વોત્ર સેર)

અખરોટો કોની છે? a qui sont les noix (આ કી સાં લે નુઉવા)

તેઓ પાડોશીનાં છોકરાંની છે. Elles sont aux enfants du voisin (એલ સાં તો ઝાંફાં દી વુઆઝે)

જામફળે કોનાં છે? a qui sontle poires? (આ કી સાં લે પુઆર)

તેઓ છોકરાનાં છે. elles sont a l'enfant (એ લ સાં તા લાંફાં)

આ વાડી કોની છે? a qui est a jardin (આંકી એતા ઝારદે)

તે રાજા અને રાણીની છે il est au roi et a la raine (ઇલ એ તો રૂઆ એ આલા રૈન)

શું તમે કાકાના કૂતરાને જોયો છે? avez vous vu le chien de l'oncle (આવે વુ વ્યુ લે શીએં ધે ઝોંકલ)

કાકાનો કુતરો ત્યાં છે voila le chien de l'oncle (ઉવાલા લે શીએં દે લોંકલ).

તે મારી પીત્રાઈ બેનના છે. elles sont a ma cousine (એલ સોં તા મા કુઝીન)

પાઠ ૪ થો શબ્દયોગી અવ્યય.

ફ્રેંચ ભાષામાં નામની સાથે શબ્દયોગી અવ્યય વારંવાર વપરાય છે તે શીખનારે પહેલા શીખવા જોઇએ તેને અહીં નીચે આપ્યા છે. ઘણાં ખરાં શબ્દયોગી અવ્યય સાદા છે તેને વિભકતીના રૂપમાં ફરતા નથી.

Sous (શું) નીચે.

à (આ) અંદર, તરફ.

aprés (આપ્રે) પછી

avant (અવાં) પહેલાં (વખત બતાવે)

avec (આવેક) સાથે

chez (શે) સાથે, ને ત્યાં (સ્થળ બતાવે)

contre (કોંત્ર) સન્મુખ, સામું.

dans (દાં) અંદર (વસ્તી અંદર

de (દે) નું, માંથી

Sans (સાં) વગર, સીવાય

devant (દેવાં) પહેલાં (જગ્યાની આગળ)

devriére દેરીયેર (પાછળ)

Sur (સીર) ઉપર, પર

en (આં) અંદર (ગામની અંદર).

entre આંત્ર (વચ્ચે) (અંતર આપવામાં) તફાવતનો અર્થ હોય ત્યાં).

envers (આંવેર) તરફ, ભણી, બાજૂ.

par (પાર) માંથઇને બાજુએથઇને.

parmi (પારમી) (વચ્ચે) (જથ્થો બતાવે).

pendant (પાંદાં) માં (રાતની અંદર) વખ્ખત બતાવે.

pour (પુર) માટે, કાજે

à (આ) અને le (લે) સાથે હોય ત્યારે તેનું સંકોચ રૂપ (ટુંકું રૂપ) au (ઓ) લગાડવું અને (à) les સાથે હોય ત્યારે aux (સ્પે) લગાડવું, de અને le સાથે હોય ત્યારે du (દી) ને de સાથે les હોય તો બહુવચન des થાય છે પહેલું રૂપ એકવચન માટે વપરાયેલ છે તે આગલ ત્રીજા પાઠમાં ૭ મી કલમમા આપેલ છે તે જુઓ.

શબ્દો.

la couer (લાકુર) વાડો, ચોક.
l'école(લેકોલ)નિશાળ, નારીજાતી
le maitre (લેમેત્ર) માસ્તર ,,
l'eau (લો) પાણી.
la main (લામેં) હાથ.
la pluie (લાપ્લી) વરસાદ.
le toit (લે તુઉવા) છાપરું.
l'habit (લાબી) કોટ ડ્રેસ.
la chambre (લાશાંબ્ર) રૂમ.
votre(વોત્ર)તમારું ton તોં તારું
Louis (લુઇ) નામ છે.
l'église (લેગ્લીઝ) દેવળ (નારી)
la nuit (લાન્વી) રાત.
le jour (લેઝુર) દહાડો.
la cuisine (લાક્વીઝીન) રાંધણીયું
la poche (લાપોશ) ગજવું.
demeure (દેમેર) રહે છે.
l'argent (લરઝાં) પૈસા.
son sa (સોં, સા) તેનુ તેની તેનો
notre (નોત્ર) અમારું.
où (ઉ) કયાં qui (કી)કોને કોણ

હોવું થવુંના વર્તમાન કાળના રૂપ.

એકવચન	બહુવચન.
je suis (ઝેસ્વી) હું છું.	nous sommes (નુ સોમ) અમે છીએ.
tu es (તીએ) તું છે.	vous êter (વુઝેત) તમે છો.
il est (ઇલએ) તે છે.	ils sont } ઇલસોં { તેઓ છે.
elle est (એલએ) તેણી છે.	elles } એલસોં { તેઓ છે.

ભાષાંતર વાકય.

હું વાડામાં છું je suis dans la cour (ઝે સ્વી દાં લા કુર)
પક્ષી છાપરા પર છે l'oiseau est sur le toit (લુઉવાઝો એસીર લે તુઉવા)
ઘરને બારણું છે la porte est à la maison (લા પોર્ત એતા લા મેઝોં)
તું વાડીમાં છે ? Es-tu au jardin (એતીયઓલે ઝાંરદેં)
લૂઇ મારા બાપને ત્યાં છે Louis est chez mon pére (લુ ઉવી એ શે મોં પેર)

ઘોડાઓ બારણા આગળ છે (les chevaux sont devant la porte
(લે શેવો સોં દેવાં લા પોર્ત)
વરસાદ પછી aprés la pluie (અપરેલા પ્લવી)
રાતની અંદર pendant la nuit (પાંદાં લાન્વી)
દીવસ પહેલાં avant le jour (આવાં લે ઝુર)
બાળક ઝાડ નીચે છે l'enfant est sous l'arbre (લાંફાં એ સુ લારબ્ર)
બાળકોની વચ્ચે parmi les enfants (પારમી લે ઝાંફાં)
અમો ઝાડોની પાછળ છીએ nous sommes derrière les arbres
(નુ સોમ દેરીએર લે ઝારબ્ર)

તેઓ બારી અને બારણાંની વચમાં છે ils sont entre la porte et
la fenêtre (ઇલ સોંત્રાંત લા પોર્ત એ લા ફેનેત્ર)

આ ચોપડી મારા ભાઇને માટે છે ce livre est pour mon frère
(સે લીવ્ર એપ્તુર મોં ફ્રેર)

મારી કાકી દેવળમાં છે ma tante est à l''eglise (મા તાંત
એતાલેગ્લીઝ)

મારા કાકાના ઘોડાઓ સાથે avec les chevaux de mon oncle
(આવેક લે શેવો દેમોં નોંકલ)

અમારો મીત્ર પારીસમાં તેની કાકીના ઘરમાં રહે છે notre ami
demeure à Paris dans la maison de sa tante (નોત્ર
આમી દેમેર આ પારી દાં લા મેઝાં દે સા તાંત)

સવાલ જવાબના વાકયો.

લુઇવી કયાં છે ? Oú est Louis (ઉએ લુ ઉવી)
તે ચોકમાં છે il est dans la cour (ઇલ એ દાં લાકુર)
મારો છોકરો કયાં છે ? oú est mon fils (ઉ એ મોંફીસ)
તે વાડીએ છે H est ou jardin (ઇલ એ તો ઝારદેં)
બાળકો કયાં છે : Oú sont les enfants (ઉસોં લે ઝાંદાં)
તેઓ ઘરની આગળ રમે છે its jouent devant a maison
(ઇલ ઝુ દેવાં લા મેઝાં)

કોને વિષે તમે બોલો છો? De quoi parlez Vous ? (દે કુવા પારલેવું)

હું રાજાના ઘોડા વિષે બોલું છું je parle des chevaux du roi (જે પાર્લ દે શેવો દી રૂઉવા)

હું રાજા અને રાણી વિષે બોલું છું je parle du roi et de la reine (જે પારલ દી રૂઉવા એ દે લારેન)

બારીઓ કયાં છે ? Où sont les fenêtres (ઉ સોં લે ફેનેત્ર)

તેઓ ઘરને કીલ્લાને મહેલમાં છે Elles sont à la maison ou chateau au palais (એલ સોંતા લા મેઝોં ઓ શાતો ઓપાલે)

તમારી કાકાની છોકરી નીશાળે છે ? Votre cousine est-elle à l'école (વાત્ર કુઝીન એતેલ આ લેકોલ)

હા, તેણી નીશાળે છે. oui, elle est à l'école (ઉવી એલ એ તાં લેકોલ)

દેવળમાં કોણ છે ? qui est à l''eglise (કીએ તાલે ગ્લીઝ)

મારી બેન દેવળમાં છે ma sœur est à l'église (મા સેર એ તા લેગ્લીઝ)

તમે વરસાદમાં છો ? Etest vous dans la pluie ? (એત વુ દાં લા પલ્વી)

નહીં અમે છાપરા નીચે છીએ non nous sommes sous le toit (નો, નું સોમ સુલે તુઉવા)

તારો બાપ વાડીમાં છે ? ton père est-il au jardin (તોં પેર એતીલં ઓ ઝાર્દે)

ના, તે તેના ઓરડામાં છે non il est dans sa chambre (નોં, ઈલિ એ દાં સા શાંબ્ર)

તેઓ બારીમાં છે ? sont'-ils à la fenêtre (સોં તિલ આ લા ફેનેત્ર)

હા, તેઓ બારીમાં છે Oui, ils sont à la fenetre (ઉવી ઇલ સોં તા લા ફેનેત્ર)

તમે વાડામાં બતકો જોઈ છે ? avez-vous vu les canards dans la cour (આવે વુ વી લે કાનાર દાં લા કુર)

અમે બતકો અને હંસો જોયા છે nous avons vu les canards et les oier (નુઝાવી વી લે કાનાર એ લે ઝુઉવા)

પાઠ ૫ મો.—આખી વસ્તુનો કેટલો ભાગ બતાવવા વિષે.

ગુજરાતી ભાષામાં થોડું અથવા કંઇ બોલવાનો ચાલ થોડો છે ઘણું કરીને લોકો એમને એમજ બોલે છે કે મને પાણી આપો આવે ઠેકાણે મને થોડું પાણી આપો એમ પણ બોલી શકાય પણ ફ્રેંચ ભાષામાં તો એ બોલવાની રૂઢી છે અને તે ચોકસ હોય ત્યારેજ બોલાય છે તેવા રૂપમાં નરજાતીના નામ આગળ du અને બહુવચને બન્ને જાતની આગળ des વપરાય છે પણ નારીજાતી આગળ de la વપરાય છે જેમકે:—

du pain (દીપે) થોડોક રોટલો du vin (દીવેં) થોડોક દારૂ નરજાતી.

de la biére (દેલાબીયેર) થોડોક બીર નામનો દારૂ
de la viande (દેલાવીયાંદ) થોડું માંસ.
de l'huille (ધેલ્વીલ) થોડું તેલ.
} નારી જાતી.

બહુવચન.

des livres (દેલીવ્ર) કેટલીક ચોપડીઓ.

des enfants (દેઓંફાં) કેટલાક બાળકો.

ફ્રેંચીમાં de le (du) de, la, des, આ નામનો વધારો કરે છે ને ઘણું કરીને સવાલ પુછવામાં વપરાય છે તે કોઇ પણ આખી રકમમાંથી અથવા આખા ભાગમાંથી ભાગ કે રકમ બતાવવા વપરાય છે પણ જો નામની પહેલાં વિશેષણ હોય તો તેની પહેલાં (de) દે નરજાતી અથવા નારીજાતીમાં અને એકવચન અને બહુવચનમાં de વપરાય છે જેમકે:—

તમારી પાસે થોડો રોટલો છે ? avez vous du pain? (આવે વુદી પે')

ત્યાં કંઇ પાણી છે y-a-t-il de d'eau ? (યાતીલ દે લો)

અમારી પાસે રોટલો ને પનીર છે ? avez-vous du pain et du fromage (આવે વુ દી પે એ દી ફ્રોમાઝ)

નામની પહેલાં વિશેષણ આવે ત્યારે de વપરાય છે તેના દાખલા.

એક વચન.

de bon vin (દે બોંવેં) થોડો સારો દારૂ-નારી જાતી.
de bonne viande (દે બોનવીયાંદ) થોડું સારૂં માંસ-નારીજાતી.

બહુવચન,

de bons livres (દે બોં લીવ્ર) થોડી સારી ચોપડીઓ-નર.
de belles fleures (દે બેલ ફ્લેર) થોડાં સારાં ફુલો-નારી.

શબ્દો.

મેંદો લોટ la farine (લાફારીન)
લોઢું le fer (લફેર)
સોનું (l'or) લોર.
રૂપું l'argent (લ રજાં)
કાગલ le papier (લેપાપીએ)
સાહી l'encre (લાંક)
સીસાપેન le crayon (લેંક્રાંયયોં)
સીસું le plomb (લેપ્લોમ્બ)
નીમક le sel (લેસેલ)
બતક le canard (લેકાનાર)
ઇંડું l'œuf (લેફ)
ફળ le fruit (લેફ્રુઇ)
વેપારી le marchand (લેમારંશા)
તે ત્યાં છે il y a (ઇલ્યા)
આ છે c'est (સે)
સાકર le sucre (લેસીક્ર.)
કોફી le cafeè (લેકાફે)
આલુ સુકીદ્રાક્ષ la prune (લાપ્રીન)
માંખણ le beurre (લેબેર)
છોકરો le garçon (લેગારશોં)
જોડા le soulier (લેસુલીયે)
મોજાં le bas (લેબા)
ખરીદયું acheté (આશેતે)
શું que (કે)
પણ mais (મે)
ત્યાં là (લા)
છ six (સીસ)

પાસે હસેના રૂપાંખ્યાન.

J'aurai (ઓરે)
tu auras (તીઓરા)
il aura (ઇલોરા)
elle aura (એલોર) નારી.
nous aurons (નુઝોરોં)
vous aurez (વુંઝોરે)
ils auont (ઇલઝોરોં)
Elles auront (એલઝોરોં) નારી.

પ્રશ્ન પુછવાના વાક્ય.

Aurai-je ? (ઓરેઝે) શું મારી પાસે હશે ?
Auras-tu ? (ઓરતી) શું તારી પાસે હશે ?
aura-t-il ? (આરાતીલ) શું તેની પાસે હશે ?
j'avais de la farine et du sel (ઝાવે દે લા ફારીન એ દી સેલ) મારી પાસે થોડા મેદાનો લોટ ને મીઠું હતું.
aviez-vous aussi du sel ? (આવીયે વુઝો સી દી સેલ) શું તમારી પાસે મીઠું પણ હતું ?
le roi a de l'or at de l'argent (લે રૂવા આ દે લોર એ દે લારઝાં) રાજા પાસે થોડું સોનુ ને રૂપું છે.
Il a aussi de bijoux (ઈલ આ ઓસી દે બીઝું) તેની પાસે ઝવેરાત પણ છે.
tu auras du fromage (તી ઓરાદી ફ્રોમાઝ) તારી પાસે થોડું પનીર હશે.
Louis a achetè du papier et de l'encre (લુ ઉવી આ આશે તે દીય પાપીએ એ દે લાંક્ર) લુઉવીસે થોડા કાગલને શાહી ખરીદયાં છે.
Nous aurons des livres des plumes et de crayons (નુ ઓરો દે લીવ્ર દે પ્લીમ એ દે ક્રાયોં) અમારી પાસે ચોપડીઓ કલમોને સીસાપેન હશે.
Avaient-elles des fleurs et des fruits ? (આવે તેલ દે ફ્લેર એ દેફ્રીઇ) તેઓની પાસે થોડાં ફુલો અને ફળો હતાં ?
je donne á ton cousin de noix et des pommes (ઝે દોન આ તોં કુઝે દે નુઉવા એ દે પોમ) હું તારા પીત્રાઇ ભાઇને થોડા અખરોટો અને શેબ ફળ આપું છુ.
dans la cour il y a des canards (દાં લા કુર ઇલયાં દે ક ન ર) ત્યાં વાડામાં થોડી બતકો છે.
mon cousin avait des chevaux et des chiens (મોં કુઝે આવે દે શેવો એ દેશીયે (મારા કાકાના છોકરા પાસે કેટલાક ઘોડાને કુતરા હતા.

ma cousine aura des chats mais ma tante aura des oiseaux (મા કુઝીન ઓરા દે શા મે મા તાંત ઓરા દે ઝુવાઝો) મારી પીત્રાઇ બેન પાસે બીલાડીઓ હશે પણ મારી કાકી પાસે પક્ષી હશે.
dans fles jardins il y a des arbres des fruits et des fleurs (દાં લે ઝારદેં ઇલીયા દેઝાર્બ્ર દે ફ્રુઇએ દે ફ્લેર) વાડીઓની અદર (ત્યાં) કેટલાંક ફુલોનાં ને ફળોના ઝાડ છે.
nous avions du beurre et du fromage (નુ ઝાંવીઓં દીય બેર એ દીયે ફ્રોમાઝ) અમારી પાસે થોડું માંખણને પનીર હતું.
vous aviez du beurre et des œufs (વુઝાવીયે દીય બેર એ દેઝેફ) તમારી પાસે માખણ અને ઇંડાં હતાં.
અહીં થોડો રોટલો છે voici du pain (ઉાસી એ દીય પેં)
તમારૂં નામ શું છે ? comment vous appelez vous ? કોમાં વુ ઝાપેલે વુ
શું તમારી પાસે થોડો મેંદો છે ? avez-vous de la farine (આવે વુ દે લા ફારીન)
અમારી પાસે થોડો મેંદો છે nous avons de la farine (નુઝાંવો દે લા ફારીન)
શું તમારી પાસે મીઠું પણ છે ? avez-vous aussi du sel ? (આવો વુ ઝોસી દી સેલ)
અમારી પાસે થોડું મીઠું પણ છે nous avons aussi du sel (નું ઝાંવો ઝોંસી દીય સેલ

જો તમે ખુશી હો s'il vous plait (સીલ વુ પ્લે)
ઘણી ગરમી છે il fait tres chaud (ઇલ ફે ત્રે શો)
તેણી ઘણી સુદર છે elle est bien jolie (એલ એ બી આં ઝોલી)
તમારે રમવું છે ? voulez vous jouer ? (વુલે વુ ઝુએ)
તમે નીચે બેસશો ? voulez vous vous asseoir ? (વુ લે વુ વુઝા સુઉવાર)
ચાલો આપણે વાડીમાં જઇએ allons dans le jardin (આલોં દાં લે ઝાર્દે)
તમે શું પીશો que voulez vous boire ? (કે વુલે વુ બુઉવાર)

કેટલો વખત થયો ? quelle heure est-il ? (કેલેર એતિ લ)

તે પોણા સાત વાગ્યા છે il est sept heures moins quart (ઇલિ એ સેત એર મુઉં વેકાર)

તમે કયે વખતે જમો છો quelle hewre dinnez vous (કેલેર દીને વુ)

હું ઘણો થાકી ગયો છું je suis bien fatigué (જે સ્વી બીઆં ફાતીગે)

હું ધારૂં છું કે તમે સારી પેઠે છો j'espère que vous vous portez bien (જેસપેર કે વુ વુ પોરતે બીયાં)

પાઠ ૬ de (દે) ના રૂપાખ્યાન.

કોઇ રકમ અથવા ચીજનો થોડો ભાગ બતાવવાને de આરટીકલ વધારે શકિતવાળુ રૂપાખ્યાન છે કે તે છઠી વિભકતી કે ચોથીને માટે બનેલું છે.

૧. જ્યારે નામની પહેલાં de એકલો આવે છે ત્યારે છઠી વિભકતીનો પ્રત્યય છે. de viande (દે વિઆંદ) માંસ નું d'argent (દાર્ઝાં) પઇશા નું de livre (દે લિવ્ર) ચોપડીનું.

૨. ચોથી વિભકિતમાં á છે પણ à પછી du કે de la વપરાય છે à du pain (આ દીયેં) થોડા રોટલાને à de lárgent (આ દે લારઝાં) થોડા પઇસાને.

tu penses toujours à du vin et à de lábière (તીય પાંસ તુઝુર આ દીય વેં એ આ દેલાબિયેર) તું હમેશાં બીર નામનો દારૂ અને વાઇન દારૂ વિષે ધારે છે.

de ના રૂપાખ્યાન.

નરજાતી.	નારીજાતિ
૧ વિભકિત du pain(થોડો રોટલો)	de la viande (થોડું માંસ.
બીજી ,, ,,	de la viande (થોડું) માંસ (કર્મ)
ચોથી à du pain ,, રોટલાને	à de la farine (થોડા) મેંદાને
છઠી de pain રોટલાનુ	de vignde માંસનું (માત્ર છઠી)
પહેલી de l'argent (થોડા) પઇસા	de l'encre (થોડી) સાહી
બીજી ,, ,,	à de l'encre સાહીને
ચોથી à de l'argent (થોડા)પસાને	d'encre સાહીનો
છઠી d'argent પઇસસાનું.	

બહુવચન નામમાં એકજ નીયમ છે.

પહેલી der livres કેટલીક ચોપડીઓ.
બીજી ,, ,,
ચોથી à der livres કેટલીક ચોપડીઓને માટે
છઠી de livres ચોપડીયું નું.

૩ ઉપરના કોષ્ટક ઉપરથી જણાય આવે છે કે છઠી વિભકતીમાં જાતિ અને વચનમાં de વપરાય છે બહુવચનને માત્ર (des) s લગાડે છે પણ એક વચનમાં નરજાતિ કે નારીજાતિમાં કંઇપણ નીશાની વગર de વપરાય છે.

(a) જ્યારે માપ વજન કે સંખ્યા બતાવતું હોય ત્યારે એ નામની વચમાં de નાપરે છે

une bouteille de vin (ઇન બુતે ઇ દે વેં) દારૂની એક બાટલી.
un morceau de pain (એં મોરશેં દેપેં) રોટલાનો એક કકડો.
une livre de sucre (ઇન લિવ્ર દે સિક્ર) એક રતલ સાકર.
une paire de bas (ઇન પેર દે બા) મોજાની એક જોડી.

(b) જથો અથવા વધારે બતાવનારા ક્રિયા વિશેષણો de ની પહેલાં વપરાય છે.

દાખલા.

assez (આસે) પુરતું.
beau coup (બોં કુપ) ઘણું વધારે
combien (કોબીયાં) કેટલાં.
peu (પે) થોડું.
plus (પ્લી) વધારે.
moins (મુઉંવે) જરાક.
rien (રિયે) કંઇ નહિ.
quelque chose (કેલ્ક શોઝ) કંઇ ચીજ.
trop (ત્રો) ઘણું, ઘણાં.
trop peu(ત્રોપે)વધારે થોડું થોડા
tant (તાં) એટલું બધું, બધાં.
autant (ઓતાં) એટલું જેટલું.

દાખલા.

asseg de vin (આસે દે વેં) પુરતો દારૂ.
combien d'argent (કોબીયાં દારઝાં) કેટલા પઇસા.
tant de fleurs (તા દે ફ્લેર) એટલાં બધાં ફુલો.

trop de fautes (ત્રો દે ફોત) ઘણી ભુલો.

(c) નકાર બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણમાં Ne pas, point વપરાય છે Ne અને pas, point વચમાં સહાયકારક ક્રિયાપદ મુકાય છે પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં પહેલો Ne અને ત્યારપછી મુખ્ય ક્રિયાપદ ને પછી કર્તા મુકી પછી pas, point વાપરવાની રૂઢી છે .

je n'ai pas de sucre (ઝે ને પાદે સીક) મારી પાસે શાકર નથી.

N'avez vous point d'encre ? (નાવે વુ પુઉંવે દાંક) તમારી પાસે સાહી નથી.

(d) ધાતુવાચક નામની પહેલાં વિશેષણની જગ્યામાં ધાતુ વાચક વિશેષણ મુકાય છે ને ત્યાર પછી de છઠી વિભકતીનો શબ્દ મુકે છે.

une bague d'or (ઇયન બાગદોર) સોનાની વીંટી.

une cuiller d'argest (ઇન કવીયેર દારઝાં) રૂપાનો ચમચો.

une bourse de soie (ઇન બુરસદે સુઉવા) રેશમની કોથળી.

un chapeau de velours (એં શાપો દે વેલુર) મખમલની ટોપી.

une table de bois (ઇન તાબ્લ દે બુઉવા) લાકડાનું ટેબલ.

સખ્યા વાચક વિશેષણમાં de વપરાતો નથી.

deux enfants (દે ઝાંફાં) બે બાળકો.

dix écoliers (દીઝે એ કોલીએ) દશ વિદ્યાર્થી.

શબ્દો.

une feuille (ઇનફેઇ) ચાદર, પાંદડું.

un verres (એં વેર) કાચ.

le thé (લે તે) ચા.

Je pense (ઝે પાન્સ) હું ધારૂં છું

une boite(ઇન બુઉવાત)એક પેટી

la montre (લા મોંત્ર) ઘડીયાળ.

le drap (લે દ્રાં) કપડું.

reçu (રેસ્યુ) લીધું, મલ્યુ.

l'aune (લોન) યાર્ડ, વાર.

-une dauzaine (ઇનદુઝેન) એક દરજન

la botte (લા બોત) બુટ, જોડા.

le soulier (લે સુલીએ) પગરખાં.

la personne (લા પેરસોન)મનુષ્ય.

le bois (લે બુઉવા) લાકડું.

que (કે) કરતાં.

bu (બી) પીધું.

વાક્યો.

voici une bouteille de vin (ઉવાસી દન બુતેઇ દે વે) અહીં
એક દારૂની શીશી છે.

nous avons trois livres de sucre (નુ ઝાવોં ત્રુઉવા લિત્ર દે સીક્ર)
અમારી પાસે ત્રણશેર સાકર છે.

nous aurons aussi deux livres de café (નુ ઝોરોં ઝાસીદે લિત્ર
દે કાફે) અમારી પાસે બે રતલ કાફી પણ હશે.

la reine avait beaucoup de bijoux (લારેન આવે બોકુ દે બીઝુ)
રાણી પાસે ઘણા દાગીના હતા.

aviez vous assez d'argent ? (આવીયે વુઝાસે દરઝાં) તમારી પાસે
પુરતા પઇસા હતા.

Je pense à de l'or et à de l'argent (ઝે પાન્સ આદેલોર એ
આદે લરઝાં) હું સોનાને રૂપા વિષે ધારૂં છું.

mon oncle aura une douzaine de bas (મોં નોકલ ઓરા ઇન
દુઝેન દે બા) મારા કાકા પાસે એક ડઝન મોજાની જોડ હશે.

avez-vous reçu la boite de crayon (આવે વુ રેસ્યુ લા બુઉવાત
દે ક્રાઇયાં) તમને શીશાપેનની પેટી મલી છે.

Vous aurez une feuille de papier (વુઝોરે ઝીન ફેઇ દે પાપીએ)
તમારી પાસે કાગળનું પાનું હશે.

ils avaient plus de viande (ઇઝ ઝાવે પ્લી દે વીયાંદ) તેઓની
પાસે ઘણું માંસ હતું.

aviez vous assez de pain ? (આવીયે વુંઝાસે દે પેં) તમારી પાસે
પુરતો રોટલો હતો ?

Louis aura autant de pomme (લુઉવી ઓરા ઓ તાં દે પોમ)
લુઉવી પાસે ગણું શેબ ફળ હશે.

les enfants avaient moins de poires que de noix (લે
ઝાંફાં ઝાવે મુઉવેં દે પુઉવાર કે દે નુઉવા) બાળક પાસે અખરોટ
કરતાં જામફળ થોડા હતાં.

ai assez d'argent (ઝે આસે દારઝાં) મારી પાસે પુરતા
પઇસા છે.

Combien de personnes sont-elles ? (કોમ્બીયાં દે પેરસોન સોં તેલ) તેઓ કેટલાં માણસો છે ?

Elle sont trois (એલ સોં ત્રુઉવા) તેઓ ત્રણ છે.

Il a bu trop de vin (ઇલ આ બી ત્રોં દે વેં) તેણે ઘણો દારૂ પીધો છે.

Nous avons une bague d'argent. (નું ઝાવોં ઝીન બાગ દારઝા) અમારી પાસે રૂપાની વીંટી છે.

Vous aurez une montre d'or (વુ ઝોરે ઝીન મોંત્ર દોર) તમારી પાસે સોનાનું ઘડીયાળ હશે.

Ils avaient acheté une table de bois (ઇલ ઝાવે તા શે તે ઇન તાબ્લ દે બુઉવા) તેઓએ લાકડાંનું ટેબલ ખરીદયું હતું.

Ma mère a un chapeau de velours (મા મેર આ એ શાપો દે વેલુર) મારી મા પાસે એક મખમલની ટોપી છે.

qu'avez vous la (કાવે વુ લા) તમારી પાસે શું છે, ?

Nous avons un verre d'eau (નુ ઝાંવો ઝે વેર ધો) અમારી પાસે પાણીનો ગલાસ છે.

Qu' avez vous acheté ? (કા આવે વુઝા શે તે) તમે શું ખરીદયું છે

J'ai achetè deux livres de sucre (ઝે આશે તે ધે લીવ્ર દે સિક્ર) મેં બે પાઉન્ડ ખાંડ લીધી છે.

Avez vous aussi du cafè (આવે વુ ઓસી દી કાફે ?) તમારી પાસે કાફી પણ છે ?

Oui, Monsieur J'ai du cafè (ઉવી મોન્સીયે ઝે દી કાફે) હા, સાહેબ, મારી પાસે કાફી છે.

Avez vous de l'argent, mon fils ? (આવે વુ ધે લારઝાં મોંફીસ) તમારી પાસે પઇસા છે; મારા દીકરા ?

Oui, mon pére J'ai de l'argent (ઉવી, મોં પેર ઝે દે લારઝાં) હા. મારા બાપ, મારી પાસે પઇસા છે.

Combien d'argent avez vous ? (કોમ્બીયાં દારઝાં આવે વું) તમારી પાસે કેટલા પઇસા છે ?

J'ai six francs (ઝે સિ ફ્રાં) મારી પાસે છ ફ્રાન્ક છે.

Est ce assez pour vous ? (એ સે આસે પૂરવુ) તે તમારે માટે પુરતા છે ?

C'est assez pour moi (સે તા સે પુર મુઆ) તે મારે માટે પુરતા છે

Ou avez vous vu le maitre de musipue ? (ઉ આવે વુ વિ લે મેત્ર દે મિઝીક) તમે વાજીંત્રનો માસ્તર કયાં જોયાછે ?

J'ai vu mon maitre de musique au gardin (ઝે વિ મોં મેત્ર દે મિઝીક ઓ મારદેં) મેં મારા વાજીંત્ર માસ્તરને વાડીમાં જોયા છે

Avait il des fleures ? (આ વે તિલ દે ફ્લેર) તેની પાસે ફુલો હતા ?

Oui il avait des fruits et des fleures. (ઉવી ઇલ આવે દે ફ્રૂઇ એ દે ફ્લેર) હા તેની પાસે ફળો અને ફુલો હતા.

Avez vous du drap ? (આવે વું દિ દ્રા) તમારી પાસે કાપડ છે ?

Oui Madame, nous avon toutes sorte de drap (ઉવી, માધામ નુઝાંવોં તુત સોર્ત દે દ્રા) હા, બાઇ, અમારી પાસે દરેક જાતનું કાપડ છે.

Combien d'aunnes voulez vous ? (કોમ્બીયાં દોન વુલે વું) તમોને કેટલા વાર જોઇએ છે ?

Donnez moi cinq aunnes (દોને મુઉવા સેન્ક ઓન) મને પાંચ વાર આપો.

Combien de chevaux avez vous ? (કોમ્બીયાં દે શેવો આવે વુ) તમારી પાસે કેટલા ઘોડા છે ?

Nous avons trois chevaux (નુઝાંવો ત્રુઉવા શેવો) અમારી પાસે ત્રણ ઘોડા છે.

Avez vous une paire de bottes ? (આવે વુ ઝિન પેર દે બોત) તમારી પાસે બુટની જોડી છે ?

J'ai une paire de bottes et deux paire de souliers (ઝે ઇયન પેર દે બોત એ દે પેર દે સુલીએ) મારી પાસે એક બુટની જોડ અને બે સ્લિપરની જોડ છે.

પાઠ ૭ વિશેષનામ.

કોઇ પણ મનુષ્ય, ગામ, નદી કે પહાડના ચોકસ નામ

૧ મનુષ્ય પ્રાણી કે ગામ કે શહેરના નામ આગળ આરટીકલ વપરાતો નથી પહેલી બીજી વિભકિતીમાં કંઇ વપરાતુ નથી ચોથી વિભકિતમાં ' à ' (આ) ને છઠી વિભકતીમાં de (દે) મુકાય છે તેના કોષ્ટકો.

પહેલી	Charles (શાર્લ) નામ
બીજી	" " "
છઠી	de charles શાર્લનું અથવા શાર્લમાંથી
ચોથી	à chârles શાર્લ ને
N પ	Paris (પારી) પારીસ
A બી.	" " "
G છઠી.	de Paris પારીસનુ અથવા પારીસમાંથી
D ચોથી	à Paris પારીસમાં અથવા પારીસ તરફ.

ઉપર પ્રમાણે નર કે નારી જાતિને એકજ નીયમ છે.

૨ ગામો–પ્રાંતો–નદીઓ અને પહાડના ચોકસ નામ આગળ ડાફીનોટ આરટીકલ La વાપરે છે.

ફ્રેન્ચી નામો.

Frèdéric (ફ્રેડેરીક) નામ.
guillaume (ગીઓમ)
Henri (આંરી) હેનરી
Géorge (ઝેઓર્ઝ) જ્યોર્જ
Robert રોબેર.
Jean (ઝાં) જોન.

François ફ્રાન્સુઆ.
Elise એલીઝ
Hèlène (હેલેન) એલેન.
Sophie સોફી.
Caroline કારોલીન
Louise લુઇવીઝ

શહેરના નામો.

Viennc (વીએન) વીયેના.
Genève (ઝેનેવ) જે નેવા.
Lyon (લીયેં) લીયેન.
Bruxelles બ્રીઝેલ.
Berlin (બેર્લે) બરલીન.

Rome રોમ
Francfort (ફ્રાંકફોર) ફ્રાન્ક ફોરટ
New york (નેવયોર્ક) ન્યુયોર્ક
Florence (ફ્લોરાંશ) ફ્લોરેન્સ

ઉપરના નિયમ સિવાય બીજા નિયમમાં બતાવ્યા પ્રમાણે leal વિશેષનામને આરટીકલ લાગે છે.

La France લા ફ્રાન્સ
La Belgique લા બેલઝીક
L'Angleterrc (લાંગલેતેર) ઇંગ્લાંડ.
L'Ecosse (લે કોસ) સ્કોટલેંડ.
La Russic (લા રૂસી) રુશિઆ.
L'Italic (લિતાલી) ઇટાલી.
La Suisse (લા સ્વીસ) સ્વીયઝરલાંડ.
L' Allcmagnc (લાલમાં) જરમન.
L'Espagne (લે સ્પાન યં) એસ્પાન.
La Suède (લા સી સીએદ) સ્વીડન.
La Hollandc (લા હોલાંદ) હોલાંડ.
L' Autriche (લો ત્રીસ) આસ્ત્રીયા.
La Prusse (લા પ્રીશ) પ્રુશીઆ.
L'Europc (લે રોપ) યુરોપ.
L'Afrique (લા ફ્રીક) આફ્રીકા.
L'Asie (લાઝી) એસીયા.
L' Amérique (લા એમેરીક) અમેરીકા.
છઠી વિભકિત De la France (દેલા ફ્રાન્સ) ફ્રાન્સનું.
ચોથી ,, A la France (આલાં ફ્રાન્સ) ફ્રાન્સને.

જ્યારે ગામો તથા જીલ્લાની ચોકસની આગળ શબ્દયોગી અવ્યય en માં a એ તરફ વપરાયેલ હોય ત્યારે આરટીકલ વપરાતી નથી.

Jé vais en Italie (જે વે ઝાં નીતાલી) હું ઇટાલી જાઉં છું.
Il demeurs en Allemagne (ઇલ દેમેર આં નાલમાંય) તે જરમનીમાં રહે છે.

૨ ગામો શહેરોના ચોકસ નામની પહેલાં અંદર તરફ અથવા ને અને શબ્દયોગી અવ્યય ä લાગે ત્યારે પણ આરટીકલ વપરાતો નથી.

Jè vais ä Londres à Paris હું લંડન કે પારીસ જાઉં છું
Mon oncle demeure à Berlin á Lyon મારો કાકો બરલીન કે લીયો રહે છે,

Le cahier (લે કાઇગ્યે) કોરીબુક.
La carte (લા કાર્ત) નકશો.
La Fable (લા ફાબ્લ) દંતકથા, કહાણી.
La Manteau (લે માંતો) ઓવરકોટ.
Le gant (લે ગાં) હાથના મોજા
Le Pays (લે પેઇય) ગામ, દેશ
La ville (લાવીલ) શહર ।
Le cours (લે કૂર) ઘોડા દોડવાની જગા
Oe (ઉ) ક્યાં
Lu (લી) વાંચ્યું
Recu (રેસ્યુ) મલ્યું, લીધું
Donnez (દોને) આપો
Etait (એતે) હતો
La faute (લા ફોત) ભુલ
Monsieur (મોંસીએ) સાહેબ.
Madame (માદામ) બાઇ
Mademoiselle (માદમુઉવાઝેલ) કુંવારી છોકરી
L'Oncle (લોંકલ) કાકા મામો
I a tante (લા તાંત) કાકી મામી
La capitale (લા કાપીતાલ) બાકી બાલાંસ, રાજધાની
Etiez vous ? (એતીયેવુ) તમે હતા ?
Riz (રી) ચોખા
The (તે) ચા
La lune (લા લીન) ચંદ્ર
Le clair de lune (લે કલેર ધેલીન) ચંદ્રની રોશની
La chaux (લાશો) ચુનો
Des lunettes (ધે લીનેત) ચસમા
Aimer (એમે) ચહાવું, વહાલ રાખવો
votre (વોત્ર) તમારૂં
J'etail (ઝેતે) હું હતો
Jé connais (ઝેકોને) હું જાણું છું

ભાષાંતર વાકયો.

j'ai le cahier de Frederic (જે લે કાહ્યે દે ફ્રેદરીક.) મારી પાસે ફ્રેદરીકની કોરી બુક છે.

voici les fables de la Fontaine (ઉવાસી લે ફાબ્લ દે લા ફોનતેન) અહીં લા ફોન્તેનનાં કહેવતો છે.

j'ai vu le chateaudu roi de Belgique (જે વીય લે શાતોદી રૂઉવા દે બેલઝીક) મેં બેલજીયનના રાજાનો કીલ્લો કે મહેલ જોયો છે.

Donnez la boite à Sophie (દોને લા બુવાત આ સોફી) સુફીઆને પેટી આપો.

Donnez la plume à Henri (દોને લા પ્લીમ આ હાંરી) હેનરીને કલમ આપો.

Où est Monsieur Muller ? (ઉ એ મોશીયે મીલે ?) મો૰ મુલે કયાં છે ?

C'est le chapeau de Mademoiselle Ellise (સે લે શાપો દે માદ મુઉવાઝેલ એલીઝ) આ માદમુઉવાઝેલ એલીઝની ટોપી છે.

C'est le Canif de George (સે લે કાનીફ દે જીયોર્જ) આ જીયોર્જની છરી છે.

Nous sommes à Paris (નું સોમઝા પારી) અમે પારીસમાં છીએ.

Etiez-Vous à Vienne ? (એતીએ વુઝા વીયેન ?) તમે વીયેનમાં હતા ?

Mon cousin est en Amerique (મોકુઝેંતાં ના મેરીકા) મારો કાકાનો છોકરો અમેરિકામાં છે.

Le cour de Rhin est long (લે કુર દી રેં એ લોંગ) રેં નદી પટ લાંબો છે.

Voici une carte d'Allemagne (ઉવાસી ઇનકાર્ત દાલમાંય) જર્મનીનો એક નકશો અહીં છે.

Louis Philippe roi de France est mort en Angletterre (લુઉવી ફીલીપ રૂઉવા દે ફ્રાંસ એ મોર આંગલેતેર) લુવીસ ફીલીપ ફ્રાંસનો રાજા હતો તે ઇંગ્લાંડમાં મરી ગયો છે.

Voici les chevaux de Charle (ઉવાસી લે શેવો દે શાર્લ) શાર્લના ઘોડા અહીં છે.

Avez-vous lu les œuvres de Corneille (આવે વું લી લે ઉેવ્ર દે કોરનેઇ) તમે કોરનેઇનાં કામો વાંચ્યાં છે.

Donnez ces gants á Henri (દોને સે ગાં ઝાંહારી) હેનરીને આ મોજાં આપો.

Où etiez vous ? (ઉએતી એવુ) તમે કયાં હતા ?

j'etais á Paris (ઝેતે આ પારી) હું પારીસમાં હતો.

Et votre frére où etait-il ? (એ વોત્ર ફ્રેર ઉએતે ઇલ) અને તમારો ભાઇ કયાં હતા ?

Il etait aussi á Paris (ઇલ એતે ઓસી આ પારી) તે પણ પારીસમાં હતે..

Où sont les gants d'Héléne ? (ઉસોં લે ગાં દેલેન) હેલેનનાં મોજાં કયાં છે ?

Ils sont sur la table (ઇલ સોં સીર લા તાબ્લ) તે ટેબલ ઉપર છે.

quel pays est ce la ? (કેલ પેયએ સેલા) આ કયો દેશ છે?

c'est l' Allemagne (સેલા અલમાય) તે જરમની છે.

quelle est la capitale de la Belgique ? (કેલ એલા કાપીતાલ દેલા બેલજીક) બેલજીઅમનું મુખ્ય રાજધાનીનું શહેર કયું છે?

c'est Bruxelles (સ બ્રીકઝેલ) તે બ્રીકસેલ છે.

Quelle est la capitale de la Prusse (કેલ એ લા કાપીતાલ દે લા પ્રીસ ? પ્રશીયાનું મુખ્ય શહેર કયું છે ?

c'est Berlin (સે બેરલેંન) તે બરલીન છે.

Qui est là ? (કીએલા) અહીંઆ કોણ છે ?

Les enfants de madame Bré (લે ઝાફાંદે માદામ બ્રે) મડમ બ્રેનાં છોકરાં છે.

A qui donnez vous ces livres ? (આ કી દો ને વુ શે લીવ) તમે આ ચોપડી કોને આપો છો ?

je les donne á Marie (ઝે લે દોન આ મારી) હું મારીને તે આપું છું.

A qui est ce chapeau ? (આકી એસે શાપો ?) આ ટોપી કોની છે ?

Ce chapeau est á Guillaume (સે શાપો એતા ગીયોમ (આ ટોપી ગીયોની છે.

quel manteau est ce la? (કેલ માંતો એ શે લા) આ કોનો ઓવરકોટ છે?

c'est le manteau de Fredéric (સે લે માંતો દે ફ્રેદેરીક) આ ફ્રેદરીકનો કોટ છે.

Oú trouve t-on beaucoup d'or? (ઉત્રુરોવ તોં બોકુ દોર ?). આટલું બધું સોનું કયાંથી મળે છે.

En Californie (આં કાલીફોર્ની) કાલીફોર્નીયામાંથી.

Oú trouve t-on de Bon fer? (ઉત્રુવતોં દે બોંફેર) સારૂં લોઢું કયાંથી નીકળે છે?

En Suéde et en Angleterre (આં સીએદ એ આં આંગલેતેર) સ્વીડન ને ઇંગ્લાંડમાં.

quels pays avez vous vus? (કેલ પેય ઝ વે વુ વી) તમે કયા દેશો જોયા છે?

j'ai vu la Suisse et-l'Itali (ઝેવી લા સ્વીસ એ લી તાલી) મેં ઇટાલી અને સ્વીટઝરલાંડ જોયાં છે.

avez vous lu les poemes de Beranger (આવે વુ લી લે પોએમ દે બેરાંઝે) તમે બેરાંઝેની કવીતા વાંચી છે?

non, Monsieur mais j'ai lu les poeames de Victor hugo (નોં, મોંસીએ મે ઝે લી લે પોએમ દે વીકતોર હીગો.) નહિં, સાહેબ પણ મેં વિકટર હીગોની કવીતા વાંચી છે.

combien de crayons Caroline a-t elle achètès (કોમ્બીયા દે ક્રયો કારોલીન આતેલ આશેતે? કારોલીને કેટલી શીસાપેનો ખરીદી છે?

Caroline a acheté quatre crayons કારોલીન આ આશેતે કાત્ર ક્રયોં.	કારોલીને ચાર સીસાપેન ખરીદી છે?
et jeanette a achété 6 plumes એ જાનેત આ આશેતે સીસ પ્લીમ	અને જાનેતે પણ ૬ કલમ ખરીદી છે.

Oú sont les enfants de madame Lebeau (ઉ સોં લે ઝાંફાં દે મદામ લે બો) મડમ લેબોનાં છોકરાં કયાં છે?

Ils sont au jardin ઇલ સોંતો ઝ.રદેં) તેઓ વાડીમાં છે.

પાઠ ૮ મો.

Verbs વેર્બ્સ સહાયકારક ક્રિયાપદ વિશે.

Avoir પાસે છે કબજે છે. Presant (પ્રેઝાં) વર્તમાન કાળ.

એક વચન મારી પાસે છેના રૂપ	બહુ વંચન.
j'ai મારી પાસે છે	Nous avons (નુઝાવો) અમારી પાસે છે
Tu as તારી પાસે છે.	Vous avez (વુઝાવે) તમારી પાસે છે
Il a તેની પાસે છે	Ils ont (ઇલઝોં) Elles ont (એલઝોં) તેઓની પાસે છે
Elle a તેણીની પાસે છે	
On a એકની પાસે દરેકની પાસે છે	

ચાલુ ભુતકાળ (Impafait)

j'avais (મારી પાસે હતું) Tu avait (તારી પાસે હતું) Il avait (તેની પાસે હતું) Elle avait (તેણીની પાસે હતું)

nous avions (નુઝાવીયોં) અમારી પાશે હતું vous aviez (વુઝાવીએ) તમારી પાસે હતું. Ils, Elles | avaient | (ઇલઝાવે) તેઓની પાસે હતું

પુર્ણ ભુતકાળ (Defini)

j'eus (ઝે) મારી પાસે હતું tu eus (તીએ) તારી પાસે હતું Il eut (ઇલએ) તેની પાસે હતું nous eumes (નુઝેમ) અમારી પાસે હતું vous eutes (વુઝેત) તમારી પાસે હતું ils eurent (ઇલઝેર) તેઓની પાસે હતું

ભવિષ્યકાળ (futur) ફ્યુચીર.

j'aurai (ઝોરે) મારી પાસે હશે	nous aurons અમારી પાસે હશે.
Tu auras (તીઓરા) તારી પાસે હશે	vous aurez તમારી પાસે હશે
il aura (ઇલ ઓરા) તેની પાસે હશે	ils auront તેઓની પાસે હશે

સંકેતાર્થ. શંશયાર્થ વર્તમાનકાળ (conditianal present)

j'aurais મારી પાસે હોય (હોત)	Nous aurions અમારી પાસે હોય
Tu aurais તારી પાસે હોય „	Vous auriez તમારી પાસે હોય
Il aurait તેની પાસે હોય „	Ils auraient તેઓની પાસે હોય

શયુંકત ક્રિયાપદ (perfect) (indifinl)

આ રૂપો વપરાતા નથી સમજાવવા મુકયા છે.

j'ai eu (ઝે એ) મને મળ્યું	nous avons eu (નુઝા વેઝે
Tu as eu (તી આંઝે) તને મળ્યું છે	vous avez eu (વુઝા વેઝે)
Il avait eu (ઇલ આવે તે)	Ils ont eu (ઇલ ઝોં તે)

આ રૂપોની સાથે બીજું ક્રિયાપદ ભુત કૃદંત વપરાય છે ત્યારે તેનો મુખ્ય અર્થ થાય છે.

મને ઘણું દુઃખ થયું છે j'ai eu tré peine.

plusqueparfait (પુર્ણ ભુતકાળ

અમુક સમય પહેલાં ક્રીયા થઈ ગયલી હોય તેને પુર્વ ભુતકાળ કેહે છે તેના રૂપ નીચે પ્રમાણે છે.

j'avais eu (ઝાવે ઝે) મને મળ્યું હતું.	nous avious eu (નુઝાવીઓં ઝે) અમને મલ્યું હતું.
tu avais eu (ત્યુ આવે ઝે) તને મલ્યું હતું.	vous aviez eu (વુઝાવીએ ઝે)
il avait eu (ઇલ આવે તે) તેને મલ્યુ હતું.	ils avaient eu (ઇલઝાવે તે)

3 (futur anterieur passé) પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

j'aurai eu (ઝારે એ) મને મલ્યું હશે	nous aurons eu (નુઓરોંઝે) અમને મળ્યું હશે.
Tu aura eu (તિ ઓરા એ) તને મલ્યું હશે.	vous auriez eu (વુઓરી યેઝે) તમને મળ્યું હશે.
Il aura eu (ઇલ ઓરા એ તેને મલ્યું હશે.	Ils auront eu (ઇલઝોરે તે) તેઓને મળ્યું હશે.

આજ્ઞાર્થ imperatif

Aie (એ) મારી પાસે હોવું જોઇએ

qu'il ait (કીલએ) તેની પાસે હોવું જોઇએ

Ayons (આઇઓં) આપણે હોવું જોઇએ

Ayez (આઇએ) તમારી પાસે હોવું જોઇએ

માનસીક વાચ્ય (Subjonctif)

que j'aie (કેઝે) કદાચ મારી પાસે હોય

que tu aies (કેતીએ) કદાચ તારી પાસે હોય.

qu il ait (કિલઇલિએ) કદાચ તેની પાસે હોય.

que nous ayons (કેનુઆઇઓં) કદાચ આપણી હોય.

que vous ayez (કેવુઆઇએ) ,,

qu'ils aient કિલ ઝેએ) ,,

ચાલુ સામાનસીક વાચ્ય (Imperfect)

que j'eusses કદાચ મારી પાસે હોત

que tu eussies (કેતી એસ) મારી પાસે હોત

qu'il eût કિલ એત) ,,

que nous eussions કેનુ ઝેસીઓં અમારી પાસે હોત

que vous eussiez (કેવુ ઝેસીએ) ,,

qu'ils eussent કિલ ઝેસે) ,,

Perfect (passé)

que j'aie eu કદાચ મને મળ્યું હોય

que tu aies eu કદાચ hમને મળ્યું હોય

qu'il ait eu ,, ,,

que nous ayons eu કદાચ અમને મળ્યું હોય

que vous ayez ,, ,,

qu'ils aient eu ,, ,,

(plusqueparfait) (પુર્ણ ભુતકાળ

que j'eusse eu (કે ઝેસએ) મને મળ્યું હોત.

que tu eusses eu (કેતી એસઝે) મને મળ્યું હોત.

qu'il eût eu. (કીલએતે) ,,

que nous eussions eu (કે વુ ઝેસાયેઓં ઝે) અમને મળ્યું હોત.

que vous eussiez eu (કે ક ઝેસીયેઝે) તમને મળ્યું હોત

qu ils eussent eu (કીલ ઝેસતે) ,,

નિશ્ચયાર્થ વાચ્ય.

વર્તમાન		ભુતકાળ	
Avoir D'aveir ä avoir	પાસે હોવું કબજે હોવું	Avoir en ä d'avoir eu ä avoir eu	પાસે હતું

વર્તમાનકૃદંત

Ayant (આયાં) થતાં થી

ભુતકૃદંત

eu eue (f)

Ayant eu

(આયાંતે) પાસે હોવાથી

વર્તમાન, ને ભવિષ્યમાં આઉવાર (Avoir) લેવાને, મેળવવાને બતાવે છે જેમકે

j'aurai de l'argent મને થોડા પૈસા મલશે.

૨, નામની સાથે (avoir) આઉવાર શબ્દથી આખા ક્રિયાપદને રૂપાખ્યાન કરવાની સારી યુકતી છે જેમકે

j'ai une pomme મારી પાસે એક સેબફળ છે.
j'avais uue pomme મારી પાસે એક સેબફળ હતું

આ પછી l' (b) અને les તેની નીર્જીવ પદાર્થને બદલે વપરાય છે જેમકે

je l'ai (ઝેલે તે મારી પાસે છે	je les aurai (ઝેલે ઝોરે) મારી પાસે તે હશે
Tu l'as તીલા, ,	tu les auras (તીલે ઝોરા) તે તારી પાસે હશે
il l'a ઇલલા ,,	

શબ્દો.

Le courage (લેકુરાઝ હીમત	La régle (લારેગ્લ) આંકણી
Le plaisir (લે પ્લેઝીર) ખુશનુમા	Le canier d'ecriture (લેકાઇએ દે ક્રાંતીર) કોપી લખવાની બુક
La voiture (લાઉવ.તીર) ગાડી	Perdu (પેરદી) ગુમાવ્યું
La bourse (લાબુર્સ) પૈસા નાખવાની કોથળી	Vu વી જોયેલું | Aujourd'hui (ઓઝુરદવી) આજે

પાઠ ૯ મો.

સહાયકારક ક્રિયાપદના રૂપાખ્યાન.

થવું હોવું Etre નિશ્ચયાર્થ રૂપ.

je suis હું છું (ઝે ઉસ્વી)
Tu es તું છે (તી એ)
il est તે છે (ઇલ એ)
elle est તેણી છે (એલ એ)
nous sommes અમે છીએ (નુ સોમ)
vous étes (વુઝે ત) તમો છો
ils sont તેઓ છે (ઇલ સોં)
elles sont (એલ સોં

ચાલુ ભુતકાળ.

j'étais હું હતો (ઝ તે)
tu étais તું હતો (તી એતે)
il était તે હતો (ઇલ એતે)
elle était તેણી હતી
nous étions અમે હતા (નુઝે તીઓ)
vous étiez તમે હતા (વુઝે તીએ)
ils étaient તેઓ હતા (ઇલ ઝેતે
ells étaient તેણીઓ હતી (એલ ઝેતે)

પુર્ણ ભુતકાળ.

je fus હું હતો (ઝે ફી)
Tu fus તું હતો (તી ફે)
il fut તે હતો (ઇલ ફી)
Vous fúmes અમે હતા (નું ફીમ)
Vous fútes તમે હતા (વુ ફીત
ils furent તેઓ હતા (ઇલ ફિર

ચાલુ ભવિષ્યકાળ.

je serai હું હઇશ, થઇશ (ઝે સેરે)
Tu seras તું થઇશ (તી સેરા)
il sera તે થશે (ઇલ હેરા)
nous serons (નુ સેરો અમે હઇશું
vous serez (વુ સેરે) તમે થશો
ils seront (ઇલ સેરોં) તેઓ થશે

સંકતાથ ભવિષ્યકાળ.

je serais (કદાચ હું થાત, હોત ઝે સેરે
tu serais તું થાત (તી સેરે)
il serait તે થાત (ઇલ સેરે)
nous serions (નુ સેરીયોં) અમે હોઇએ
vous seriez (વુ સેરીયે) તમે હોત
ils seraient (ઇલ સેરે) તેઓ હોત

સંયુક્ત ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળ été પહેલાં

j'ai été (ઝેએતે) મારી પાસે આગળનું છે (પહેલાનું) છે	nous avons été (નુ ઝાવે ઝ્રતે) અમારી પાસે છે
tu as été (તીઆ ઝેતે) તારી પાસે પહેલાનું છે	vous avez été (વુઝાવે ઝેતે) તમારી પાસે છે
il a eté (ઇઆએત) તેની પાસે પહેલાનું છે)	ils ont été (ઇલઝોં તેતે) તેઓની પાસે છે

ભુતકાળ.

j'avais été (ઝાવેઝેતે) મારી પાસે હતુ	nous avious été (નું ઝાવીઓ ઝેતે અમારી પાસે હતુ
tu ava isété (તીઆવે ઝેતે) તારી પાસે હતું	vousaviz été ,,
il avait été (ઇલ આવેઝેતે) તેની પાસે હતું	ils avaint été ,,

પુર્ણભુતકાળ.

j'eus été (ઝ ઝેતે) હું હતો	nous eûmes été (નુઝેમ ઝેતે) અમે હત
tu eus été (તીએ ઝેને) તું હતો	vous eûtes été (કઝેત ઝેતે)
il eust été (ઇલ એઝેતે) તે હતો	ils eûront été (ઇલિ ઝેર તેતે)

પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

j'aurai été (ઝારેઅતે) મને મલી ચુકયું હશે	nous aurons été (અમને મળી ચુકયું હશે
tu auras été (તીઓ રાઝે) તને મલી ચુકયું હશે	vous aurez été તમને મલી ચુકયું હશે
il aura été (ઇલ એરાએતે) તને મલી શકયું હશે	ils auront été તેઓને મલી ચુકયું હશે

સંકેત ભવિષ્યકાળ.

j'aurais été (ઓરે ઝેતે) મને મલ્યું હોત	nous aurions été અમને મલ્યું હોત
tu aurais été (તીઓરે ઝેતે) તને મલ્યું હોત	vous auriez été તમને મલ્યું હોત
il aurait ete (ઇલઓર તેતે) તેને મલ્યું હોત	ils auraient ete તેઓને મલ્યું હોત

subjunctive mood (present) સંશયાર્થ ભેદ વર્તમાકાળ.

que je sois (કેઝે સુઉવા) કદાચ હું હોઉં	qu'il soit (કિલ સુઉવા)
	que nous soyons (કે નુ સોાછયોં
que tu sois (કે તી સુઉવા) કદાચ હું હોઉં	que vous soyez (કે વુ સોાછયે)
	qu'ils soient કિલુ સુઉઓ)

imperfait ચાલુ ભુતકાળ

que je fusse (કેઝે ફીસ) કદાચ હોત	que nous fussions (કે નુ ફીસીઓં)
(que tu fusses) કે તી ફ્રાસ ,,	que vous fussiez (કે વુ ફીસીએ)
qu'il fût (કિલ ફી) ,, ,,	qu ils fussent (ફીલ ફીસ)

પુર્ણ વર્તમાનકાળ parfait

que j'aie été	que j'euss été
que tuaies été	que tu eusses été
qu'il ait été	qu'il eñt été
que nous ayon été	que nous eussions été
que vous ayez été	quequ'ils eussent été
qu 'ls aient été	
plusquparfai દ્રત ભુતકાળ.	Jnfinitife સામાન્ય નિશ્ચયાર્થ ભેદ.

present ભુતકાળ.

Etre થવું હોવું. પહેલી બીજી વિભકતીમાં	avoirete
d'étre થવાનું છઠી ,,	d' avoir été
aétre થવાને ચોથી ,,	á avoir été

વર્તમાનકૃદંત ભુતકૃદંત

Etarnt (એતાં) થતાં été એતે થઇ ગયેલું	ayan été થઇ જવાથી

શબ્દો

Malade બીમાર	Malheureux (માલેરે) દુ:ખી
Applique આપલીકે ઉદ્યોગી	Content (કોતાં) સંતોષી
Heureux (હેરે) સુખી	Paresseux (પારેસ) આળસુ

sage (સેઝ) ભલો
Trés (ત્રે) ઘણુા
jeune (ઝેન) નનું જુવાન
Ce (સેન) આ (નરજાતી)

Cette (રેતે) આ (નારીજાતી)
le marchant (લેમારશાં) વેપારી
Long temps (લોંતાં) લાંબો વખત

સહાયકાર ક ક્રિયાપદના વાકય.

પશ્નાર્થ રૂપ અને નિષેધાર્થ રૂપ વિષે.

નિષેધાર્થ કે નકાર વાચક ક્રિ । વિશેષણુ અવ્યય કૂંચીમાં મુખ્યઃ ne pas છે. તે ક્રિયાપદની સાથે વાપરીએ ત્યારે જે સહાયકારક સાથે હોય તો તેની પહેલાં pas મુકાય છે. ને મુખ્ય ક્રિયાપદને Ne અને pas ની વચ્ચે મુકાય છે પણુ સહાયકારક નથી હોતું ને મુખ્ય ક્રિયાપદ હોય છે તો Ne અને pas વચમાં મુખ્ય ક્રિયાપદ મુકે છે જેમકેઃ—

jé n'ai pas મારી પાસે નથી je ne suis pas હું નથી.

૨ જ્યારે નિષેધાર્થ પ્રશ્નાર્થમાં હોય ત્યારે મુખ્ય ક્રિયાપદની પહેલાં Ne પછી કર્તા આવે છે કર્તા પછી pas મુકાય છે પણુ જો સહાયકારક ક્રિયાપદ હોય તો pas ની પછી ક્રિયાપદ મુકાય જેમકેઃ—

પ્રશ્નાર્થના દાખલા.	સહાયકારકના દાખલા.
N'ai je pas ? શું મારી પાસે નથી?	N'avais je pas eu ? મને મળ્યું ન હતું ?
Ne suis je pas ? શું હું નથી ?	

કોષ્ટકો.

નિશ્ચયાર્થ રૂપ–વર્તમાન કાળ.

Avoir પાસે છે.	étres છું છીએ.
n'ai pas મારી પાસે નથી.	je ne suis pas હું નથી.
Tu n'as pas તારી પાસે નથી.	Tu n'es pas તું નથી.
Il n'a pas તેની પાસે નથી.	il n'est pas તે નથી.
elle n'a pas તેણીની પાસે નથી.	Elle n'est pas તેણી નથી.
Nous n'avons pas અમારી પાસે નથી.	Nous ne sommes pas અમે નથી.
Vous n'avez pas તમારી પાસે નથી.	Vous n'étes pas તમે નથી.
ils n'ont pas તેઓની પાસે નથી	Ils ne sont pas તેઓ નથી.

ભુતકાળ.

je n'avais pas મારી પાસેનહતું. | je n'etais pas હું નહિ હતો.

આ પ્રમાણે ત્રણે વિભક્તીમાં રૂપ કરવાં

પુર્ણ ભુતકાળ.

je n'eus pas મારી પાસે ન હતું. | je ne fus pas હું નહી હતો.

ભવિષ્ય કાળ.

je n'aurai pas મારી પાસે નહી હશે. | je ne serai pas હું થઇશ નહી.

શબ્દો.

La nouvelle (લાનુવેલ) નવીન ખબર.
La lettre (લા લેત્ર) કાગલ પત્ર.
Le chagrin (લેશાગ્રે) દીલગીરી શોક
Les parents (લે પારાં) માબાપ.
le tailleur (લેતાયેર) દરજી.
le bottier (લેબોતીએ) મોચી.
la cerise (લાશેરીઝ) સેબ ફળનું ઝાડ.
Riche (રીશ) પૈસદાર.
Applique (આપ્લીક) ઉદ્યોગી.
pauvre (પોવ્ર) ગરીબ.
Mecontent (મેકોન્તાં) અસંતોષ.

Hier (ઇયેર) ગઇ કાલે.
Demain (દેમે) આવતી કાલે.
Mangé (માઝે) ખાધું.
Trés (ત્રે) ઘણું.
Autrefois (ઓત્ર ફુઉવા) પહેલાનું.
qu' avez vous (કાવેવુ) તમારી પાસે શું છે.
Reçu (રેસી) લીધું-મલ્યું.
que (કે) શું.
je vous aimais (ઝે વુઝમે) હું તમોને ચાહતો હતો.
tu me faisaîs mal (તી મેફેઝ માલ) તુ મને દુઃખ આપતો હતો.
il vous invitait (ઇલ વુઝ વિતે) તેણે તમને નોતરૂં આપ્યું હતું.

ભાષાંતર વાકયો.

Avez vous une visite? (આવે વુ ઇન વીઝીત?) તમારે મુલાકાત લેવાની છે?

Oui nous avons unevisite (ઉવી નુઝાંવા ઇન વીઝીત) હા, મારે એક મુલાકાત લેવાની છે.

Eûtes vous hier une visite? (એત વુ ઇયેર ઇનવીઝીત) ગઇ
કાલે તમે મુલાકાત લીધી હતી?

Non, Monsieur, jáurai demain une visite (નોં મોન્સીયે
ઝોરે ધેમે ઇન વીઝત) નહી સાહેબ હું કાલે મુલાકાત લઇશ.

Eûtes vous hier une visite? (એત વુ ઝઇયે ઇન વીઝીત) તમે
ગઇ કાલે મુલાકાત લીધી હતી?

Non, Monsieur j'aurai demain une visite (નોં મોન્સીયેર
ઝોરે ધીમે ઇન વીઝીત) નહિ, સાહેબ, હું આવતી કાલે વિઝિત લઇશ.

quand avez vous été au spectacle (theatre) કાં આવે વુ ઝેતે
ઓ સ્પેક-તાકલ (થે ઓત્ર) તમે નાટકશાળામાં કયારે હતા?

Nous avons été hier au spectacle (નુ ઝાંવોં ઝેતે ઇયેર
ઓ સ્પેકતાકલ) અમે ગઇ કાલે નાટકશાળામાં હતા.

ચાલુ વાકયો.

Charle seras tu content (શાર્લ સેરા તી કોંતાં) શારલી તું
સંતોષી થઇશ?

Oh, oui, monsiaeur je serai content (ઓહ, ઉવી, મોન્સીયે,
ઝે સેરે કાન્તાં (અરે, હા, સાહેબ, હું સંતોષી થઇશ.

Avez vous un ami? (આવે વુ ઝં નામી?) તમોને એક મિત્રછે?

nous avons beacoup d'amis (નુ ઝાંવો બોકુ દામી) અમોને
ઘણા મિત્રો છે.

Avez vous reçu une lettre? (આવેં વું રસ્યુ એન લેત્ર?)
તમોને એક કાંગલ મલ્યો છે?

j'ai reçu une letter de Paris (ઝે રસ્યુ ઇન લેત્ર દે પારી)
મને પારીસનો એક પત્ર મલ્યો છે.

Oü etait ton ami Louis? (ઉ એતે તોં નામી લુઉવી) લુઇ
તમારો મિત્ર કયાં હતો.

Il a été á Berlin (ઇલ આએતે આ બેલેં) તે બરલીનમાં હતો.

vos parents sont ils riches? (વો પારાં સોંતીલ રીશ) તમારા
માબાપ પૈસાદાર છે?

Non, Madame' ils sont pauvres (નોં માદામ ઇલ સોં પોવ્ર) નહિ, ભાઇ તેઓ ગરિબ છે.

oû avez vous été hier? (ઉ આવે વુએતે ઇયેર) તમે ગઇ કાલે કયાં હતા ?

Nous avons été a l'eglise (નુ ઝાવોં ઝેતે આ લેગ્લીઝ) અમે દેવલમાં હતા.

Oû serez vous demain? (ઉ સેરે વુ દેમે) તમે આવતી કાલે કયાં હશો ?

Nous serons a l'école (નુ સેરોં આ લ'કોલ) અમે સ્કુલમાં હઇશું.

Ta sœur a-t-elb été malade ? (તા સેર આતેલ એતે માલાદ) તારી બહેન માંદી હતી ?

oui elle a aèté longtemps malade (ઉવી, એલ આએતે લોતાં માલાદ) હા, તેણી લાંબો વખત થયાં બીમાર હતી.

Oü avez vous vos habits? (ઉ આવે વુ વોઝાંબી) તમારાં કપડાં કયાં છે ?

nos habits sont chez le tailleur (નોઝાબી સોં સે લે તેઇયેર) અમારાં કપડાં દરજીને ત્યાં છે.

Avez-vous des affaires? (આવે વુ દેઝાફેર ?) તમોને કંઇ કામકાજ છે ?

oh oui nous avons beaucoup d' affairs (ઓહ ઉવી નુઝાવો બોકુ દા ફેર) અરે હા, અમોને ઘણું કામ છે.

N'étes vous pas contents? (નેત વુ પા કોન્તાં) તમે સંતોષ પામ્યા નથી ?

Non, nous sommes méeontents (નોં નું સોમ મે કોન્તાં) ના, અમે અસંતોષ પામ્યા છીએ

pourquoi étes-vous méocntents (પુરકુઉવા એતે વુ મે કોન્તાં) તમે શા માટે અસંતોષ પામ્યા છો ?

Nous avons eu une triste nouvelle (નુ ઝવો, એ પુન ત્રીસ્ત નુવેલ) અમને દીલગીરીના ખબર મલા છે.

Pourquoi avez vous du chargrin (પુરકુઉવા આવે વુ દી શારગ્રે) તમે શા માટે દીલગીર છો.

Notre mère est Trés malade (નોત્ર મેર એ ત્રે મલાદ) અમારી મા બહુ માંદી છે.

Serais-tu content si tu avais béaucoup de livres (સેરે તી કોંતાં સી તી આવે બોકુ દે લીવ્ર. જો તારી પાસે ઘણી ચોપડી હોય તો તું શંતોષ પામીશ?

oui monsieur je serais bien content (ઉવી મોંશીયે જે સેરે બીયાં કોંતાં) હા સાહેબ હું સંતોષ પામીશ.

પાઠ ૧૧ મો મુકરરે વિશેષણો.

આ વિશેષણો હમેશાં નામની પહેલાં અને de ચોથી અને છઠ્ઠી વિભકતીની પહેલાં આવે છે. તેઓનો ચાર વર્ગ છે તેમને "દર્શક વિશેષણ" પ્રશ્નાર્થક વિશેષણો સંબંધી વિશેષણ, અને સંખ્યા વિશેષણ કહેછે.

(Demonstratif) ૧, દર્શક વિશેષણના દાખલા.

નર.	નારી.	બહુવચન.
Ce.	cette આ.	ces આ.
ce ci	cette ci આ (પાસે)	ces ci. આ.
ce la	cétte la પેલું (આ)	ces la પેલાં (આ)
le méme	la mémé તેજ.	les memes. તેજ.

ce chapeau આ ટોપી.
cette ville આ શહેર.
ce garçon-ei આ (અહીં) છોકરો
cette famme-ci આ બાયડી.
ces hommes આ માણસે.

le méme livere તેજ ચોપડી.
ce garçon lâ તે છોકરો (પેલો છોકરો)
ces arbres પેલાં ઝાડો.

છઠ્ઠી વિભકતી de ce chapeau આ ટોપીનું, ની.
ચોથી ,, à ce chapeau આ ટોપીને.

નોટ—નર જાતતીનું નામ કોઇ પણ સ્વર અથવા h થી શરૂ થતું હોય ત્યારે ce ને બદલે cet વપરાય છે બહુવચનમાં ફેર પડતો નથી:—

cet arbre—આ ઝાડ આમાં ce arbreને બદલે cet arbre વપરાયેલું છે.

પ્રશ્નાર્થ વિશેષણ કયો, કંઈ.

પ્રશ્નાર્થ એક વચન નરજાતીનાં quel ને નારી જાતીમાં quelle વપરાય છે. પણ બહુ વચનમાં quels નરજાતીમાં ને નારી જાતીમાં quelles પવરાય છે. જેમકેઃ—

quel livre (કેલલિવ) કઈ ચોપડી.

quelle fleur (કેલ ફ્લેર) કયું ફુલ.

quels livers કેલ લીવ કઇ ચોપડીઓ.

quelle heure est-il? શું વખત થયો છે કેટલા વાગ્યા છે?
કેલ એર એ-તીલ

quel beau Tableau કેવું સુંદર પીક્ચર?
કેલ બોં તાબ્લો

શબ્દો.

la plante લાપ્લાંત રોપો.	l'heure (લેર) કલાક.
le champ લેશાં ખેતર.	Bon (ન) Bonne (ના) સારૂં.
la couleur (લાકુલેર) રંગ.	Trop (ત્રો) ઘણું.
la fille (લાફી) છોકરી.	l'œuf (લેફ) ઇંડું.
le boeuf (લેબેફ) બલદ.	haut (ઓ) ઉંચુ નરજાતી.
la voche (લાવાશ) ગાય.	haute (ઓત) ઉંચું નારીજાતી.

Beau (ન) સુંદર grand-e મોટું connaissez vous (કોનેસેવુ) તમે જાણો છો?

Belle (ના) સુંદર la femme બાયડી Mais પણ.

ભાષાંતર વાકયો.

ce verre (શેવેર) આ ગલાસ.	cette pomme (સેત પોમ) આ શેબ ફળ.
cet homme (શેતોમ) આ માણુસ	as bas (શે બા) આ હાથનાં મોજા.
ces bottes lā (શેબોતલા) આ બુટો.	cette boiteest grand (સે બુઆતએ ગ્રાં) આ પેટી મોટી છે.

ces enfants sont paures (સે ઝાંફાં સોં પોવ) આ બાળકો ગરીબ છે.

Le frère de ce garçon (લે ફ્રેર દેસે ગારસો) આ છોકરાનો ભાઇ.
Deux livres de ce café (દે લીવ્ર દે સે કાફે) આ બે રતલ કાફી.
je donne ces poires à cette fille ci (જે દોન શે પુઉવાર આસેત શી સી.) હું આ છોકરીને આ શેબ ફલ આપું છું.
La méme couleur (લા મેમ કુલેર) તેજ રંગ.
nous avons acheté les méme plumes (નુ ઝાંવો ઝાશેતે લે મેમ પ્લૌમ) અમે તેજ પેનો ખરીદી છે.
j'a vu ceschiens lā (જે વી સે શીયે લા) મેં તે કુતરાને જોયા છે.
quels chiens avez vous vus (કેલ શીયાં આવે વુ વી) તમો કયા કુતરાને જોયા છે?
quel beau cheval? (કેલ ભો સેવાલ) કયો સુંદર ઘોડો?
quelle belle maison (કેલ બેલ મેંઝોં) કયું સારૂં ઘર.
Le fils de cet homme lā est tres grānd (લે ફીસદે સેત ઓમ લાએ ત્રે ગ્રાં) આ માણુસનો છોકરો બહુ મોટો છે.
quelle heure est-il (કેલ એર એ તીલ.) કેટલો વખત ગયો છે?
il-est trois heures (ઇલએત્રુવાઝેર) ત્રણ વાગ્યા છે.

સવાલ જવાબ.

A qui est ce canif? (આ છરી કોની છે?) આ કીએ શે કાનીફ)
Il est ma sœur (તે મારી બેનની છે.) ઇલ અ માસેર.
A qui sont ces gants? (આ મોજાં કોનાં છે? આ કીસોં સેગાં.
ils son tā mademouselle julie (તે માદ મુઉવાંઝેલ જુલીના છે) ઇલ સોંતા માદમુઆ ઝેલ ઝીલી)
Où est la fille dé cette femme? (આ બાયડીની છોડી કયાં છે?) ઉએ લાફી ધેસેત ફામ.
Elle est au jadin (dans le jardin) (તે વાડીમાં છે.) ઇલએતો ઝાંદેં.
Connaissez vous cette fleur? (આફુલને તમે ઓળખો છો?) કોને સેવું સેત ફ્લેર?
Oui, c'est un rose (હા, તે ગુલાબનું છે.) ઉવી સેતીન રોઝ.

connaissez vous le pére de ce garςon lã ? (કોનેસે વુ લે પેર ધેસે ગારસો લા) આ છોકરાના બાપને તમે ઓળખો છો ?

Non, Mais je connais sa mére (નો મે જે કોને સા મેર) નહિ, પણુ હું તેની માને ઓળખું છું.

Quel papier voulez-vous ? (કેલ પાપીએ વુલે વુ) તમોને કયો કાગલ જોઇએ છીએ ?

Donnez moi ce papier là (મને આ કાગલ આપો) દોનો મુઆસે પાપી એલા.

ces plumes-ci sont-elles bonnes? (આ કલમો સારી છે ?) સેપ્લીમસી સોંતેલ બોન ?

Oui, elles sont trés bonnes (હા, તે ઘણી સારી છે.) ઉવી એલ સોંત્રે બોન.

cette églisе est elle haute ? (આ દેવલ ઉંચુ છે ?) સે તે ગલીઝ એતેલ ઓત ?

Oui, elle est très haute (હા, તે ઘણું ઉંચું છે) ઉવીએલ એત્રે ઓત.

A qui donnez vous ces fleurs ? (આ કી દોને વુ સે ફ્લેર) આ ફુલો તમો કોને આપો છો ?

je les donne à cette fille (હું તે આ છોકરાને આપું છું) ઝેલે દોન આફી સેત.

A qui donnez vous ces crayons ? (આ કી દોને વુ સે ક્રાયોં) આ સીસાપેનો તમે કોને આપો છો ?

je les donne à ce garςon lã (ઝે લે દોન આસે ડગારસોંલા) હું તે આ છોકરીને આપું છું.

trouve-ton de l'or dans ce pays ? (આ મુલકમાંથી સોનુ મલી આવે છે ?

Oui Monsieur ce pays ei est riche eon or (હા, સાહેબ, આ દેશ) સોનાથી પૈસાદાર છે.

Entrez, vous êtes tout mouillé (આંત્રે, વુઝેત તુ મુઇએ) અંદર આવો તમે બધે ભીંજાઇ ગયા છો.

vous grelottez de froid (વુ ગ્રેલો તે દે ફ્રઉવા) તમે ટાઢીથી ધ્રુજોછો
quelle heure est-il en ce moment ? (કલેર એતીલ આં સે મોમાં) હમણા કેટલા વાગ્યા છે ?
je ne puis vous le dire exactement (જે ને પ્વી વુ લે દીર એ ક્ઝાતમાં) હું તે બરાબર કહી શકતો નથી.
Regardez à votre montre (રેગાર્દે આ વોત્ર મોંત્ર) તમારૂ ઘડીઆળ જુઓ.

પાઠ ૧૨ મો. સંબંધી વિષેશણ વિષે.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં સંબંધી સર્વનામ ને સંયોગી સંબંધી વિષેશણ કહે છે તે નિચે પ્રમાણે છે.

નર જાતિ	નારી જાતિ	બહુવચન
Mon (મોં)	Ma (મા)	Mes (મે) મારૂં—રો—રી
ton (તોં)	ta (તા)	tes (તે) તારૂં.
son (સોં)	sa (સા)	ses (સે) તેનું તેણીનું.
notre (નોત્ર)	notre	nos (નો) અમારૂં—રો—રી.
votre (વોત્ર)	votre	vos (વો) તમારો—રી—રૂ.
leur (લૅર)	leur	leures (લેર) તેઓનું.

દાખલા.

mon père	ta mère	ses frères	notre ami
મારો બાપ	તારી મા	તેના ભાઈઓ	અમારો મિત્ર.

વિભકતી રૂપાખ્યાન.

પહેલી અને બીજી—	mon pére	ta mère	ses frères
છઠી વિભકતી—	de mon pére	de ta mère	de ses frères
	મારા બાપનું	તારી માનુ	તેના ભાઇઓનુ.
ચોથી વિભકતી—	à mon pére	à ta mére	à leurs parents.
	મારા બાપને માટે	તારી માને માટે	તેઓના સગાંને માટે

રિમાર્ક્સ.

૧ ફ્રેન્ચીમાં દરેક નામની પહેલા સંબંધી વિષેશણ જાતિ અને વચનમાં સાથેજ બોલાય છે જેમકે

mon pere et ma sœur મારો બાપ અને મારી બહેન.

૨ Mon ton son એ નરજાતિમાં ને ma ta sa એ નારીજાતિ નામની પહેલા વપરાય છે પણ નારીજાતિ નામનો પહેલો અક્ષર શરૂ થતાં સ્વર (a e i o) અને h (આસ) આવતો હોય તો નારીજાતીના નામની પહેલાં ma ta sa ને બદલે Mon ton son વપરાય છે.

Mon amie (નારી જાતિ) mon âme (નારી જાતિ)
મો નામી મારી સખી મોં નામ મારો આત્મા.

૩ son sa ses તેનું તેણીનું બંન્ને થાય છે અને નામની પહેલા આવી બંને અર્થ થાય છે.

le pére aime son fils બાપ તેના પોતાના દીકરાને ચાહે છે.

la mère aime son fils મા તેણીના દીકરાને ચાહે છે.

la mère aime son fils et sa fille (લા મેર એમ સોં એ સારી) મા તેના છોકરા અને છોકરીને ચાહે છે.

૪ ફ્રેંન્સીમાં votre માન વાચક શબ્દ સાથે વારંવાર વપરાય છે.

Monsieur (મોન્સીયે) સાહેબ. Madame (માદામ) બાઇ
Mademoiselle (માદ મુઉવાઝેલ) કુંવારી છોકરી.
Messieurs (મેસીયે) સાહેબો. Mesdames (મેદામ) બાઈ.
Mesdemoisell es (મેદમુઉવાઝેલ) કુંવારી છોકરીઓ.
ગુજરાતીમાં માન વાચક શબ્દ વપરાય છે તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે.

Monsieur votre père તમારો બાપ.

mademoiselle votre sœur તમારી બહેન.

Messieure vos frères તમારા ભાઇઓ.

શબ્દ.

la bourse થેલી કોથળી. la grand'mère મોટી મા.
la montre નાનું ઘડીયાળ. la poche ગજવું ખીચું.
la tante કાકી મામી arrivé e આવી પહોંચ્યા.
la canne સોટી લાકડી. parti e છુટા પડયા. ગયા.
la casquette ઉભી ટોપી perdu (પેરદી) ગુમાવ્યું.
le grand père મોટા બાપા. vieuse (જુનુ) trouvé (મળયું.)

aiment (એમ) ચાહવું.

ભાષાંતર વાકયો.

Mon pére est bon (મોં પેર એ બોં) મારો બાપ ભલો છે.
Ma mère est bonné (મામેર એ બોન) મારી મા ભલી છે.
ton frère est grand (તોં ફ્રેર ઍગ્રાં) તારો ભાઇ મોટો છે.
ta sœur n'est pas grande (તાસેરનેપાગ્રાંદ) તારી બેન મોટી નથી.
notre oncle était riche (નોત્ર ઓંકલ એતેરીશ) અમારો કાકો પૈસાદાર હતો.
votre tante est pauvre (વોત્ર તાંત એ પોવ્ર) તમારી કાકી ગરીબ છે.
leurs parents seront contents (લેર પારાં સેરોં કોન્તા) તેઓના માબાપ સંતોષ પામશે.
Mes cousins et mes cousines sont arrivés (મે કૂઝેં એ મે કૂઝીન સોં તારીવે) મારા પિત્રાઇ ભાઇઓ અને બહેનો આવી પહોંચ્યાછે.
les pères aiment leurs enfants (લે પેર એમ લેર ઝાંફાં) પીતાઓ પોતાના છોકરાંઓને ચાહે છે.
notre grand' mère a perdu sa bourse (નોત્ર ગ્રાંદ મેર આ પેરદી સા બુર્સ.) અમારી મોટીમાએ પોતાની પૈસા રાખવાની થેલી ગુમાવીછે.
j'ai trouvé la bourse de votre grand' mère (જે ત્રુવે લા બુર્સ દે વોત્ર ગ્રાંદ મેર (તમારી મોટી માની થેલી મને મળી છે.
Mon amie est arrivè (મોનામી એ તારીવે) મારી સખી આવી પહોંચી છે.

Madame votre mère est-elle ici? (માદામ વોત્ર મેર એ તેલ ઇસી?) મઢમ તમારી મા અહીં છે?

non, elle n'est pas ici (નાં, એલ ને પાઇસી) નહિ તેણી અહીં નથી.

elle est à Londres (એલ એ તા લોંદ્ર) તેણી લંડનમાં છે.

mesdemoiselles vos sœurs sont parties (મેદમુઉવાઝેલ વો સેર સો પારતી) બાઇ તમારી બહેનો રવાના થઇ ગઇ છે.

૨. પ્રશ્નાંર્થ વાકયો.

Où est mon frère? (ઉએ મોં ફ્રેર) મારો ભાઇ કયાં છે?

il est au jardin (ઇલ એ તો ઝારદેં) તે વાડીમાં છે.

Où est ton livre? (ઉ એ તાં લિવ્ર) તારી ચોપડી કયાં છે?

le voilà sur la table (લે વુઉવાલા સીર લાતાબ્લ) તે ટેબલ ઉપર છે.

Qui a perdu sa casquette? (કીઆ પેરદીસા કાસકેત) તેની ટોપી કોણે ખોઈ છે?

Charles a perdu sa casquette (શાર્લ આ પેરદી સા કાસકેત) શાર્લે તેની ટોપી ખોઇ છે.

Qui a trouvé nos crayons? (કીઆ ત્રૂવે નો ક્રાયોં) અમારી શીશા પેનો કોને મળી છે?

Henri les a trouvé (હાંરી લેઝા ત્રુવે) હેનરીને તે મળી છે.

De qui est cette lettre? (દેકી એ શેત લેત્ર) આ પત્ર કોનો છે?

Elle est de notre grand' mère (એલ એ દે નોત્ર ગ્રાંમેર) તે અમારી મોટી માનો છે.

Que cherchez vous? (કે શેર શેવુ) તમે શુ શોધો છો?

je cherche mes plumes (ઝે શેરશ મેપ્લીમ) હું મારી કલમો શોધુ છું.

a qui est cette canne? (આ કી એ શેતકાન) આ લાકડી કોની છે?

elle est à Monsieur votre oncle (એલ એ તા મોંસીયે વોત્ર ઓંકલ) તે તમારા કાકાની છે.

a qui sont ces gants? (આ કી સોંસેગાં) આ હાથના મોજાં કોના છે?

ils sont à mademoiselle votre sœur (ઇલ સોં તા માદ મુઉવા ઝેલ વોત્ર સેર) કુમારીકા તે તમારી બેનના છે.

voulez vous mes crayons ? (વુલે વુમે ક્રાયોં) તમોને મારી સીસાપેનો જોઇએ છે ?

Non, merci (નોં મેરગી) નહિ, ઉપકાર માનું છું.

connaissez vous mon amie ? (કોને સે વુ મો નામી) મારી સખીને ઓળખો છો ?

Oui, je la connais (ઉવી, ઝે લા કોને) હા, હું તેણીને ઓળખું છું.

Où était Monsieur votre père (ઉ એતે મોન્સીએ વોત્ર પેર) શાહેબ તમારો બાપ કયા હતાં ?

il était á Berlin (ઇલ એતે તા બેરલો) તે બરલીનમાં હતા.

Où as-tu trouvé la bourse ? (ઉ અાતી ત્રુવેલા બુર્સ) તને પૈસા રાખવાની થેલી કયાંથી મળી છે ?

elle était dans ma poche (એલ એ તેદાં માપોશ) તે મારા ગજવામાં હતી.

Qui est arrivé aujourd' hui ? (કીએતારી વેઓઝુરદવી) આજે કોણ આવેલું છે?

la fille de mon oncle (લાફી દે મોનોંકલ) મારા કાકાની છોકરી.

avez vous été dans votre champ ? (આવે વુઝેતે દાં વોત્ર શાં) તમે તમારા ખેતરમાં હતાં ?

Non, Monsieur, nous avons été dans notre jardin (નોં, મોન્સીયે નુઝાવોંઝેતે દાંનોત્ર ઝારે દેં) નહિ સાહેબ, અમે અમારી વાડીમાં હતાં.

de qui avez vous reçu cette belle canne ? (દે કી આવે વુ રેસ્યું સેત બેલ કાન) આવી સુંદર લાકડી તમોને કોની પાસેથી મલીછે?

c'est un cadeau ma grand' mére (શે તેં કાદો મા ગ્રાં મેર) તે મારી મોટી માએ બક્ષીસ આપી છે.

Nous les aimons (નુલે ઝેમોં) અમે તે પસંદ કરીએ છીએ.

ils nous appellent (ઇ લનુ ઝાંપેલ) તેઓ આપણને બોલાવે છે.

j'aimerais ma sœur (ઝેમેરે મા સેર) હું મારી બેનને ચાહીશ.

il les inviterait (ઇલ લેઝે વીતેરે) તે તેઓને (જમવા) બોલાવશે.

tu ferais mal à ton chien (તી ફેરે માલ આંતોં શીઆં) તુ તારા કુતરાને ઇજા કરશે (દુઃખ આપશે)

Elle entendrait le concert (એલ આંતાંદ્રે લે કોંસેર) તેણી તે ગીત સાંભળશે)
ton livre est déchiré (તોં લિવ્ર એ દેશીરે) તારી ચોપડી ફાટેલી છે
sa (à lui) composition était bonne (સાં કોંપોઝીસીએતે બોન) તેની જોડણી સારી હતી.
ses (à un annimal) oreilles ont été coupées (સે ઓરેઇ ઓં તેતે કુપે) તેના કાન કાપેલા છે.
notre bal était brillant (નોત્ર બાલ એતે બ્રીઆં) આપણો નાચ ઘણો સારો હતો.

પાઠ ૧૩ મો. સંખ્યા વાચક વિષેશણ.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં સખ્યા વાચક વિશેષણમાં ત્રણ જાત છે.

૧ cardinal, ordinal, અને indefini.
સંખ્યા બતાવે   ક્રમ વાચક   અનીમીત અનિશ્ચિત.

un (એં) એક.
deux (ધે) બે.
trois (ત્રુવા) ત્રણ.
quatre (કાત્ર) ચાર.
cinq (સેંક) પાંચ.
six (સીસ) ૭.
sept (સેત) સાત.
huit (ઉવીત) આઠ.
neuf (નેફ) નવ.
dix (ધીઝ) દશ.
onze (ઓંઝ) ૧૧.
douze (ધુઝ) ૧૨.
treize (ત્રેઇઝ) ૧૩
quatorze (કાતોર્ઝ) ૧૪.
quinze (કેન્ઝ) ૧૫.
seize (સેઇઝ) ૧૬.
dix sept (ધીઝસેત) ૧૭.
dix puit (ધીઝ ઉવી) ૧૮.
dix neuf (ધીઝ નેફ) ૧૯.
vingt (વેંત) વીસ.
vingt-et un (વેન્તએં) ૨૧.
vingt-deux (વેન્ત ધે) ૨૨.
vingt-trois (વેંત્રુવા) ૨૩.
vingt quatre (વેંક કાત્ર) ૨૪.
vingt cinq (વેન્ક સેન્ક) ૨૫.
trente (ત્રાંત) ૩૦.
quarante (કારાંત) ૪૦.
einquante (સેંકાંત) ૫૦.
soixant (સુઉવાસાંત) ૬૦.
soixant dix (સુઉવા સાંત ધીઝ) ૭૦.

soixante onze (સુઉવા સાંત ઓંઝ) ૭૧.
soixaute douze (સુઉવા સાંત ધુઝ) ૭૨.
soixante treize (સુઉવા સાંત ત્રેઇઝ) ૭૩.
soixante quatorze (સુઉવા નોંત ધુઝ) ૭૪.
soixante quinze (સુઉવા સાંત ધુઝ) ૭૫.
soixante seize (સુઉવા સાંત ધુઝ) ૭૬.
soixante dix sept (સુઉવા સાંત ધીઝ સેત). ૭૭.
soixante dix huit (સુઉવા સાંત ધીઝ વિત ૭૮.
soixante dix neuf (સુઉવા સાંત ધીઝ નેંક ૭૯.
quatre vingt (કાત્રવેં) ૮૦.
qnatre vingt un (કાત્ર વેંતએ) એકાંસી.
quatre vingt deux (કાત્ર વેંત ધે) ૮૨.
quatre vingt dix (કાંત્ર વેં ધીઝ) ૯૦.
quatre vingt onze (કાત્ર વેંત ઓંઝ) ૯૧.
quatre vingt douze (કાત્ર વેં ધુઝ) ૯૨.
cent (સાં) ૧૦૦.
cent un (સાંતે) ૧૦૧.
cent deux (સાંધે) ૧૦૨.
deux cents (ધેસાં) ૨૦૦.
trois cents (ત્રુવાસાં) ૩૦૦.
quinze cents (કેન્ઝ સાં)૧૫૦૦.
mille, mil (મીલ) ૧૦૦૦.
(un miliion) (એ મીલીયોં) ૧૦,૦૦,૦૦૦.

દાખલા.

cing enfants (સેં કાંફાં) પાંચ છોકરાં.
trente six chevaux (ત્રાંતસીસ સેવો) છત્રીસ ઘોડા.
troies cents quatre vingt quinze annés (વરસ) ૩૯૫.

રીમાર્ક.

૧ વીસ ત્રીસ ચાળીસ પચાસ અને સાઠ એ પછી un એક બોલાય ત્યારે તે બેઉની વચ્ચમાં et (અને) વાપરવો જોઇએ જેમાં trente et un (ત્રાંતે) ત્રીસ અને એક એકત્રીસ.

૨ જ્યારે સંખ્યા વાચક વિશેષણમાં કેટલાક સો (eent) અને ૮૦ quantre vingt (s) સંખ્યા બતાવવી હોય ત્યારે તેના છેડામાં ફેરફાર થતો નથી પણ છેડે (s) લગાડે છે.

જેમકે–trois cents francs ૩૦૦ ફ્રાન્ક.

sept cents personnes ૭૦૦ માણુસો.
sept cent vingt personnes ૭૨૦ માણુસો.
quatre vingts écoliers ૮૦ નિશાળીઆઓ.
quatre vingt deux aunes ૮૨ વાર yards.

૩ જ્યારે સો ને ૮૦ ની પછી એક બે અથવા વધારે સંખ્યા ઉપર બતાવવાની હોય ત્યારે (s) છોડી દેવો પડે છે.

૪ cent અને mille માં કદી આરટીકલ લગાડતા નથી. cent ou (ઓઉ) mille livres સો અથવા હજાર પૌન્ડ (રતલ)

૫ જ્યારે સાલ વિષે હજાર બોલવું હોય ત્યારે mil ને એક એલ વાપરે છે જેમ

૧૮૫૮ ના વરસમાં L'an (અથવા) en mil huit cent cinquante huit.

૬ કોઇ માણુસ અથવા પોતાના કેટલા વરસ થયા છે એમ કહેવું હોય ત્યારે avoir નું રૂપ વાપરે છે જેમ

મને વીસ વરસ થયા છે j'ai vingt ans-trente ans (૩૦)
સ્વાલ પુછવામાં નીચે પ્રમાણે વાપરે છે.
તમોને કેટલા વરસ થયા છે? quel âge avez vous?
તમારા ભાઇને કેટલા વરસ થયા છે? quel âge a votre frére?

તે અઢાર વરસનો છે. Il a dix huit ans.

૭ સમુદાય વાચક સંખ્યા.

une huitaine (ઇન ઉવી તેન) આઠની પંકતી.
une dixaine (ઈન દી ઝેલ) અર્ધી કોડી.
une douzaine (ઇન દુઝેન) એક ડઝન (૧૨).
une vingtaine (ઇન વેંતેન) એક કોડી (૨૦).
une centaine (ઈન સાંતેન) સેંકડો.
un millier (એં મીલીયે) હજાર.
un milion (એં મીલીયેં) દશ લાખ.

શબ્દો.

la fille (લાફી) છોકરી.
le veau (લેવો) વાછરડો.
le cochon (લે કોશોં) ડુક્કર.
la brebis (લાબ્રેબી) ઘેટું.
le lièvre (લેલી યેવ્ર) સસલો.
le chevreuil (લે શેવ્રેઇ) હરણ.
né f née (ને) જન્મેલું.
la rue (લા રી) રસ્તો.
l habitant (લાબીતાં) રહેવાસી.
l'âge (લાઝ) ઉમર.
la semaine (લા સમેન) અઠવાડીયું.
encore (આંકોર) હજી પણ.
fois (ફુઉવા) વખત.

le jour (લે ઝુર) દિવસ.
la nuit (લાન્વી) રાત.
le mois (લે મુઉવા) મહીનો.
la fiévre (લા ફીયેવ્ર) તાવ.
l'an f l'année વરસ.
l' heure (લેર) કલાક.
la minute (લામીતીત) મીનીટ.
le florin (લે ફ્લોરેં) એશીલીંગની કીમતનો રૂપાનો શિકો.
le pied (લે પીએ) પગ.
vendu (વાંદયુ) વેચ્યું.
combien (કોમ્બીયાં) કેટલું.
font (ફોં) કરે છે ou (ઊ) અથવા.

વાકયો.

j'ai trois fils (ઝે તુવા ફીસ) મને ત્રણ છોકરા છે.
vous avez quatre filles (વુ ઝાવે કાત્ર ફી) તમોને ચાર છોકરી છે.
Mon oncle a eu dix enfants (મોંનોકલ આએ દીઝાફાં) મારા કાકાને દશ છોકરા થયા હતા.
il a perdu cing fils et deux filles (ઇલિ આ પેરદી શેંક ફીસ એ દે ફી) તેણે પાંચ છોકરા ને બે છોકરીઓ ગુમાવી છે.
nous avons vu 35 bœufs, 42 vaches, 88 veaux et 76 cochons (નુઝાંવો વી ત્રાંતસેંક બેફ, કાંતદે વાસ, કાંતવેંન્તવીત વો સુઉવા સાંત સેઇઝ કોશોં) અમે ૩૫ બળદ ૪૨ ગાયો ૮૮ ડુકર જોયા છે?
Mes crayons sont trés bons (મે કાહયોં સોં ત્રે બોં) મારી શીશાપેનો ઘણી સારી છે.
ces-ei sont meilleurs (સે-સી સોં મેઇએર) આ વધારે સારી છે.

'Les autres sont les meilleurs (લે ઓત્ર સેં લે મેઇઅેર) પેલી બીજી (પેનસીલો) સૌથી વધારે સારી છે.

votre rédaction est mauvaise (વોત્રરેદાકશીઓં અેમોવેઝ) તમારૂં લખાણુ (લખેલું) ખરાબ છે.

Celle de votre sœur est plus mauvaise (સેલ દે વોત્ર સેર અેપ્લી મોવેઝ) તમારી બ્હેનનું વધારે ખરાબ છે.

Celle de Goulamali est la plus manvaise (સેલદે ગુલામઅલી એલાપ્લી મોવેઝ) ગુલામઅલીનું (લખાણુ) સૌથી ખરાબ છે.

Me parlez vous, mademoiselle ? (મે પાર્લે તુ માદમુઆઝલ) છોકરી, તું મારી સાથે વાત કરે છે ?

Prenez vos livres de priéres (પ્રેને વો લીવ્ર દેપ્રીઅેર) તમારી પ્રાર્થના કરવાની ચોપડીઓ લો.

Nous sommes toutes prétes (નુ સોમ તુત પ્રેત) અમે બધા તૈયાર છી.

La maîtresse vous attend (લામે ત્રેસ વુ ઝાંતાંદ) તે બાઇ (મહેતીજી) તમારે માટે રાહ જોઇ ઉભી છે.

Lequel voulez vous ? (લે કેલ વુલે વુ ?) તમોને કયું જોશે ?

que dites vous ? (કે દીત વુ ?) તમે શું કહો છો ?

quand le ferez vous ? (કાં લે ફેરે–વુ) તમો તે કયારે કરશો ?

Pourquoi fales-vous cela ? (પુર કુઆ ફેત વુ સેલા) તે તમે શા માટે કરો છો ?

parce que je ne suis past mieux faire (પાસે કે ઝે ને પાસે મીએ ફેર) કારણુ કે હું વધારે સારૂં જાણુતો નથી.

que voulez-vous me donner ? (કેવુ લેવુ મે દોને) તમે મને શું આપશો.

પાઠ ૧૯ મો.

Ordinal numeros—અનુક્રમ વાચક.

le premiér et le second (પહેલો અને બીજો) સિવાય છેડામાં ieme મુકીને સંખ્યા વાચકમાંથી અનુક્રમ વાચક બનાવી શકાય છે, અને વ્યજનોમાં છેડે જેવા cing અને neuf માં પણ iéme મુકતાં તેની પહેલાં u મુકવો ને neuf માં f કાઢી vième મુકવો તે નીચે પ્રમાણે છે:—

le premiér (નર) } પહેલો
la premiére (નારી) } પહેલી
le second (નર) } બીજો
le la deuxiéme (નાર) } બીજી
la seconde (નારી) } બીજી
le troisiéme ત્રીજો.
le quatriéme ચોથો.
le cinquiéme પાંચમો.
le sixiéme છઠ્ઠો.
le septiéme સાતમો.
le huitiéme આઠમો.
le neuviéme નવ.
le dixiéme દશ.
le Onziéme અગીઆરમો.
le Douziéme બારમો.
le tréiziéme તેરમો.
le quinziéme ચોદમો.
le qualorziéme પંદરમો.
le seiziéme સોળમો.
le dix septie'me સત્તરમો.
le dix huitiéme અઢારમો.
le dix neuvième ઓગણીસમો.
le vingtiéme વીસમો.
le vingt uniéme એકવીસમો.
le vingt déuxiéme બાવીસમો.
le trent'iéme ત્રીસમો.
le quarantféme ચાલીસમો.
le cinquantiéme પચાસમો.
le soixantiéme સાઠમો.
le soixan:e dixiéme સીતેરમો.
le soixant onxiéme ૭૧ મો.
le soixant douztmé ૭૨ મો.
le quatre vingtiéme ૮૦ મો.
le quatre vingt uniéme૮૧મું.
le quatre vingt dixiéme ૯૦ મો.
le centiéme સોમો.
le cent et uniéme ૧૦૧ મો.
le cent déuxiéme ૧૦૨ મો.
le cent vingtiémé ૧૨૦ મો.
le deux centieme ૨૦૦ મો.
le six centsoixcant quinziéme ૬૭૫ મું.
le mllliéme હજારમો.
le derniér છેલ્લો.

રીમાર્ક્સ.

v.ngt trent quarante માંની પછી uniéme વપરાય છે જેમકે
૨૦ ૩૦ ૪૦ Charle est le vingt umetir.
de sa class. શાર્લ પોતાના ક્લાસમાં એકવીસમો છે.

૨ મહીનાની તારીખ વિષે (premiér et derniér) પહેલી અને છેલ્લી સિવાય સંખ્યા વાચક નંબર બોલીને તુરત મહીનો બોલાવો જેમકે:-

le premier Avril પહેલી એપ્રીલ le deux, trois, Mai deux mai મેની બીજી કે ત્રીજી તારીખ le onze Mars અગીયારમી માર્ચ le onze માં ' ' એપોસ્ટ્રોફે મુકયા વગર લખાય છે.

le vingt juin વીસમી જુન.

સવાલ—આજે કઇ તારીખ છે ?

qel jour du mois avons nous aujourd'hui
કેલ ઝુર ધી મુઆ આવો નુ ઓ ઝુરદવી
આજે મહીનાની કઈ તારીખ થઇ?

જવાબ—આજે બીજી તારીખ છે.

c'est aujourd'hui le deux આજે બીજી તારીખ થઇ.
સે ઓ ઝુરદવી લે ધે

nous sommes le dix
અથવા અથવા nous avons } આજે દશ તારીખ છે.

ગુજરાતીમાં તારીખ ૨૫ મીએ એમ બોલાય છે પણ ફ્રેન્ચીમાં છઠી મે.
le six le mai લેસી મે (છઠી મે)

૩ રાજાઓના નામ આગલ પહેલો ચોથો વગેરે અનુક્રમ વાચક વિશેષણ બોલાય તો કારડીનલ વાપરે છે જેમકે:—

Henri premiér પહેલો હેનરી.
Henri second બીજો હેનરી અથવા Deux પણ વાપરે છે.
George cing પાંચમો જ્યોર્જ.

૪ ભેદ સુચક ક્રમ વાચક વિશેષણુમાં છેડે ment અથવા ement વધારી બતાવવામાં આવે છે.

સંખ્યા વાચક વિશેષણુ હોય ત્યારે

પહેલું—premiérement
બીજું—deuxiémement.
ત્રીજું—troisiémement.

અપુર્ણાંક સંખ્યા કાચક.

૫ ક્રમ વાચકની પહેલાં un મુકીને બોલીએ તો અપુર્ણાંક એકનો આટલામો ભાગ જેમકે:—

$\frac{1}{5}$ એક પચમાંઉિન્સ un cinquiéme.
$\frac{1}{6}$ એક ઉષ્ઠમાંઉિન્સ un sixiéme.
$\frac{1}{8}$ એક અષ્ટમાંઉિન્સ un huitiéme.

પુર્ણાંકની પછી પા, અર્ધો પોણો હોયછે તે નીચે પ્રમાણે.

$\frac{1}{2}$ (о॥) un demi (નર) une demie (નારી.)
$\frac{1}{4}$ (о।) ún quatre.

૬ દીવસ અથવા રાત્રીના કલાકો વિષે આવી રીતે બોલાય છે.

Deux heures (દેઝેર) બે વાગ્યા

Deux heures et (un) quatre સવા બે વાગ્યા.

Deux heures et démie અઢી વાગ્યા.

trois heures moins un quatre પોણુા ત્રણ વાગ્યા.

á medi બપોરના બાર વાગે

á minuit, રાતના બાર વાગે.

simple એકવડું quadruple ચાર ગણું, ચોવડું.

Double બેવડું centuple સો ગણું.

triple ત્રેવડું

મહીનાનાં નામ.

Janvier (ઝાંવીએ) જાન્યુઆરી.
Fevrier (ફેવ્રીયે) ફેબ્રુઆરી.
Mars (માર્સ) માર્ચ.
Avril (આવરીલ) એપ્રીલ.
Mai (મે) મે.
Juin (ઝુએં) જુન.
Juillet (ઝુવીએ) જુલાઇ.
Aout (આઉત) ઓગષ્ટ.
Septembre (સેપ્તાંમ્બ) સપટેમ્બર.
Octobre (ઓકતોબ્ર) અકટોમ્બર.
Novembre (નોવાંબ્ર) નવેમ્બર.
Decembre (દેસામ્બ્ર) દીસેમ્બર.

દીવસનાં નામો.

Dimanche (દીમાંશ) રવિવાર.
Lundi (લેંન્દી) સોમવાર.
Mardi (માર્દી) મંગલવાર.
Mercredi (મેરકરેદી) બુધવાર.
Jeudi (ઝેદી) ગુરૂ.
Vendredi (વાંદ્રેદી) શુક્ર.
Samedi (સામેદી) શની.

શબ્દો.

le siecle (સીએકલ) સૈકો.
l'incendie (લેંશાંદી) આગ.
la partie (લા પારતી) ભાગ.
la place (લા પ્લાસ) જગ્યા.
la classe (લા કલાસ) વર્ગ.
ä present (આપ્રેઝાં) હમણાં.

વાકયો.

je suis dans ma soixante-unième annće (ઝે સ્વીગામાં સુઇસાંત એનીયમ આને) હું એક સાઠ વૈરસનો છું.

Hier ce fut le six mai, aujourd'hui c'est le sept (ઇએરસ ફી લે સીસ મે ઓ ઝુરદવી સેસેસત) કાલે મેની છઠી તારીખ હતી આજે સાતમી છે.

Charle est premier de sa classe (શાર્લ એ પ્રેમીયે દે સા કલાસ) શાર્લ પોતાના કલાસમાં પહેલો નંબર છે.

Louis est le neuviéme, Henri le dix huitiéme et jules le dernier (લુઉવી એ લે નેવીઅમ હાંરી લે દીઝ વીતએમ એ ઝીલ લે દેરનીએ) લુઉવી નવમો નંબર છે. હેનરી અઢારમો અને ઝીલ છેલ્લો નંબર છે.

le pape (pope) gregoire VII était l'ennemi de Henri IV
(૭) (૪)
લે પાપ (પોપ) ગ્રેગુઉવાર સેતીએમ એતે લાંનેમી દે હાંરી કાત્રીયેમ.
(પોપ ગ્રેગુઉવાર સાતમો ચોથા હેનરીનો દુશ્મન હતો.)

Nous vivons dans le dix neuviéme siécle (નુ વીવોં દાં લે દીઝ નેવીઅમ સીએકલ) આપણે, ઓગણીશમાં સૈકામાં છીએ.

Romulus fut le premier Numa Pompilius le second roi de Rome (રોમીલી ફી લે પ્રેમીએ નીમી પોંપીલીઇ લે સેગોં રૂઆ દે રોમ) રોમીલી રોમનો પહેલો રાજા, નીમા પોંપીલી રોમનો બીજો રાજા થઇ ગયો.

Avril est le quatriéme juin le sixiéme et decembre le dernier mois de l'anné (એવરીલ એ લે કાત્રીયેંમ, ઝુએં લે સીઝીએમ એ દેસાંબ્ર લેદેરનીએ મુઉવાં દે લાને) વરસનો ચોથો મહીનો એપરીલ, જુન છઠો અને ડીસેમ્બર છેલ્લો મહીનો છે.

la semaine est la cinquante deuxiéme partie de l'année (લા સેમેન એ લા સેકાંત દેઝીએમ પાર્તી દે લાને.) અઠવાડીયું એ એ વરસનો બાવનમો ભાગ છે.

Ma sœur Elisabeth est née le vingt huit juillet mil huit
મા સેર ઇલીઝાબેથ એ ને લે વેંત વીત ઝુવીએ મીલ વીત
cent trente cinq) મારી બેન ઇલીઝાબેથ ૧૮૩૫ના જુલાઇની ૨૮ માં
સા ત્રાંત સેંક } તારીખે જન્મી છે.

J'ai reçu trois livres et demie de café et cinq livres et un qnart de sucre (ઝે રેસ્યુ ત્રુવા લીવ્ર એ દીમી દે કાફે એ સેંક લીવ્ર એ એંકાર દે સીક્ર) મને સાડા ત્રણ પૌંડ કાફી ને સવા પાંચ પૌંડ ખાંડ મળી છે.

Charles XII était roi de Suéde (શાર્લ ધુઝ એતે રૂઆ ધે રયુએદ) બારમો શાર્લ સીએદનો રાજા હતો.
Le 27 (de') Septembre 1829, un incendie detruisit à Constantinople 11000 maisons, 700 personnes périent dans les flammes) લે વેંતસેત સેપ્તાંબ્ર મીલ વીતસાં વેત નેફ એને શાંદી દે ત્રુઇઝીના કોન્સતાંતીનોપ્લ ઓંઝમીલ મેંઝો, સેતસાં પેરસોન પેરીર દાંસે ફ્લાંમ) ઇ૦ સ૦ ૧૮૨૯ ના સપ્ટેમ્બર ની ૨૭ મી તારીખે કોન્સટાંટીનોપલમાં ૧૧૦૦૦ ઘરો નાશ પામ્યાં હતાં ને સાતસો માણસો અગ્નીમાં મરી ગયાં હતાં.

સવાલ જવાબ.

quelle place à votre frère ? (કેલ પ્લાસ આ વોત્ર ફ્રેર) તમારા ભાઇનો કયો નંબર છે?
Il est le dix septième de la classe (ઇલ એ લે ડીઝ સેતીએમ ધે લા કલાસ) તે વર્ગમાં સતરમો છે.
quand êtes vous arrivé ? (કાં એત વુ આરીવે) તમે કયારે આવ્યા છે?
j'e suis arrivé le prèmier juin (ઝે સ્વી આરીવે લે પ્રેમીએ ઝુએં) હું જુનની પહેલી તારીખે આવ્યો છું.
quand avez vous vu votre mére તમે તમારી માંને કયારે જોયાંછે?
ce fut hier à cinq heures તેણીને કાલે પાંચ વાગે જોયાં છે.
Mademoiselle Sophic est-elle la première ou la deuxiéme? (માદ મુઝ્આઝેલ સોફી એ તેલ લા પ્રેમીએર ઊ લા દેઝીએમ ?) માદમુઝીવા જેલ સોફી પહેલી છે કે બીજી ?
quel âge a-t-elle ? તે કેટલા વરસની છે ?
elle a quinze ans તે પંદર વરસની છે.
Dans quelle année est-elle née? (દાં કેલ આને એ તેલ ને ?) તે કઈ સાલમાં જન્મી છે ?
elle est née en 1858 (એલ એને આં દીઝ વીતસાં સેકાંતવીત) તેણી ૧૭૫૮ માં જન્મી છે.
Dans quel mois (દાં કેલ મુઆ ? કયા મહીનામાં ?

Au mois d'octobre (ઓ મુઉવા દોકતોબ્ર) અક્ટોમ્બર મહીનામાં
quelle jour ? (કેલ ઝુર) કયે દિવસે ?
Le onze (લે ઓંઝ) અગીઆરમી.

De quel roi parlez vous (દેકેલ રૂઉવા પારલેવું ?) તમે કયાં રાજા વિષે બોલો છો ?

Nous parlons de Louis XVI (નુ પારલોંદ લુઉવી સેઝ અમે સોળમાં લુઈવીસ વિષે બોલીએ છીએ.)

quand mourut il ? (કાં મુર્ત ઇલ ?) તે કયારે મરી ગયો ?
en 1793 (આ દીઝસેતસાં કાંત વેંત્રેઇઝ) ૧૭૯૨ માં.
quelle heurt estil (કેલેટ એતીલ) કેટલે વાગે ?
Il est scpt heures et quart ou sept heures et demie (ઇલ એ સેત અેર એ કાર ઉ સેતેર એ દેમી) તે સવાસાત કે સાડા સાત વાગે છે.

a quelle heure êtes vous parti ? (આ કેલ એર એન વુ પારતી) તમે કેટલા વાગે જવાના છો ?
je suis parti a huit heures moins un quart (ઝે સ્વી પારતી આ વીતેર મુઉવે એં કાર) હું પોણાં આઠ વાગે જવાનો છું.
combien d'aunes voulez-vous ? (કોંમ્બીએં દોન વુ લે વુ) તમોને કેટલાં વાર જોઇએ છીએ ?
Donnez moi seize aunes et demie (દોને મુઉવા સેઇઝ ઓન એ દેમી) મને સાડા સોળ વાર આપો)
quand mourut Charlemagne (કાં મુરી શાર્લે માંય) કયારે શાર્લ માય મરી ગયો ?

Il mourut en 814 le 28 janvier (ઇલ મુરી આંઉવીત સાંકાતોઝ લેવેંત્વીત ઝાંવીએ) તે ૮૧૪ ની ૨૮ જાનેવારીએ મરી ગયો.
quel âge a votre grand pére ? (તમારા મોટા બાપાને કેટલા વરસ થયાં છે ?) કેલ આઝ આ વોત્ર ગ્રાં પેર.
Il est à present dans sa quatre vingtième année (ઇલ એતા પ્રેઝાં દાં કાત્ર વેંતીયેમ આને) તેને હમણાં ૮૦ વરસના થયાં છે.

પાઠ ૧૫ મો. અનીયમીત સંખ્યા વાચક વિશેષણ

આ શબ્દો ગુજરાતીમાં વિશેષણાર્થક સર્વનામ તરીકે વપરાય છે પણ ફ્રેંચ ભાષામાં નામની પહેલાં મુકાય છે ત્યારે તેને indefini adjectife કહે છે તે નિચે પ્રમાણે છે:—

chaque (શાક) દરેક.
tout (f) toute (કરેક) બધું.
aucun } કોઈ નહીં.
nul nulle } કાંઇ પણ નહીં.
maint-e ઘણુંએક.
quelque (થોડાંક) કંઈ કોઈ હરેક કેઈ એક વચન.

que quel (plu) (કેટલાંક) થોડાંક બહુવચન.
certain-e ચોક્કસ.
plusieurs (કેટલાંક) અનેક.
Divers diverses } જુદું જુદું.
differents f tes } તફાવત.

દાખલાઓ.

chaque maison દરેક ઘર.
toute ville દરેક શહેર.
aucun pays કોઇ ગામ નહી.
nulle regle કાયદો નહિ.
maint homme ઘણુંએક માણસ.

quelque temps થોડા વખત.
quelques pommes કેટલાંક સેબ ફળો.
plusieurs écoliers કેટલાક નિશાળીઆઓ.
certain mots ચોકસ શબ્દો.

રીમાર્કસ.

૧ tout ના બે અર્થ થાય છે. દરેક, આખું બધું.

આર્ટીકલ સિવાય દરેક અને le la les આર્ટીકલ મુકી tout વપરાય છે ત્યારે બધું અથવા આખું થાય છે જેમકે toute la ville બધું શહેર અથવા આખું શહેર.

tous les hommes (તુલે ઝોમ) બધાં માણસો.

toutes les lettres (તુત લે લેત્ર) બધાં કાગલો.

tous ses enfants (તેનાં બધાં છોકરાઓજ.

નરજાતી. એક વચન. નારીજાતી.

પહેલી વિભક્તી } tout mon argent toute la ville આખું શહેર.
બીજી ,, } બધા મારા પૈસા.
છઠ્ઠી ,, de tout mon argent de toute la ville આખા
સઘળા મારા પૈસાનું. શહેરનું.
ચોથી ,, à toute mon argent à toute la Ville આખા
મારા બધા પૈસાને. શહેરને.

અનેક વચન.

નર— નારી—

૧ Tous les hommes બધાં માણુસો. Toutes bs lettres બધા કાગલો
૬ de tous les hommes બધાં de toutes les lettres
માણુસોનું. બધાં કાગળોનું.
૪ à tous les hommes બધા à toutes les lettres બધાં
માણુસોને. કાગલોને.

૨ aucun અને nul માત્ર ભાગ ન થઈ શકે તેવી ચીજમાં અથવા જવાબ વાળવામાં વાપરી શકાય છે. પણ અવ્યવ ne ક્રીયાપદની સાથે પહેલાં મુકાય છે—

દાખલો.

je n'ai aucun faute મારામાં એકે ભુલ નથી
un livre pueleoqul કોઇ પણ ચોપડી

L'épine (f) (કાંટો) કંટક વૃક્ષ.
la leçon પાઠ.
la chose ચીજ.
le temps (વખત) હવા.
la nouvelle (છાપું) ન્યુસ.
le nom નામ.
le paysan ગામડીયો.
prêter ઉછીનું આપવું.
la faute ભુલ.
l'erreur (ચુક) દોષ.

la version (મતલબ) સમજુતી.
mortel નાશવંત.
la femme બાયડી.
le motif બાબત, પ્રયોજન
l' ennemi દુશ્મન.
Rare (દુર્લભ) સાધારણ.
froid ઠંડી.
le méme તેજ.
Depuis ત્યારપછી.
aime ચાહે છે.
quel chose કંઈ ચીજે.

ભાષાંતર વાકયો.

Nulle rose n'est sans épines (નીલ રોઝ ને સાં ઝેપીન) કાંટા સિવાય કોઇ ગુલાબ હોતા નથી.

Notre maitre de musique donne chaque jour six leçons. (નોત્ર મેત્ર દે મ્યુઝીક દોન શાક ઝુર સીસ લેશો) આપણો વાજીંત્ર માસ્તર દરરોજ છ પાઠ આપે છે.

plusieurs personnes sont arrivé de Vienne (પલીઝીએર પેરસોન સોં તારીવે દેવીએન) વીએનથી કેટલાંક માણસો આવ્યાં છે.

chaque âge ā ses plaisirs et ses chagrins (શાક આઝ આ સે પલેઝીર એસે શાગ્રી) દરેક જીંદગીને પોતાની ખુશાલીને દીલગીર હોય છે.

tous les hommes sont mortels (તુ લે ઝોમ સોં મોરતેલ) બધાં માણસો નાશવંત છે.

tous ce pays est pauvre (તુ સે પેઇ એ પોવ્ર) આ આખો દેશ ગરીબ છે.

Toute chose a son temps (તુત શોઝ આ સોતાં) દરેક ચીજને પોતાનો વખત છે.

je n'ai aucun nouvelle de mon frère (ઝે ને એકં નુવેલ દે મોં ફ્રેર) મારા ભાઇના મને કંઇ નવીન ખબર નથી.

je connais quelque familles riches dans cette ville (ઝે કોને કેલક ફામીં રીસ દાં સેત વીલ) આ ગામના કેટલાક પૈસાદારના કુટુંબને હું જાણું છુ.

Nous avons reçu aujourd'hui diverses letteres (નુ ઝાંવોં રેસીયુ ઓજુરદી દેવેરસ લેત્ર) આપણને આજે જુદા જુદા કાગલો મલ્યા છે

plusieurs hommes ont le même nom (પ્લીઝીએર ઝોમ ઓં લે મેમ નો) એક નામના ઘણા માણસો હોય છે.

Maint paysan est très pauvre ઘણાક ગામડીયા ગરીબ હોય છે.

on a parlé de différents entreprises (ઓના પારલે દે દીફેરાં આંત્રે પ્રીઝ) આપણે જુદા જુદા સાહસીક કાર્યોનું બોલ્યા છીએ.

prêtez moi quelques livres (પ્રેતે મુઉવા કેલક લીત્ર) મને કેટલીક ચોપડીઓ વાપરવા આપો.

Mon pére est malade depuis quelqnes semaines (મોં પેર એ માલાદ દેપ્વી કેલક સેમેન) મારો બાપ કેટલાક અઠવાડીયા થયા બીમાર છે.

સવાલ જવાબ.

ai-je des fautes dans ma version? (એ ઝે દે ફોત દાં મા વેરસીઓ) મારી સમજુતીમાં ભુલો છે?

Oui mon ami tu as plusieurs fautes (ઉવી મોં નામીતી આ પ્લીઝીએર ફોત) હા, મારા મીત્ર તારી કેટલીક ભુલો છે.

quelles sont les fautes (કેલ સોં લે ફોત) કઇ ભુલો છે?

les voici (લે ઉવાસી) તે આ રહી.

qui a dit cela? (કી આ દી સેલા?) કોણે એવું કહ્યું?

tous les enfants l'ont dit (તુ લે ઝાંફાં લોં દી) સઘળાં છોકરાં કહે છે.

oû croit cette plante? ઉ ક્રુઉવા સેત પ્લાંત) આ રોપો કયાં ઉગે છે?

elle croit dans tous les pays de l' Europe (એલ ક્રુઉવા દાં તુ લે પેઇયે દે લેરોપ) તે યુરોપનાં બધા મુલકમાં ઉગે છે.

a qui sont ces maisons (આં કી સો સે મેઝોં) આ ઘરો કોના છે.

toutes ces maisons sont â mon oncle (તુ સે મેઝોં સોં આ મોંનોકલ) આ બધાં ઘરો મારા કાકાનાં છે.

quels motifs avez vons eus (કેલ મોતીફ આવે વુ ઝે) તમને શું પ્રયોજન હતું?

Nous avons eu divers motifs (નું ઝાંવોં ઝે દી વેર મોતીફ) અમને જુદા જુદા કારણો હતાં.

qui a perdu son enfant? (કી આ પેરદી સોનાંફાં) કોણે પોતાનું બાળક ગુમાવ્યું છે.

Mainte mère a perdu son enfant (મેંત મેર આ પેરદી સોનાંફાં) કોઇ એક માએ પોતાનું બાળક-ગુમાવ્યું છે.

as-tu beaucoup de fautes? (આ તી બે કુ દે ફોત) તને ઘણી ભુલો છે?

Non je n'ai aucune faute (નો ઝે ને ઓકીન ફોત) નહિ મારામાં એકે ભુલ નથી.
at-elle trouvé quelque chose? (આ-તેલ ત્રુવે કેલ્ક શોઝ) તેણીને કંઈ ચીજ મળી છે?
oui elle a trouvé une bourse (ઉવી એલ આ ત્રુવે યેન બુરસ) હા, તેણીએ એક થેલી શોધી છે.
où avez vous été la semaine dernière (ઉ આવે વુ ઝેતે લા સેમેન દેરનીએ) છેલ્લું અઠવાડીયું તમે ક્યાં થયા હતા?
j'ai été dans plusieurs endroits (ઝે એતે દાં પ્લીઝીએર આંદ્રવા) હું કેટલીક જગ્યામાં હતો.

પાઠ ૧૬ મો. વિશેષણ વિષે.

A વિશેષણો ફ્રેંચી ભાષામાં જાતી અને વચનમાં ફેરફાર થાય છે. જનરલ રૂલ એવો છે કે નારી જાતીમાં છેડે e લગાડે છે પણ તે બોલતો નથી જેમકે :—

નરજાતી.	નારીજાતી.
petit (નાનું) પેતી.	petite (નાની) પેતીત.
grand (મોટું) ગ્રાં.	grande (મોટી) ગ્રાંદ.
joli (ઝોલી) સુંદર ઝોલી.	jalie સુંદર ઝોલી.
Apliqué (ઉધમી) આપલીકે.	Appliquée (ઉધમી) આપલીકે.

ઘણાક શબ્દને છેડે e એ હોય છે તો પણ નરજાતી પેઠેજ રહે છે પણ તે બોલાય નહી.

facile (સહેલું) ફાશીલ.	fem facile.
sage (ડાહ્યું) સાઝ.	fem sage.

૨ કેટલાક વિશેષણને છેડે el eil અને n અને એક પદી વિશેષણને છેડે s અને t હોય ત્યારે નારી જાતીમાં તે દરેક બેવડા થાયછે ને પાછલ e મુકાય છે. જેમકે :—

નરજાતી.	નારીજાતી.
Cruel (ક્રીએલ) ઘાતકી.	Cruelle (ક્રીએલ) ઘાતકી.
pareil (પારેઇ) એવું, તેજ.	Bonne (બોન) સારી.
Bon (બોં) સારૂં.	Pareille (પારેઇ) એવું તેજ.
Bas (બાં) નીચે.	Basse (બાસ) નીચે.
Gros (ગ્રો) મોટું.	Grosse (ગ્રોસ) મોટી.
Sot (સો) મુર્ખ.	sotte (સોત) મુર્ખી.
Epais (એપે) ઘટ્ટું.	Expresse (એકસપ્રેસ) ખુલી.
Expres (એકશપ્રે) ખુલું.	Epaisss (એપેસ) જાડી.
Muet (મીએ) મુંગું.	Muette (મીએત) મુંગી.
Sujet (સીઝે) આધીન, પરતંત્ર.	sujette (સીઝેત) પરતંત્ર (નારી).

૩ જે વિશેષણના છેડામાં f હોય ત્યારે નારીજાતીમાં ve થાય છે તે નીચેના દાખલાથી સમજાશે.

નરજાતી.	નારીજાતી.
Vif (વીફ) ચાલાક, ચપળતા, ઉતાવળ.	Vive
Neuf (નેફ) નવું.	Neuve
Actif (આકતીફ) ઉદ્યોગી, મહેનતુ	Active
Bref (બ્રેફ) ટુકું.	Bréve

૪. કેટલાંક વિશેષણના છેડામાં x હોય ત્યારે નારીજાતીમાં x નો se મુકવાથી થાય છે. તે નીચે બનાવેલા દાખલાથી સમજાશે.

નરજાતી.	નારીજાતી.
Heureux (હેરે) સુખી, નસીબદાર.	Heureuse.
Jaloux (ઝાલુ) અદેખાઇ.	Jalous.
Paresseux (પારેસે) આળસુ.	Paresseuse.
Faux (ફો) ખોટું.	Fausse.

૫ જે વિશેષણને છેડે er અને et હોય ત્યારે છેડે e એ મુકીને r t ની પહેલાના e ઉપર આ કસાં આવ મુકે ને ઉચાર એ થાય.

નરજાતી.	નારીજાતી.
Complet (કોમ્પલે) પુરૂં.	Complète,
léger (લેઝેર) હલકું.	légère.
amer (આમેર) કડવું.	amère.
inquiete (એંકીએ) અધરૂં.	inquiéte.

૬ છેડામાં c હોય ત્યારે che ત્રણ અક્ષર લાગે.

Blanc (સફેદ) બ્લાં.	Blanche. બલાંશ.
Franc (ફ્રાંક) ઉદાર–મફત.	Franche. ફ્રાંશ.
sec (સેક) સુકું.	sèche સેશ.

બીજું c ઉડી જાય છે તે ઠેકાણે que આવે છે.

turc (તીર્ક) ટરકીશ.	turque.
Public (પીબ્લીક) જાહેરાત.	publique.
grec (ગ્રેક) ગ્રીક.	grecque.

૭ નીચલા વીશેષણો ઉપરના રૂલથી જુદાજ છે.

long (લોં) લાંબું.	longue લોંગ.
aigu (એગી) તીક્ષણ.	aiquë એગીએ.
frais (ફ્રે) તાજો.	Frache ફ્રેસ.
Doux (દુ) મીઠાસ.	Douce દુસ.
malin (માલેં) પાપી, દુષ્ટ. લુચ્ચો.	maligne. માલીયં
bénin (બેને) દાતાર.	benigne. બેનીય

૮ નર જાતીની રચનામાં છેડામાં કેટલાક અચોકસ છે કે તે નારી જાતીમાં કોઇ રૂલ લાગુ પડતો નથી.

Beau bel (બો) સુંદર.	Belle (બેલ) સુંદર.
nouveau (નુવો) નવીન.	nouvelle નુવેલ.
mou (mol) (મુ) નરમ.	molle મોલ.
vieux (Vieil) (જુનું) બુઢું.	vieille વીઇએ.
fou (ફુ) મુર્ખ, ગાંડો.	folle ફોલ.

(Note) ઉપરનાં શબ્દમાં bel nouvel fol nol Vieil જે બે રૂપ નરજાતીમાં જણાવ્યા છે તે બે રૂપ જુદા જુદા વપરાય છે, જ્યારે નરજાતીનો પહેલો અક્ષર સ્વર હોય ત્યારે આ શબ્દ વપરાય છે. જેમકે un bel arbre (એંબેલ આરબ્ર) એક સુંદર ઝાડ.

B વીશેષણનાં બહુવચન વિષે.

ઉપરના નિયમ નરજાતીમાંથી નારી જાતી થાય પણ છેડે s પ્રત્યય લાગેથી બહુવચન સમજાય.

એકવચન.		બહુવચન.	
grand--grande.		grands	grandes.
appliqué	e	appliqués	es.
gras	sse.	grasr.	sses.
royal	royale.	royaux	royales.
Beau	Belle.	Beaux	Belles.
Vieux	Vieielle.	Vieux	Vieilles.

fou mou Bleu તેનું બહુવચન s લગાડે થાય છે.

C વિશેષણના વિભકતીના રૂપાખ્યાન.

એકવચન.

	નરજાતી	નારીજાતી.
પહેલી } બીજી	le bon livre તે સારી બુક.	la bonne sœur તે સારી બેન.
છઠ્ઠી	du bon livre.	de la bonne ,,
ચોથી	au bon iivre.	á la bonne ,,

બહુવચન.

	નરજાતી	નારીજાતી.
પહેલી } બીજી	les bons livres સારી ચોપડીઓ.	les bonnes sœurs.
છઠ્ઠી	des bons livres. સારી ચોપડીનું	des bonnes sœurs.
ચોથી	aux bons livres	aux bonnres sœurs.

વિશેષણો જાતી અને વચનમાં નામની સાથે અથવા વિશેષણ સર્વનામ તરીકે તે ગુણ બતાવે તે જેમકે:—

la grande maison મોટું ઘર.

la maison est grande તે મોટું ઘર.

la jollie rose તે સુંદર ગુલાબ.

ces roses sont trés jolies આ ગુલાબો ઘણાં સુંદર છે.

પાઠ ૧૭ મો. વિશેષણના સ્થળ.

વિશેષણ હમેશા નામની પહેલા આવતા નથી. વખતે નામની પાછળ પણ આવે છે, ગુજરાતી ને ફ્રેન્ચ ભાષામાં વિશેષણમાં મળતા આવે છે. નામની પહેલા વિશેષણ આવે છે તે.

Beau (બો) સુંદર, joli (ઝોલી) સુંદર. moindre (મુંવાંદ્ર) સૌથી નાનું bon (બોં) સારૂં mauvais (મોવે) ખરાબ,
grand (ગ્રાં)) મોટું. méchant (મેશાં) પાપી vrai–ખરૂં.
gros (ગ્રો)) ,, jeune (ઝેન) જુવાન petit (પેતી) નાનું
meilleur (મેઇએર) વધારે સારૂં seint (સેં) પવિત્ર

દાખલા.

un beau pays (એં બો પેઇ) એક સુંદર દેશ.
un bon ami (એં બોં નામી) એક સારો મિત્ર.
une grande ville (ઇન ગ્રાંદ વિલ) એક મોટું શહેર.
un jeune lion (એં ઝેન લીઓં) જુવાન સીંહ.
un mauvais lit (એં મોવેલી) એક ખરાબ પલંગ.
un meilleur avis (એં મેઇએર આવી) એક સરસ શિખામણ.
un vieux soldat (એં વિએ સોલદા) એક બુઢો લશ્કરી સીપાઇ.

(નોટ) grand નામની પહેલાં આવે તો "મોટું" અને નામની પાછળ આવે એટલે ઉંચો (લંબાઇ) જેમ.

un homme grand (એં નોમ ગ્રાં) ઉંચો માણુસ.

જ્યારે પદાર્થ વાચક નામની પહેલાં વિશેષણ મુકે છે ને તેની પહેલી de જાતિ વચન બેઉમાં મુકે છે તે પાઠ ૪ મા જુઓ.

de bon vin (દે બોં વેં) થોડો સારો દારૂ.
de mauvaise encre (દે મોવેઝ આંક્ર) થોડી ખરાબ સાહી.
de belles fleurs (દે બેલ ફ્લેર) સુંદર ફુલો.
de grands vaisseaux (દે ગ્રાં વેસો) મોટા વહાણો.

આ રૂલ સિવાય બીજો રૂલ છે તે નીચે પ્રમાણે તે પદાર્થ વાચકમાં નથી.

du bon sens (ધિ બોં સાં) સારી અક્કલ.
des jeunes gens (દે ઝેન ઝાં) જુવાન માણસો.
des petits pois (દે પેતી પુઆ) એક જાતનો મીઠો વટાણો.

નામની પાછળ આવતાં વિશેપણો—આકૃતી—રંગ વગેરે બતાવે છે..

une table ronde (ઇયન તાબલ રોંદ) ગોળ ટેબલ.
un habit noir (એના બીનુઉવાર) એક કાળો ડ્રેસ (પુરૂષનો).
une robe blanche (ઇયન રોબ બ્લાંશ) સફેદ ડ્રેસ (સ્ત્રીનો).
de l'eau chaude (દે લો શોદ) ગરમ પાણી.
un fruit amer (એં ફ્રુઇ આમે) ખાટું ફળ.
le ciel bleu (લે શીએલ બ્લે) આસમાની આકાશ.

૨ બીજી જાતો: la langue française (લા લાંગ ફ્રાંસેઝ) ફ્રેન્ચ ભાષા. un vaisseau anglais (એં વેસો આંગ્લે) ઇગ્લીસ વહાણ. un soldat prussien (એં સોલ્દા પ્રીસીઆ) પ્રુશીયનનો સિપાઈ.

૩ ગુણ દેખાડનારા વિશેપણ ચોકસ નામની પહેલા આવે છે પણ તે નામનો પહેલો અક્ષર મોટો (કેપીટલ) વાપરતા નથી પણ બોલવામાંજ તફાવત પડે છે.

un livre amusant (એં લીવ્ર આમીઝાં) એક મનરંજન ચોપડી.
Ma fille chérie (મા ફી શેરી) મારી વહાલી દીકરી (પુત્રી).
Des fleurs flétries (દે ફ્લેર ફ્લેત્રી) કરમાઇ ગયેલા ફુલો.

૪ જેના છેડામાં al, ile, ule, iqus, able, ible ને esque આવે છે તે વગેરે જેમ.

un pas égal (એં પાઝે ગાલ) બરાબર (વાજબી) પગલું.
un thème facile (એં થેમ ફાસીલ) એક સહેલો પાઠ.
une chose incroyable (ઇન શોઝ એંક્રુવેયાબ્લ) ઇતબાર વિનાની બાબત.
un insecte nuisible (એં નેંસેકત ન્વીઝીબ્લ) ઇજા પામેલ જીવડું.

૫ જે વિશેષણો નામની આગળને પાછળ મુકાય છે તે:

૧ જ્યારે વિશેષણનો ભેદ અન્યદર્શક કે મુખ્યદર્શક હોય ત્યારે મુખ્યદર્શકમાં વિશેપણ પાછળ આવે છે અને અન્યદર્શક હોય ત્યારે પહેલા આવે છે તે નીચે આપીએ છીએ તે ઉપર લક્ષ આપવું.

અન્યદર્શક.	મુખ્યદર્શક.
une tendre amitié (યુન તાંદ્ર આમીતીએ) માયાળું દોસ્તદારી.	de la viande tendre (દે લા વીઆંદ તાંદ્ર) કુમળું માંસ.
mon pauvre enfant મારૂં ગરીબ છોકરૂં.	un enfant pauvre (કોઈનું) ગરીબ બાળક.

૨ કેટલાંક વિશેષણો નામની આગળ કે પાછળ આવે ત્યારે તેનો અર્થ જુદોજ થાય છે જેમ:

Mon cher ami (મોં શેર આમી) મારો વહાલો મિત્ર (હાવભાવ દેખાડે).
un livre cher (એં લીવ્ર શેર) મોંઘી ચોપડી (કીમત દેખાડે).
un brave homme (એં બ્રાવ હોમ) એક પ્રમાણીક માણસ.
un homme brave (એં નોમ બ્રાવ) એક બહાદુર માણસ.
un honnéte homme (એં નોનેત હોમ) પ્રમાણીક માણસ.
un homme honnéte (એં નોમ હોનેત) સુશિક્ષિત માણસ
une fausse clef (યુને ફોસ કલેફ) ચોર કુંચી.
une clef fausse (યુન કલેફ ફોસ) ખોટી કુંચી.
une sage femme (યુન સાઝ ફામ) સુયાંણી (નરસ).
une femme sage (યુન ફામ સાઝ) ડાહી બાયડી.
la derniére année (લા દેરનીએરઆને) બાકીનું છેલ્લું વરસ.

(બાકી જીંદગીનો ચોકસ ભાગ બતાવે છે)

દાખલે.

તેણે પોતાની જીંદગીનું છેલ્લું વરસ હલવદમાં ગુજાર્યું il passa la derniére année de sa vie à Halvad (ઇલ પાસાલ) દેર નીએર આને દે સાવીઆ હલવદ.

l'année derniére (લાને દેરનીએર) ગયુ વરસ.

શબ્દો.

les raisins (લેરેઝેં) દ્રાક્ષો.
les gens (લેઝાં) લોકો.
attentif (આતાંતીફ) સાવધ.
vert (વેર) લીલું.
l' application (લાપ્લી કાશીઓ) અરજી.
Américain (આમેરીકેં)
doux (ધુ) નમ્ર સાલસ.

શબ્દો.

la musique (લામી ઝીક) વાજીંત્ર.
aveugle (આવેગ્લ) આંધળો.
noir (નુઉવાર) કાળું.
le soldat (લે સોલ્દા) લડાયક માણસ.
l'été (લેતે) ઉનાળો.
l'armée (લાર્મે લશ્કર.
le vaisseau (લેવેસો) વહાણ.
incroyable (એંક્રુઇઆબ્લ) ઇતબાર વિનાનો.
simple (સેંપ્લ) સાદુ, ભોળું.
modeste (મોદેસ્ત) શરમાળ નિરસ.
vertueux (વેરતીએ) ચાલાક.
laborieux (લાબોરીએ) ઉધમાં.
naturel (નાતીરાલ) મુળ પ્રકૃતીનું (સ્વભાવીક)
le sentiment (લે સાંતીમાં) કલ્પના, મનોભાવ.
la fumée (લાફીમે) ધુમાડો.

વાકયો.

j'ai des raisins doux (ઝે દે ઝેં ધુ) મારી પાસે મીઠી દ્રાક્ષો છે.

Ce sont des jeunes gens attentifs (સે સોં દે ઝેન ઝાં ઝાતાંતીફ) આ જુવાન સભ્યતાવાળા માણસો (લોકો) છે.

La couleur verte est la couleur de la nature (લા કુલેર વેર્ત એ લા કુલેર દેલા નાતીર) લીલો રગ કુદરતી છે.

Notre voisin a un habit bleu et une casquette rouge (નોત્ર વુઉઆઝે આ એનાબીબ્લે એ ઇન કાસ્કેત રૂઝ.

voici une jeune fille aveugle (ઉવા સી ઇન ઝેનફી આવેગ્લ) અહીં એક જુવાન આંધળી છોડી.

voulez vous cette petite boite? (વુલે વુ સેત પેતીત બુઉવાત) તમોને આ નાની પેટી જોઇએ છીયે?

Marie a reçu une lettre amusante de sa vieille cousine (મારી આ રેસી ઇન લેત્ર આમીઝાંત દે સા વીઇ કુઝીન) મારી ને તેની જુની પિત્રાઇ બેનનો એક પત્ર મળયો છે.

le mois dernier mon frère était à Majunga (લે મુઉવા દેરનીએ મોં ફ્રેર એતે આ માંઝીગા) ગયે મહીને મારો ભાઇ માજુંગામાં હતો.

Avez-vous de bonne encre? (આવે વુ દે બોન આંક્ર) તમારી પાસે સારી શાહી છે.

j'aime la langue Franç aise (ઝેમ લા લાંગ ફ્રાંસેઝ) મને ફ્રેન્ચ ભાષા ગમે છે.

j'aime aussi la musique Italienne (ઝેમ ઓસી લા મીઝીક ઇતાલીઅન) મને ઇટલીનું વાજીંત્ર પણ ગમે છે.

Voici deux aunes de drap vert et quatre aunes de drap noir (ઉવાસી ધે ઝોન દે દ્રા વેર એ કાત્ર ઓન દે દ્રા નુઉઆર) અહીં બે વાર લીલુ ને ચાર વાર કાળું કાપડ છે.

les soldas romains étaient très braves (લે સોલ્દા રોમેં એતેં ત્રે બ્રાવ) રોમનું લશ્કર ઘણું બળવાન (બહાદુર) હતું.

Un été sec est très nuisible aux plantes (એંનેતે સેક્ એ ત્રે નુઉવીઝીબ્લ ઓ પ્લાંત) રોપાઓને સુકો ઉનાળો ઘણો નુકસાન કરતાં છે.

mon Maitre de musique est un brave homme (માં મેત્ર દે મીઝીક એતેં બ્રાવ હોમ) મારા વાજીંત્ર માસ્તર એક પ્રમાણીક માણસ છે.

L'armée franÇaise fux vaincue à Waterloo (લાંમે ફ્રાંસેઝ ફી વેકી આ વાતારલુ) ફ્રાન્સના લશ્કરે વોટરલુની લડાઇમાં જીત મેળવી હતી.

voici de grands vaissesux Américains (વુઉવાસી દેગ્રાં વેસો આમેરીકેં) અહીં અમેરીકનાં મોટા વહાણ છે.

les oiseaux mouches sont de beaux petits oiseaux (લે ઝુઆઝો મુશ સોં દે બો પેતી ઝુઆઝો) કલોલ કરતાં (ગણગણતા) પક્ષીઓ એક સુંદર પક્ષીઓ છે.

j'aime les jeunes filles douces, simples et modestes (ઝેમ લે ઝેનફી દુસ સેંપ્લ એ મોદેસ્ત) હું નમ્ર, નિરાભિમાની, નિષ્કપટી અને નાની છોડીઓને ચાહું છું.

a qui sont ces gants noirs? (આં કી સોં ્સે ગાંનુઉઆર) આ કાળા મોજાં કોના છે?

ils sont à Mr. Richard (ઇલ સોંતા મી. રીશાર) તે મી. રીશારના છે.

શબ્દો.

la traduction (લાત્રાદીકસીઓં) મતલબ સમજુતી.
le théme (લેતેમ પાઠ le ciel (લેસીએલ) આકાશ.
difficil (દીફીસીલ) અઘરૂં કઠણુ, le cliamp (લેશાં) ખેતર.
le lis (લેલી) ખાટલો. la cherise (લાશેરીઝ) ચેરીનું ઝાડ.
les fruits (લે ફ્રુઇ) ફળો déjà (દેઝા) કયારનું.

સ્વાલ જવાબ.

avez vous de noix mûres ? (આવે વુ દે નુઉવા મીર) તમારી પાસે પાકી અખરોટ છે ?

Elle ne sont pas encore mûres (એલને સોં પાઝાંકોર મીર) તે હજી સુધી પાકી નથી.

quand seront elles mûres ? (કાં સેરાં તેલ મીર) કયારે પાકશે ?

dans huit jours (દાંવીત ઝુર) આઠ દિવસની અંદર.

avez vous des leçons d'anglais ? (આવે વુ દે લેસોંદાંગ્લે) તમારે અંગ્રેજી પાઠ હોય છે?

j'ai une leçon tous les jours (ઝે ઇન લેશાં તુલેઝુર) મારે દર-રોજ એક પાઠ હોય છે.

ce marchand at il de bon beurre ? (સે માર્શાં આતીલ દે બાં બેર) આ વેપારી પાસે સારૂ માખણ છે ?

son beuree n'est pas frais mais sa créme est fraiche (સોં બેર ને પા ફ્રે મે સા ક્રેમ એ ફ્રેશ) તેનું માંખણ તાજું નથી પણ તેની મલાઇ તાજી છે. (આ વાકયમાં માખણ નરજાતિ છે ક્રેમ નારી છે)

Comment trouvez vous ces jeunes lions (કોમાં ત્રુવે વુ સે ઝેન લીઓં) આ નાના સીંહો (અથવા જુવાન) કેવા દેખાય છે ?

ils sont trés beaux (ઇલ સોંત્રે બો) તે ઘણાં સુંદર છે.

votre théme est-il difficil (વોત્ર તેમ એતીલ દીફીસીલ ? તમારો પાઠ અઘરો છે ?

Non, Monsieur, il est facile (નાં, મોંસીએ, ઇલ એ ફાસીલ). નહિ, સાહેબ, તે સહેલો છે.

combien coûte cet habit? (કોમ્બીયાં કુત સેતાબી ?) આ કપડાની કેટલી કીમત બેઠી ?

il coûte trente florins, c'est un habit cher (ઇલ કુત ત્રાંત ફ્લોરેં, સેતેંનાબી શેર) તેની ત્રીસ ફ્લોરીન (૩ પૌંડ) કીમત બેઠી, આ કપડું (ડ્રેસ) મોંઘું છે (કીંમતી)

Où est mon cher ami Lucien ? (ઉએ મોંશેર આમીલીસીયાં ?) મારો વહાલો મિત્ર લીસીયા કયાં છે ?

il est allé au concert (ઇલ એતાલે ઓકોંસેર) તે તમાસામાં (નાટક) ગયો છે,

a qui est ce livre ? (આ કી એ સેલિવ્ર) આ ચોપડી કોની છે ?

il est mon oncle (ઇલ એ મોંનોકલ) તે મારા કાકાની છે.

પાઠ ૧૮ મો. વિશેષણની તુલના રૂપ.

વિશેષણ નામનો ગુણ બતાવનાર શબ્દ છે કોઇ વખત ગુણની અધિકતા બતાવે છે જેમ ડાહ્યો વધારે ડાહ્યો સૌથી ડાહ્યો ફ્રેન્ચીમાં તેના ત્રણ રૂપ થાય છે એક જ્યારે ગુણ બતાવે અને (૨) જ્યારે બીજા કરતાં વધારે એજ પ્રાણીનો મુકાબલો કરતાં જેમ આ કરતાં આ સારૂ છે (૩) આખા વર્ગની સાથે સરખામણી કરવામાં જેમ બધા કરતાં આ માણસ સારો છે sage (ડાહ્યો) plus sage (પ્લી સાઝ) વધારે ડાહ્યો le plus sage (સૌથી ડાહ્યો)

le comparatif લે કોમ્પારાતીફ (plus) le superlatif લે સીપર લાતીફ (le plus) ગુજરાતીમાં વિશેષણનો ગુણ કે વધારો બતાવે ત્યારે ઉપરની રીત વાપરે છે.

Haut	plus haut	le plus hout
(હોત) ઉંચુ.	(પ્લીઝોત) વધારે ઉંચુ.	(લેપ્લીઝોત) સૌથી ઉંચુ.

નારી.

Haute	plue haute	le plus haute.
(હોત)	(પ્લી ઝોંત)	(લે પ્લી ઝોંત)
mauvais-e	plus mauvais e	le plus mauvais-e.

(મોવે-ઝ) ખરાબ (પ્લી મોવે-ઝ) લેપ્લી મોવે
નર-નારી વધારે ખરાબ સૌથી ખરાબ.

જ્યારે નામની પહેલાં mon, ton, sa, વિશેષણ સર્વનામ વપરાય છે ત્યારે le વપરાતો નથી,

mon plus jeune frère (મોં પ્લી ઝેન ફ્રેર) સૌથી નાનો મારો ભાઇ.
ફ્રેન્ચ ભાષામાં ઓછું અથવા નીચું બનાવવાને moins વાપરવાની રીત છે.

cruel	moins cruel	le moins cruel.
(ક્રૂયેલ) ઘાતકી	(મુઉવેં ક્રિયેલ) જરા	સૌથી થોડો ઘાતકી.

થોડો ઘાતકી.

નારીજાતિમાં la moins cruelle (લા મુઉવેં ક્રૂયેલ) થોડી ઘાતકી.

laid	moins laid	le moins laid.
વરવો	થોડો વરવો (લે મુઉવેં લે)	સૌથી થોડો વરવો.

બીજા ત્રણ વિશેષણ માટે જુદા રૂપ છે.

Bon	meilleur	le meilleur.
(બોં) સારૂં.	(મેઇયેર) વધારે સારૂં.	(લેમેઇયેર) સૌથી સરસ.
mauvais	pire	ie pire
દુષ્ટ	વધારે દુષ્ટ.	સૌથી પાપી.
petil	moindre	le moindre.
(પેતી)	(મુઉવાંદ્ર) વધારે થોડું.	(લે મુઉવાંદ્ર) સૌથી થોડું.

જેમ વિશેષણની પહેલાં aussi (ઓસી) વળી-પણ વપરાય છે તેમ que (કે) કરતાં સાથેજ વપરાય છે તેના દાખલા il est aussi heureux que moi (ઇલ એ તોસી હુરે કે મુઉવા) તે મારા કરતાં પણ સુખી છે, પણ જ્યારે que એકલો નામની પહેલાં આવે ત્યારે એ પદાર્થ પ્રાણીનો મુકાબલો કરવામાં (કરતાં) નો અર્થ થાય છે.

Rajaram est plus fort que son frère (રાજારામ એ પ્લી ફોર કે મોં ફ્રેર) રાજારામ તેના ભાઇ કરતાં જોરાવર છે.

શબ્દો.

La Hollande (લાહો લાંદ) હોલાંડ દેશ.
L'abeille (લાબેઇ) મધમાખ.
le fou (લે ફુ) મશ્કરો-ઘેલો.
le mètal (લે મેતાલ) ધાતુ.
l'éléphant (લેલેફાં) હાથી.
fidéle (ફિદેલ) વિશ્વાસુ
peuplé (પેપ્લે) વસ્તીવાળા.
le pays (લે પેઇ) મુલક
un mouchoir (અં મુશઉવાર) ખીચાનો રૂમાલ.
pesant (પેઝાં) ભારે.
fort (ફોર) જોરાવર joli સુંદર.
chaud (શો) ગરમ.
encore (આંકોર) સુધી, જ્યાં સુધી.
toujours (તુજુર) હમેશા.
l'autre (લોત્ર) બીજું.
le matin (લેમતેં) સવાર.
le soir (લે સુઉવાર) સાંજ.
court (કુર) ટુંકું.

વાકયો.

L'Europe est plus petite que L'Asie (લેરોપ એ પ્લી પેતિત કે લાઝી) એશીયા કરતાં યુરોપ નાનો છે.

L'allemagne est plus fertile que La Hollande (લાલમાય એપ્લી ફેરતીલ કે લાહોલાંદ) હોલાંડ કરતાં જરમન વધારે ફળદ્રુપ છે.

L'abeille est l'insecte le plus utile (લાબેઇ એ લેંસેકત લે પ્લીઝીતીલ) મધમાખી સૌથી ઉપયોગી જંતુ છે.

le sage est plus heureuse que le fou (લે સાઝ એપ્લા ઝેરે કેલેફૂ) મૂર્ખ કરતાં ડહ્યા વધારે સુખી છે.

l'or est le métale le plus pesant (લોર એ લેમેતાલ લે પ્લી પેઝાં) સોનું સૌ કરતાં ભારે ધાતુ છે.

ta robe est moins belle que la robe de ta sœur (તા રોબ એ મુઉવેં બેલ કે લારોબ દેતા સેર) તારો ઘાઘરો તારી બેનના ઘાઘરા કરતાં થોડો સુંદર છે.

Monsieur Karsan est un homme trés fort (મોન્સીયે કરશન એતેં નોમ ત્રે ફોર) મીં૦ કરશન ઘણો જોરાવર માણસ છે.

son frère ainé est encore fort c'est (સોં ફ્રેર એને એતાં કોર પ્લી ફોર) તેનો મોટો ભાઇ એથી વધારે જોરાવર છે.

c'est l'homme le plus fort que je connais (સે લોમ લેપ્લો ફોર કે જે કોને) હું જાણું છું તે કરતાં વધારે જોરાવર આ માણસ છે.

L'éléphant est le plus grand de tous les animaux terrestres (લેલેફાં એ લેપ્લોગ્રાં દે તુ લેઝાનીમો તેરેસ્ત્ર) હાથી પૃથ્વી ઉપરના બધા પ્રાણી કરતાં મોટો છે.

le cheval est moins haut que le chameau (લેશેવાલ એ મુઉવેં ઓત કે લે શામો) ઉંટ કરતાં થોડો ઓછો ઉંચો છે.

les livres d'Emilie sont plus amusants que les nôtres (લે લિવ્ર દેમિલિ સોંપ્લ્યૂ ઝામીઝાં કે લેનોત્ર) આપણી ચોપડીઓ કરતાં દેમિલિની ચોપડીઓ વધારે આનંદ ઉપજાવનારી છે.

Les chats sont moins fidéles que les chiens (લેશા સોં મુઉવેં ફિદેલ કેલે શીયાં) બિલાડીઓ કુતરા કરતાં ઓછી નિમકહલાલ છે.

Ces pommes-ci sont meilleures qul vos poires (સે પોમ સી સોં મેય્યેર કે વો પુઆર) તમારાં જામફળ કરતાં આ શેબફળો વધારે સારાં છે.

Les nôtres sont les meilleures (લેનોત્ર સોં લે મેય્યેર) આપણા સૌથી વધારે સરા છે.

votre tante est plus laborieuse que sa fille (વોત્ર તાંત એ પ્લ્યૂ લાબોરીયેઝ કે સાફી) તમારી કાકી તેની છોકરી કરતાં વધારે મહેનતુ છે.

là ville de Bombay est moins peuplée que la ville de Culcatta (લા વિલ દે બોમ્બઈ એ મુઉવે પેપ્લે કે લાવિલ દે કીલકાતા) મુંબઈ શહેર કલકત્તા કરતાં થોડી વસ્તીવાળું શહેર છે.

Bombay et Culcata sont les villes les plus grandes et les plus peuplée de L'Inde (બોમ્બઇ એ કીલકાતા સોંલે વિલ લે પ્લ્યૂ ગ્રાંદ એ લેપ્લ્યૂ પેપ્લે દેલેંદ) હિંદુસ્તાનના સૌથી મોટા અને વસ્તીવાળા શહેરો મુંબઇ અને કલકત્તા છે.

પ્રશ્નાર્થ વાકયો.

Mademoiselle Marie étes vous heureuse ? (માદમુઝેલ મારી એત વુ ઝે રેઝ ?

Oh, oui, je suis trés heureuse, plus heureuse que ma sœur (એહ, ઉવી જેસ્વી ત્રે ઝેરે. પ્લી ઝેરે કે મા સેર) અરે, હા. હું ઘણી સુખી છું, મારી બ્હેન કરતાં વધારે સુખી છું.

votre voisin est il malheureux? (વોત્ર વુઝવાઝેં એતિલ માલહેરે) તમારો પાડોસી દુઃખી છે?

il est moins malheureux que son frère qui est en Amérigue (ઇલ એ મુઆવેં માલહેરે કે સોં ફ્રેર કી એતાં નામેરીક) તેનો ભાઇ જે અમેરીકાનાં છે તેના કરતાં તે થોડો દુઃખી છે.

quel est le métal le plus utile ? (કેલ એ લે મેતાલ લેપ્લીઝીતંલ) કઇ ધાતુ સાૈથી વધારે ઉપયોગી છે?

c'est le fer (સે લે ફેર) તે લોઢું છે.

quels métaux sont les plus pesants ? (કેલ મેતો સોં લેપ્લ્પેઝાં) કઇ ધાતુઓ સાૈથી વધારે ભારે છે?

l'or, le platine, et le plomb sont les plus pesants (લોર લેપ્લાતીન, એ લે પ્લોમ્બ સોં લેપ્લી પેઝાં) સોનું, પલેટી (એ નામની એક ધાતુ)—અને સીસુ એ સાૈથી ભારે છે.

avez vous de meilleure biére? (આવે વુ દે મેઇયેર બીયેઃ) તમારી પાસે સારો દારૂ છે?—(નો મોન્સીયે ઝે નાં ને પા દોત્ર) ના સાહેબ મારી પાસે બીજુ કંઇ નથી.

Non, Monsieur, je n'en ai pas d'autre

quel est le plus appliqué de vos deux écoliers? (કેલ એ લે પ્લી ઝપ્લીકે દેવો દેઝેકાલીએ) તમારા બે વિદ્યાર્થીમાંથી કયો વધારે ઉદ્યોગી છે?

c'est Harilal (તે હરીલાલ છે.

quel est le plus attentive de toutes vos écoliers (કેલ એ લેપ્લીઝાંતાતિવ દે તુત વેઝેકાલીએ) તમારા બધાં નિશાળીયામાંથી કયો વધરે કાળજીવાળો છે?

C'est Goulamali, le fils de Merali (સે ગુલામઅલી લે ફીસ દે મેરાલી) મેરાલીનો છોકરો ગુલામઅલી છે.

qnel est le plus fort des animaux terrestres ? (કેલ એ લે પ્લી ફોર દેઝાનીમો તેરેસ્ત્ર) પૃથ્વી ઉપરના જનાવરમાં કયું સૌથી વધારે જોરાવર છે ?

C'est l'éléphant; c'est le plus grand et le plus fort de tous les animaux terrestres (સે લેલેફ઼; સે લેપ્લીગ્રાં એ લે પ્લી ફોર દેતુ લેઝાનીમો તેરેસ્ત્ર) પૃથ્વીપરના બધા પ્રાણીઓમાં હાથી સૌથી જોરાવર અને મોટો છે.

connaissez-vous un meilleur Moyen ? (કોન સે વુ ઝેં મેઇયેર મોઇયાં) મધ્યમ સર તમે જાણો છો ?

Non, monsieur, c'est le meilleur que je connaisse (નોં, મોન્સીયે, સે લે મેઇયેર કેઝે કોનેસ) નહિ, સાહેબ જે હું જાણું છું તે સારૂં છે.

quel est le mois le plus froid ? (કેલ એ લે મુઉવાં લેપ્લી ફ્રુઆ ?) સૌથી ઠંડો કયો મહીનો છે ?

c'est mois de janvier (જાન્યુઆરી મહીનો છે,

votre robe est-elle aussi belle que la robe de Julie ? (વોત્ર રોબ એતેલ ઓસી બેલ કે લારોબ દે ઝીલી) ઝીલીના ઘાઘરાં કરતાં તમારો ઘાઘરો વધારે સુંદર છે ?

Non elle est moins belle (ના તે થોડો સુંદર છે.)

le tigre est-il cruel ? (લેતીગ્ર એતિલ ક્રીયેલ) વાઘ ઘાતકી છે ?

Oui, c'est le plus cruel de tous les animaux (ઉવી, સે લેપ્લી ક્રીયેલ દે તુ લેઝાનીમો હા, તે બધા પ્રાણી કરતાં વધારે ઘાતકી છે.

qui est votre meilleur ami ? (કી એ વોત્ર મેઇમેર આમી) તમારો સારો મિત્ર કોણ છે ?

C'est mon pére (સે મોંપેર) મારો બાપ છે.

Où trouve-ton le meilleur fer ? (ઉ ત્રુવતોં લે મેઇએર ફેર) સારૂં લોઢુ કયાં મળે છે ?

le meilleur fer se trouve en Suède (લે મેઇયેર ફેર સે ત્રુવ આં સીએદ) સારૂ લોઢું સ્વીદનમાં મળે છે.

પાઠ ૧૯ મો. રેગ્યુલર ક્રિયાપદો વિષે.

(૧) સહાયકારક ક્રિયાપદને અનુકુળતા પ્રમાણે જુદા પાડેલા હોય છે.

૧ રેગ્યુલર અને ઇરરેગ્યુલર તેઓના બનાવવાની ગોઠવણ.

૨ પહેલો પુરૂષ બીજો ત્રીજો પુરૂષ સર્વનામની સાથે ક્રિયાપદો આવે તેના છેડામાં ફેરફાર.

૩ મુળ ભેદ સહ ભેદ નાન્યતર જાતિ નથી પણ અકર્તક વાચ્ય કર્તા વિનાના) માં તેઓની અનુકુળતાંમાં ફેરફાર

(૨) ફ્રેન્ચ ભાષામાં ત્રણ જાતના ક્રિયાપદ છે જેને છેડે er ir re આવે છે તેના રૂપાખ્યાત રેગ્યુલર છે અને તેને લગતું oir છેડે આવે ઇરરેગ્યુલર છે તે વિષે જુદો નિયમ છે.

(૩) રેગ્યુલર (એકજ પ્રમાણમાં રહેતે) ક્રિયાપદો અને તેના કાળની ઉત્પત્તિ આદિકાળ અને ઉત્પત્તિકાળ છે.

૧ પહેલા આદિકાળની વાત કરીએ તે નીચે પ્રમાણે કહેવામાં આવશે.

l' infinitif (લેં ફીનીતીફ) નિશ્ચયાર્થ.
le partticipe présent (લે પારતી સીપપ્રેઝાં) વર્તમાન કૃદંત.
,, ,, passé (લે પારતી સીપ પાસે) ભૂત કૃદંત.
la présent (લે પ્રેઝાં) વર્તમાન કાળ.
le passé de fini (લે પાસે દેડીની) ભુતકાળ.

મુખ્ય ક્રિયાપદને છેડે ai મુકીને (le futur) ભવિષ્યકાળ થાય છે અને ais મુકીને સંકેત વર્તમાન પણ થાય છે જેમ મુખ્ય ક્રિયાપદ donner (દોને) આપવું finir (ફીની) પુરૂ કરવું તેના ઉપરથી donnerai (દોનેરે) આપીસ finirai (ફીનીરે) પુરૂ કરીસ સંકેતમાં ais મુકીને થાય છે donnerais આપત જેને છેડે re આવેલ હોય છે તેમાં e પડતો મુકવામાં આવે છે જેમ vendre (વાંદ્ર) વેચવું. je vendrai (ઝે વાંદ્રે) હું વેચીશ je vendrais હું વેચત.

૨ વર્તમાન કૃદંત સંશાયર્થને સંકેત એ રૂપ થાય છે. વર્તમાન કૃદંત e નો ant કરીને થાય છે જેમ donnant આપતાં ઉપરથી

que je donne (કદાચ હું આપત) finissant (વર્તમાન કૃદંત છે) પણ તે ઉપરથી સંકેત રૂપ que je finisse (હું પુરૂં કરત) vendant વેચતાં એ ઉપરથી que je vende (હું વેચત).

૩ ભુત કૃદંતમાં સહાયકારક avoir અને être આગળ મુકીને થાય છે ભુત કૃદંત donné fini j'ai donné (ઝે દોને) મેં આપ્યું છે j'avais fini (ઝાવે ફીની) મેં પુરૂં કર્યું હતું j'aurai vendu (ઝોરે વાન્દી) હું વેચી ચુકયો હોઇશ.

૪ વર્તમાનકાળ તેના પહેલા બીજા ને ત્રીજા પુરૂષ એક વચન ને બહુવચનમાં જુદા જુદા પ્રત્યયો લાગે છે તેના રૂપાખ્યાન.

je donne (ઝે દોન) હું આપું છું nous donnons અમે આપીએ છીએ vous donnez (વુદોને) તમે આપો છો.

બહુવચનના પહેલા અને બીજા ને ત્રીજા પુરૂષના પ્રત્યય.

ons ez ent છે ez આજ્ઞાર્થે પણ વપરાય છે.
1 2 3

જેમકે donnez moi un couteau (દોને મુઉવાએ કુતોં) મને એક છરી આપો વિનંતી કે ધમકીમાં પણ એમજ વપરાય છે.

૫ પૂર્ણ ભુતકાળ કે દ્વિતભુતકાળ અને સંકેત ભુતકાળ પહેલાં પુરૂષમાં asse પ્રત્યયમાંથી ai ફેરવીને isse માંથી is મુકીને બીજે ત્રીજે પુરૂષ થાય છે.

સંકેત ભુતકાળ કે અનિયમિત ભુતકાળના asse એક વચન પહેલો પુરૂષના પ્રત્યય છે ને બીજા ને ત્રીજા પુરૂષના પ્રત્યય isse છે તેને પુર્ણ ભુતકાળ બનાવવાને ઉપરની રીત વાપરે છે તે આગળ બતાવવામાં આવશે.

que je donnasse (કે ઝે દોનાસ) હું આપી દેત (સંકેત).
je donnais (ઝે દોને) મેં આપ્યું હતું.
que je finisse (કે ઝે ફીનીસ) હું પુરૂ કરી દેત (સંકેત).
je finis (ઝે ફીની) મેં પુરૂ કર્યું હતું.

આપવું ના રૂપાખ્યાન વર્તમાનકાળ.

એકવચન.	બહુવચન
je donne હું આપું છું.	nous donnons અમે આપીએ છીએ.
tu donnes તું આપે છે.	vous donnez અમે આપો છે.
il donne / elle donne } તે આપે છે. નારીજાતિ.	ils donnent / elles donnent } તેઓ આપે છે.

ભુતકાળ.

je donnai મેં આપ્યું.	nous donnânes અમે આપ્યું.
tu donnas તેં આપ્યું.	vous donnates તમે આપ્યું.
il donna તેણે આપ્યું.	ils donnèren ,,

ભવિષ્યકાળ.

je donnerai હું આપીશ.	nous donnerons અમે આપશું.
tu donneras તું આપીશ.	vous donnerez (વુ દોનેરે) તમે.
il donnera તે આપશે.	ils donnerent (ઇલ દોનેરોં) તેઓ.

આજ્ઞાર્થ.

donnez. donnons

વર્તમાન કૃદંત. ભુત કૃદંત.

donnant આપતાં. donné આપેલું.

કેટલાંક ભુતકાળને ભુતકૃદંતમાં é મુકવાથી થાય છે સહાયકારક પુર્ણ વર્તમને અને પુર્ણ ભુતકાળમાં avoir કે étres નું રૂપ ભુત કૃદંતને પહેલાં મુકાને થાય છે.

પુર્ણ વર્તમાન.

j'ai donné (જે દોને) મે આપ્યું છે.

tu as donné (તી આ દોને) તેં આપ્યું છે.

il a donné (ઇલ આ દોને) તેણે આપ્યું છે.

nous avons donné (નુઝાવોં દોને) અમે આપ્યું છે.

vous avez donné (વુઝાવે દોને. ells ont donné (એલ ઝો દોને). નારી જાતિ બહુવચન..

ils ont donné (ઇલ ઝોં દોને)

પુર્ણ ભુતકાળ.

j'avrai donné (ઝાવે રેને) મેં આપ્યું હતું
tu avis donné (તીઆવે દોને) તેં આપ્યું હતું.

પુર્ણ ભવિષ્યકાળ

અમુક વખત પમેલા જે કાંઇ કાર્ય થઇ રહેવાને નીચેનું રૂપ વાપરે છે.
j'aurai donné (ઓરે દોને) મેં આપ્યું હશે.

શબ્દો.

le prochain (લે પ્રોશેં) નજીકનું, પાડોશનું.
tomber (તોમ્બે) પડવું.
apporter (આપોર્તે) લાવવું.
souvent (સુવાં) વારંવાર.
la robe (લા રોબ) સ્ત્રીનું કપડું, (ઘાઘરો).
la prairie (લા પ્રેરી) ઘાસવાળી જમીન.
les gens (લે ઝાં) લોકો.
le cœur (લે કેર) હૃદય.
le canif (લે કનીફ) ચપ્પુ.
la chasse (લા શાસ) સિકાર.
le chasseur (લે શાસેર) શિકારી.
magnifique (માંયીફીક) તેજસ્વી, સ્વરૂપવાન.
la poste (લા પોસ્ત) પોસ્ટ ઓફીસ.
manger (માંઝે) ખાવું.
chercher (શેરશે) શોધવું.
trouver (ત્રુવે) જડવું.
penser (પાન્સે) વિચારવું.
pleurer (પ્લેરે) બુમ પાડવું-રડવું.
jouer (ઝુએ) રમવું.
arriver (આરીવે) આવી પહોંચવું.
prier (પ્રીએ) પ્રાર્થના કરવી
pourquoi (પુરકુઉવી) શા માટે.
pas encore (પાઝાંકોર) બિલકુલ નહિ.
la bourse (લા બુર્સ) પૈસા રાખવાની થેલી.

વાકયો.

aimez Dieu et votre prochain (એમે દિયે એ વોત્ર પ્રોશેં) પરમેશ્વર અને તમારા પાડોશીને ચાહો

les parents aiment leurs enfants (લે પારાં ઝેમ લેર ઝાંફાં) મા બાપ પોતાના છોકરાંને ચાહે છે.

aimerez vous aussi votre père ? (એમેરે વુઝોસીવોત્ર પેર) તમે તમારા બાપને પણ ચાહો છો ? oui (ઉવી) હા.

portez cette lettre à la poste (પોર્તે સેતલેત્ર આલા પોસ્ટ) આ કાગલ પોસ્ટમાં લઇ જાવ.

tu porteras cette robe à ta sœur (તિ પેરતેરા સેત રોબ આતા સેર) તું આ ઘઘરો તારી બેનને માટે લઇ જઇશ.

j' apporterai ces livres à mon maître (ઝા પોર્તરે સે લિવ્ર આમોં મેત્ર) હું આ ચોપડીઓ મારા માસ્તર માટે લાવીશ

portez lui aussi cette boîte (પોર્તે લુઇ ઓસી સેત બુઉવાત) આ પેટી પણ તેને આપજે.

L'enfant tomba de l'escalier (લાંફાં તોંબ્બા દે લેસ્કાલીયે) છોકરૂં દાદરપરથી પડયું.

j'ai pensé à mon ami (જે પાસે આ મોનામી) મેં મારામિત્ર વિષે વિચાર કર્યો છે.

pensez à votre cousin (પાન્સે આ વોત્ર કુઝે) તમારા પીત્રાઇનો વિચાર કરો.

les enfans jouent dans la prairie (લે ઝાંફાં ઝું દાંલા પ્રેરી) છોકરાંઓ પોચી ઘાસવાળી જમીનમાં રમે છે.

nous cherchions longtemps votre chien (નું શેરશીયોં લોંતાં વોત્ર શિઅયાં) અમે તમારા કુતરાને લાંબો વખત થયા ગોતીએ છીએ.

vous ne le trouverez pas (વુ ને લે ત્રુવે રેપા) તમોને તે મળશે નહી.

les jeunes gens parlaient souvent de leurs amis (લે ઝેન ઝાં પારલે સુવાં દેલેર ઝામી) જુવાન માણુસો પોતાના મિત્રની વાત વારંવાર કરતાં હતાં.

les chasseurs parlèrent de la chasse (લે શાસેર પાર્લેરાં દે લાશાસ) શિકારીઓ શિકારની વાત કરે છે.

tu ne mangeras pas cette poire ci (તિને માંઝેરા પા સેત પુઉવારસી) તું આ જામફળ ખાઇશ નહિ.

elle n'est pas mûre (એલ ને પામીર) તે પાકાં નથી.

qui a mangé l'autre? (કી આ માંઝે લોત્ર) બીજા કોણે ખાધાછે?

nous admirons les grands vaisseaux des Anglais (નું ઝ઼ાદ મીરોં લે ગ્રાંવેસો દેઝાંગ્લે) અમે ઇંગ્લીશના મોટા વહાણોથી અજાયબ થઇએ છીએ.

n'admirez vous pas cette magnifique couleur? (નાદમીરે વુપા સેત માગ્નીફીક કુલેર) તમે સુંદર રંગથી અજાયબ થતા નથી?

avez vous cherché votre montre d'or ? (આવે વુ શેરશે વોત્રમોંત્ર દોર) તમે તમારા સોનાના ઘડીયાળની શોધ કીધી છે ?

je la cherche encore (ઝેલા શેરશ આંકોર) હું હજી શોધ કરૂં છું.

qu'avez vous apporté ? (કાવે વુઝા પોર્તે) તમે શું લાવ્યા છો ?

j'ai apporté les gans de Lalou (ઝે આપોર્તે લે ગાં દે લલ્લુ) હું લલ્લુના હાથના મોજા લાવ્યો છું.

voulez vous manger du pain ? (વુલે વુમાંઝે દિપેં) તમે રોટલો ખાવ ની ઈચ્છા રાખો છો ?

j'ai déja mangé un gros morceau de pain avec du beurre (ઝે દે ઝા માંઝે એં ગ્રો મોર્સો દેપેં આવેક દીબેર) મેં પહેલાંજ માંખણ સાથે રોટલ નો મોટો કકડો ખાધો છે.

parlez vous français ? (પાર્લે વુ ફ્રાંન્સે) તમે ફ્રેન્ચ બોલો છો ?

Non, je ne parle pas encore (નોં ઝે ને પાર્લ પાઝાંકોર) નહિ, હું હજી બોલી શકતો નથી.

votre mère parle-t-elle français ? (વોત્ર મેર પાર્લ તલ ફ્રાન્સે) તમારી મા ફ્રાન્સે બોલે છે ?

Oui, elle parle français et anglais (ઉવી, એલ પાર્લ ફ્રાન્સે એ આંગ્લે) હા, તેણી ફ્રેન્ચ ને અંગ્રેજી બોલે છે.

quel commandement Jésus Chris at-il donné (કેલ કોમાંદમાં ઝીઝીસ ક્રીસ આતિલ દોને) ઇશુ ખ્રીસ્તે શું આજ્ઞા આપી છે ?

il a dit; aimez Dieu et votre prochain (ઇલ આદિ એમે દિયે એ વોત્ર પ્રોશેં);તેણે કહ્યું છે કે ખુદાને અને તમાગ પાડોશીને ચાહો.

qui est notre prochain ? (કીએ નોત્ર પ્રોશેં) આપણો પાડોસી કોણ ?

tous les hommes (તુલે ઝોમ) દરેક માણસો.

qui portera cette lettre à la poste Lalou ou Cacou (કી પોર્તેરા સેત લેત્ર આલાપોસ્ત લલ્લુ-ઉ-કકુ ?) આ કાગળ પોસ્ટમાં કોણ લઇ જશે. લલ્લુ-કે-કાકુ ?

ce sera Cacou (સે સેરા કાકુ) તે કાકુ લઇ જશે.

qu' apporte le chasseur ? (કાં પોર્ત લે શાસેર) શીકારી શું લાવે છે ?

il apporte deux liévres (ઇલ આપોર્ત દે લિએવ્ર) તે બે સસલા લાવે છે.

avez vous aussi été à la chasse? (આવે વુ ઓસી એતે આ લા શાસ) તમે પણ શિકાર કરવા ગયા હતા?

Oui, Monsieur, nous avons été à la chasse hier (ઉવી, મોન્સીયેર નુંઝા વોંઝે તે આલા શાસ ઇયેર) હા, સાહેબ, અમે ગઈ કાલે શિકારે ગયા હતા.

à quoi pensez vous? (આ કુઉવા પાન્સેવુ) તમે શેનો વિચાર કરો છો?

je pense à mon théme français (ઝે પાન્સ આ મોં તેમ ફ્રાન્સે) હું મારા બોધ પાઠનો વિચાર કરૂં છું.

à quel jeu jouerons-nous demain? (આ કેલ ઝે ઝુએરોંનુ દેમેં) આપણે કઈ રમત કાલે રમવાના છીએ?

nous jouerons à la balle (નુ ઝુએરોં આ લા બાલ) આપણે નાચમાં રમશું.

que cherchez vous? (કે શેરશે વુ) તમે શું ગોતો છો?

je cherche mes gans (ઝે શેરથ મે ગો) હું મારા મોજાં ગોતું છું.

પાઠ ૨૦ મો.

કેટલાંક ક્રિયાપદ er રેગ્યુલર છે તેના છેડાના રૂપાંતર થાય છે જેમ jeter (ઝેતે) ફેંકવું, rejeter (રેઝેતે) પાછું ફેંકવું. કેટલાક eler માં પણ છે appeler (આપેલે) બોલાવવું, renouveler (રેનુવેલે) સુધારવું. જ્યારે આ ક્રીયાપદો વર્તમાનકાળના એક વચનના પહેલો, બીજો ને ત્રીજો પુરૂષમાં અને ભવિષ્યકાળમાં છેકો e હોય ત્યારે t અને l ને ડબલ કરવો પડે છે.

વર્તમાનકાળ એકવચ.	બહુવચન.
je jette (ઝે ઝેત) હું ફેંકું છું.	nous jetons (નુ ઝેતોં) અમે ફેંકીએ છીએ.
tu jettes (તી ઝેત) તું ફેંકે છે.	
il jette (ઇલ ઝેત) તે ફેંકે છે.	jetez ,,

ભવિષ્યકાળ

je jetterai (ઝે ઝેતેરે) હું ફેંકીશ	nous jeteraions
tu jetteras (તી ઝેતેરા) તુ ફેંકીશ.	

j'appelle (ઝાપેલ)હું બોલાવું છું. nous appelons (નુ ઝાપેલો)
tu appelles (તી આપેલ) તું બોલાવે છે. vous appeley (વુ ઝાપેલે)
il appelle (ઇલ આપેલ) તે બોલાવે છે. ils appellent (ઇલ આપેલ)

acheter (આશેતે) ખરીદવું, આ ક્રિયાપદમાં બે તે (t) લખાતા નથી પણ e (એ) ઉપર ે અ વે છે (`) આકસાંગ્રાવ મુકવો.

j'achète (આશેત) હું ખરીદું છું. nous achetons (નુ ઝાશેતોં)
tu achètes (તિ આશતે) તું ,, vous achetez (વુ ઝાશેતે)
il achéte (ઇલિ આશેત) તે ,, ils achètent (ઇલ આશેત)

ભવિષ્યકાળ.

j'achèterai (આશેતેરે) હું ખરીદીશ.

eler ક્રિયાપદને છેડે હોય ત્યારે r છોડી દે છે.

geler (ઝેલે) ઠરી જવું. je gele (ઝે ઝેલ) હું ઠરી જઉં છું.
semer (સેમે) વાવવું. mener (મેને) દોરી લઇ જવું.
lever (લેવે) ઉઠવું. આ ક્રિયાપદમાં (`) આકસાં ગ્રાંવ મુકવાની રીત છે જેમ je séme (ઝે સેમ) હું વાવું છું.
je mène (ઝે મેન) હું દોરીને લઇ જઉ છું.
Espérer (એ સ્પેરે) આશા રાખવી.

j' espère (ઝેસ્પેરે) હું આશા રાખું છું. nous espérons (નુ ઝેસપેરોં)
tu espéres (તિ એસ્પેર)તું ,, vous espérez (વુ ઝેસપેરે)
il espère (ઇલ એપેર) તે ,, ils espèrent (ઇલ ઝેસપેર)

ger જેમ juger (ઝીઝે) જજમેન્ટ સંભળાવવું.
partager (પારતાઝે) ભાગ પાડવો, આવા ક્રિયાપદોમાં r છોડી દે છે.
manger (માંઝે) ખાવું.

je mange (ઝે માંઝ) હું ખાઉં છું. nous mangeons (નુ માંઝઓં)

ભુતકાળ je mangeais (માંઝે) મેં ખાધુ હતું.

tu mangeais (તી માંઝે) તેં ખાધું હતું.
il mangeait (ઇલ માંઝે) તેણે ખાધુ હતું.
nous mangions (નુ માંઝીઓં) અમે ખાધુ હતું.
vous mangiez (વુ માંઝીએ) તમે ખાધુ હતું.
ils mangeaient (ઇલ માંઝે) તેઓએ ખાધુ હતું

cer આવા ક્રિયાપદના રૂપમાં જ્યારે સે (c) ની પછી a o આવે ત્યારે (¸) સેદીલ મુકે છે જેમ commencer (કોમાંસે) શરૂ કરવું placer (પ્લાસે) મુકવું.

je place (ઝે પ્લાસ) હું મુકું છું. nous plaçons (નું પ્લાસોં).
tu places (તી પ્લાસ) તું મુકે છે. vous placez (વુ પ્લાસે)
il place (ઇલ પ્લાસ) તે મુકે છે. ils placent (પ્લાશે)

ભુતકાળ.

je plaçais, tu plaçais, ils plaçait.

મેં મુકયું. nous placions, vous placiez, ils plaçaint,
ayer, eyer, oyer આવા ક્રિયાપદમાં y ઇગ્રેકનો i થાય છે ને પછી તેને પ્રત્યય લાગે છે.

payer (પેઇયે) પૈસા આપવા. employer (આંપ્લોઇયે) કામમાં લેવું
effrayer (એફ્રાઇયે) બીવડાવવું. essuyer (એસીઇયે) લુછી નાંખવું
je paie (ઝેપેઇ) હું પૈસા આપું છું. nous payons (નુ પેઇયોં) અમે પૈસા આપીએ છીએ.
tu paies (તિ પેઇ) ,, vous payez (વુ પેઇએ) ,,
il paie (ઇલ પેઇ) ,, ils paient (ઇલ પેઇ) ,,
વર્તમાનકુદંત. payant (પેઇયાં) ભુતકૃદંત payé (પેઇયે)
j' emploie (ઝમ્પ્લુઉવા) nous employons (નુ ઝાંમ્પ્લોયોં)
tu emploies (તિ આંમ્પ્લુઉવા) vous employez (વુ ઝાંમ્પ્લોયે)
il emploie (ઇલ આમ્પ્લાઉવા) ils emploient (ઇલ ઝાં પ્લુઉવા)
વર્ત. કૃ. employant. ભુત કૃ. employé

ભુતકાળ.

je payais (ઝે પેઇયે) મેં પૈસા આપ્યા nous payions (નુ પેઇયોં)
j' employais (ઝાં પ્લોઇયે) nous employions (નુ ઝાંપ્લોઇયોં)
j'essuyais (ઝે સીયે) nous essuyions (નુ ઝેસીઇઓ)

ભવિષ્યકાળ.

je paierai, j'emploierai, j'essuierai

ier ના છેડાના ફેરફાર ડબલ ઇ (ii) મુકે છે જેમ prier (પ્રીઇયે) પ્રાર્થના કરવી, crier (ક્રીઇયે) રડવું, બુમ પાડવી.

શબ્દો.

la vertu (લાવેરતી) બહાદુરી.
la beauté (લા બોતે) સુંદર.
préférer (પ્રેફેરે) રજુ કરવું.
l'amitié (લામિતિએ) દોષતી
le vent (લે વાં) પવન.
la pluie (લા પ્લુઉવી) વરસાદ.
la terre (લા તેર) જમીન.
élever (એલેવે) કેળવવું.
la jeunesse (લા ઝેનેસ) જુવાની.
la vieillesse (લા વિએઇએસ) ઘડપણ.
sécher (સેશે) સુકવવું.
effrayer (એફ્રાઇયે) બીવડાવવું.
la force (લા ફોર્સ) જોર, બળ.
le bruit (લે બ્રુઇ) અવાજ, ઘોંઘાટ.
la servante (લા સરવાંત) આયા દાસી.
la chambre (લા શામ્બ્ર) ઓરડો.
le chemin (લે શેમે) રસ્તો.
nettoyer (નેતોઇયે) સાફ કરવું.
la pierre (લા પિએર) પથર.
la cuisinière (લા કુઝીનીએર) રસોઈ કરનારી.
posséder (પોસેદે) સ્વાધીન કરવું.
le jardinier (લે ઝારદીનીયે) માળી.
si (સિ) જો અગર plus (પ્લી) વધારે.
essuyer (એસીયે) લુછી નાખવું.

વાકયો.

le sage préfére la vertu à la beauté (લે સાઝ પ્રેફેર લા વેરતી આલા બોતે) ડહાપણ સુંદરતામાં શૌયને આગલ લાવે છે.

L'amitié se paie par l'amitié (લામીતીએ સે પે પાર લામીતીએ) મીત્રતાનો બદલો મીત્રતાથી અપાય છે.

les parents élévant leurs enfants (લે પારાં એલેવાં લેરઝાંફાં) મા બાપ પોતાનાં છોકરાંઓને કેળવે છે.

Oû ménes tu ce chien ! (ઉ મેન તીસેશીયાં) આ કુતરાને તું કયાં લઈ જાય છે ?

je le (તેને) méne á la chasse (ઝેલે મેન આ લાશાસ) હું તેને શીકારે લઇ જઉ છું.

il gèlera cette nuit (ઇલ ઝેલેરા સેત ન્ની) તે આજ રાતના ઠરી જશે.

Il a gelé (ઇલ આઝેલે) તે ઠરી ગયો છે.

elle achète un livre (એલ આશેત એં લિવ્ર) તેણી એક ચોપડી ખરીદ કરે છે.

les vents sèchent la terre trempée par la pluie (લેવાં સેશ લાતેર ત્રાંપે પાર લાપ્લી) વરસાદથી ભીજાએલી જમીનને પવન સુકવી નાંખે છે.

nous achètons des fruits (નુઝાશેતો દે ફ્રુઇ) અમે ફ્રુટ ખરીદીએ છીએ.

vous achèteriez cette maison si elle n'était pas si chére (તુ ઝાશેતેરીએ સેન મેઝોં સી એલ ને તે પા સીશેર) જો તે એટલું બધું મોંઘુ ન હોત તો તમે આ ઘર ખરીદત.

je l'appellerai tout de suite? (ઝે લાપેલેરે તુ દે સ્વીત) હું તેને હમણાંજ બોલાવીશ.

Qui ne préfé rerait pas la jeunesse à la vceillesse (કીને પ્રેફેરેરે પા લા ઝેનેસ આલા વીએઇએસ) કોણ ઘડપણમાં જુવાની લાવી શકે !

nous partageons avce nos amss tout ce que nous avons (નુ પીર્તા ઝોં આવેક નોઝામી તુ સેકે નુઝાવોં) આપણી પાસે જેટલું હોય તેટલું આપણે મીત્રો સાથે વેંચી લેવું.

Oú sont mes pommes? (ઉ સોં મે પોમ) મારા સેબફ્રુટ કયાં છે?

nous les mangeâmes heir (નુંએ માઝેમ ઇયેર) અમે ગઇ કાલે ખાઇ ગયા.

mon frère et moi (મોં ફ્રેર એ મુઉવાં) મારો ભાઇને હું.

j'espère que il n'arrivera plus demain (ઝેસપેર કે ઇલ નારી વેરા પ્લી દેમે) હું આશા રાખું છું કે તે કાલે આવશે નહી.

cela m'effraie (સેલા મેફ્રે) આ મને બીવરાવે છે

ce jeune homme emploie bien son temps (સે ઝેન હોમ આંપ્લુઉવા બીયાં સોંનાં) આ જુવાન માણસ પોતાનો વખત સારી રીતે ગુજારે છે.

nous emploierons toutes nos forces (નુઝાં પ્લુઉવાએરોં તુત નોફોર્સ) આપણે આપણું બધુ બળ વાપરસું.

ce bruit m'a effrayé (સે બ્રુઉવી માં એફ્રાઇયે) આ અવાજે મને બીવડાવ્યો છે.

la servante nettoie les chambres (લા સરવાંત ને તુઉવા લે શાંમ્બ્ર) આયા ઓરડાઓ સાફ કરે છે.

les maitres aiment les écoliers qui emploient bien leur temps (લે મેત્ર ઝેમ લેઝેકાલીએ કી આંપ્લુ આંબીયાં લેરતાં) જે છોકરાંઓ પોતાનો વખત સારી રીતે ઉપયોગમાં લે છે તેને માસ્તરો ચાહે છે.

nous crions longtemps (નુક્રીઓં લોંતાં) અમે લાંબો વખત થયાં બુમ પાડીએ છીએ.

qui a appelé ? (કી આ આપેલે) કોણે બોલાવ્યો છે ?

ton pére a appelé (તોં પેર આ આપેલે) તારા બાપે બોલાવ્યો છે.

avez vous nettoyé les chemins (આવેવું ને ત્વાયે લે શેમેં) રસ્તાઓ તમે સાફ કર્યા છે ?

pas encore (પાઝાં કોર) હજી નહિ.

je les nettoierai ce soir (ઝે લેનેત્વાયેરે સે સુઉઆર) હું તેઓને આ સાંજના સાફ કરીશ.

qui me protègera (કિ મે પ્રોતેઝેરા) મારૂં કોણ રક્ષણ કરશે ?

Dieu vous protêgera (દિએ વુ પ્રોતેઝેરા) પરમેશ્વર તમારૂં રક્ષણ કરશે.

Nettoies tu la chambre ? (નેતુંઉવા તીલા શામ્બ્ર) તું ઓરડો સાફ કરે છે ?

je nettoie toute la maison (ઝે નેતુઉંઆ તુત લામેંઝોં) હું આખું ઘર સાફ કરૂં છું.

avez vous payé ces livres ? (આવે વુ પેઇએ સે લિવ્ર) આ ચોપડીઓના તમે પૈસા આપ્યાં છે ?

mon père les a payés (મોં પેર લે ઝાં પેઇયે) મારા બાપે તે આપ્યા છે.

combien coûtent-ils (કોમ્બીયાં કુતતિલ) તેની કેટલી કીમત પડે છે?

ils coûtent sept florins (ઇલ કૂત સેત ફ્લોરેં) તેની સાત ફ્લોરીન કીમત બેઠી છે.

que mangeais tu ? (કે માંઝેતી) તે શું ખાધું ?

je mangeais des noux (ઝે માંઝે દે નુઉઆ) મેં અખરોટ ખાધી.

Où mène t-on ce cheval ? (ઉ મેનતોં સે સેવાલ) આ ઘોડાને ક્યાં લઇ જઇએ છીએ ?

On le (તેને) mène chez le maréchalferrant (ઓં લે મેન શેલે મારેશલ ફેરાં) આપણે તેને નાળ જડવાવાલાને ત્યાં લઇ જઇએ છીએ.

crois tu qu'il gèle cette nuit ? (ક્રુઆ તિ કીલ ઝેલ સેતન્વી) તું ધારે છે? આજ રાતના ઠંડી પડશે ?

il a déjà gelé (ઇલ આદે ઝા ઝેલે) તે ઠંડી પડી ગયેલી છે.

achèterez-vous du thé ou du café ? (આશેતેરે વુદીતે ઉ દી કાફે) તમે ચા કે કાફી ખરીદશો ?

je n'aime pas le thé, j'achèterai du café (ઝે નેમ પા લે તે, ઝાશેતેરે દીકાફે) મને ચા ગમતી નથી. હું કાફી લઇશ.

Où achetez vous votre farine ? (ઉ આશેતેવુ વોત્ર ફારીન) તમે તમારો આટો કયાંથી ખરીદો છો ?

chez le (તે) meunier (મિલમાંથી)

qui a jeté cette pierres (કીઆ ઝે તે સેત પિએર) આ પત્થર કોણે ફેંકયો છે ?

je crois que c'est Rober (ઝે ક્રુઆ સે રોબર) હું ધારૂં કે તે રોબર છે.

-que fit un jour un pére ? (કે ફી એંઝુર એં પેર) બાપે એક દીવશ શું કર્યું.

il partagea ses biens entre ses trois fils (ઇલ પારતાઝા સેબીઆં ઝાંત્ર સેત્રુઆ ફીસ—તેણે પોતાના ત્રણ છોકરાં વચે સારી રીતે ભાગ પાડી આપ્યાં.

પાઠ ૨૧ મો. fenir (ફનિર) પુરૂં કરવું.

વર્તમાનકાળ.

je finis હું પુરૂં કરૂં છું.	nous finissons (નુ ફીનીસોં) અમે પુરૂ કરીએ છે.
tu finis તું ,,	vous finissez (વુ ફીનીસે) ,,
il finit તે ,,	ils finisent (ઇલ ફીનીસ) ,,

ભુતકાળ.

je finissais (જે ફિનિસે) મેં પુરૂં કર્યું. nous finissions (નુ ફીનીસીઓ)
tu „ તેં „ vous finissiez (વુ ફીનીસીએ)
il finissait તેણે „ ils finissaient (ઈલ્સ ફીનીસે)

ભવિષ્યકાળ પુરૂ કરીશ.

ji finirai (જે ફીનીરે) હું પુરૂ કરીશ. nous finirions (ફિનિરીઓં)
tu finiras (તિ ફીનીશ) તું પુરૂ કરશે vous finirèz
il finira (ઈલ્સ ફીનીરા) તે પુરૂ કરશે ils finiront

વર્તમાન. finissent

ભુત કૃદંત. fini

પુર્ણ વર્તમાન avoir fini

j'ai fini (મેં પુરૂં કરૂં છે. nous avons fini પુરૂં કર્યું છે.
tu as fini „ vous avez fini „
il a fini „ ils ont fini „
j'avais fini (ઝાંવે ફીની) મેં પુરૂં કર્યું હતું.

પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

j'aurai fini હું પુરૂં કરી ચુકયો હઈશ.

સંયુકત ક્રિયાપદમાં.

bâtir (બાતિર) બાંધવું choisir (શુઉવાઝીર) પસંદ પડવું. એકજ ઉપરની રીત છે.
remplir (રામ્પલીર) ભરવું.
haïr (હાઈરિ) ધીકારવું. (આમાં r) પડતો મુકે છે.

શબ્દો.

je hais (હું ધીકારૂં છું.) ધીકારી છીએ.
Nourrir (નુરીર) ખવડાવવું.
Obéir (ઓબેઇર) આજ્ઞા માનવી

remplir (રાંમ્પ્લીર) ભરવું.
bâtir (બાતિર) બાંધવું.
embellir (આંમ્બેલીર) શણગારવું.

શબ્દો.

punir (પિનીર) શિક્ષા કરવી.
le vice (લેવિસ) અનિતી, દુર્ગુણ.
le devoir (લેદેવુઆર) ફરજ ધર્મ.
la version (લા વેરસીઓં) સમજુતી
la pomme de terre બટેટાં.
l'occasion (લોકાઝીઓં) અવસર સાધન.
salir (સાલીર) બગાડવું.
nous haïssons (નુઝાઇસોં) અમે
toujours (તુઝુર) હમેશાં.
la flatterie (લાફ્લાતેરી) ખુશામત.
le menteur (લેમાંતેર) જુઠું બોલનાર.
le voleur (લેવોલેર) ચોર.
saisir (સેઝીર) પકડવું.
rendre (રાંદ્ર) પાછું આપવું.
la tâche (લાત શ) પાઠ.
le palais (લેપાલે) મહેલ.
la couleur (કુલેર) રંગ.
réjouir (રેઝુઇર) આનંદીત કરવું.
chambre à coucher (શાંબ્રઆ કુશે) સુવાનો ઓરડો.

le pain nourrit les hommes (લે પેં નુરીલેઝોમ) રોટલો માણસનું પોષણ કરે છે.

les bons enfants obéissent à leurs parents et à leurs maitres (લે બોં ઝાંફાં ઓબેઇસ આ લેર પારાં એ આલેર મેત્ર) સારાં છોકરાંઓ પોતાના માબાપ અને પોતાના માસ્તરોની આજ્ઞામાને છે

Remplis ce verre (રાંપ્લી સેવેર) આ ગ્લાસ ભરેલો છે.

Remplissez ces verres (રાંપ્લીસે સેવેર) આ ગ્લાસો ભરો.

qui a rempli les bouteilles? (કીઆ રાંપ્લી લે બુતેઇ) આ શીશીઓ કોણે ભરી છે?

Romulus et Rémus bâtirent la ville de Rome l'an 753 avant Jésus Christ (રોમીલી એ રેમી બાતીર લાવિલ દે રોમ લાં સેનસાં સેકાંન્ત્રુઆ આવાં ઝેઝી ક્રીસ્ત) રોમીલી અને રેમો રોમનું શહેર ઇસુ ખ્રીસ્તની પહેલા ૭૫૩ માં બાંધેલાં છે.

les fleurs embellissent les jardins et les prairies (લે ફ્લેર આંબેલીશ લે ઝારદે એ લે પ્રેરી) ફુલો વાડીઓ અને બીડોને શણગારે છે.

On punira les enfants qui n'obéissent par à leur maitre (ઓં પિનીરા લે ઝાંફાં કી નોબેઇસ પાર આલેર મેત્ર) જે છોકરાંઓ પોતાના માસ્તરનો હુકમ માનતા નથી તેને આપણે શિક્ષા કરશું.

j'espère que vous aurez puni ce méchant garçon (ઝેસપેર કે વુઝોરે પીની સે મેશાં ગારસોં) હું આશા રાખું છું કે આ તોફાની છોકરાને તમે શિક્ષા કરી હશે.

le maitre a puni le petit menteur (લે મેત્ર આ પિની લે પીતી માંતેર) માસ્તરે નાના જુઠાને શિક્ષા કોધી છે.

On a saisi les voleurs (ઓંના સેઝી લે વોલેર) અમે ચોરોને પકડયાં.

notre voisin bâtit une grande maison (નોત્ર વુઉઝાઝેં બાતી ઇન ગ્રાંદ મેઝો) અમારો પાડોસી મોટું ઘર બાંધે છે.

nos voisins bâtissent de grandes maisons (નો વુઝેવાઝેં બાતીસ દે ગ્રાંદ મેંઝો) અમારા પાડોસીઓ મોટા ઘરો બાંધે છે.

je bâtirais aussi si j'avais plus d'argent (ઝે બાતીરે ઓસી ઝાંવે પ્લી દારઝાં) જો મારી પાસે વધારે પૈસા હોત તો હું પણ બાંધત.

je hais le vice j'aimerai toujours la vertu (ઝહે લે વિસ ઝેમેરે તુઝુર લાવેરતી) હું અનીતિને ધીકારૂં છું હમેશાં હું શૌર્યને ચાહીસ.

Haïssez le vice, il vous rend malheureux (હાઇસે લેવિસ ઇલ વુરાં માલહેરે) દુર્ગુણને ધિઃકારો, તે તમોને દુઃખ પાછું લાવે છે.

nous haïssons la flatterie (નુ ઝાઇસો લા ફ્લાતેરી) આપણે ખુશામતને ધીકારીએ છીએ.

ne salissez pas vos habits (ને સાલીસે પા વોઝાબી) તમારો કોટ ખરાબ કરશો નહિ.

les science nourrissent la jeunesse et réjouissent la vieillesse (લે સિઆંસ નુરીસ લાઝેનેસ એ રેઝુઇસ લા વીઇએસ) હુન્નર (કોઇ પણ પ્રકારનું જ્ઞાન) જુવાનીને પોષણ આપે છે અને ઘડપણને આનંદ ઉપજાવે છે.

voici deux couteaux un grand et un petit lequel choisirez vous ? (વુઉવાસી દે કુતો; એં ગ્રાં એ એં પેતી લેકેલ શુઉવાઝીરેવું ?) અહીં બે છરી છે એક મોટીને એક નાની તમે કઇ પસંદ કરશો ?

je choisirai le petit qui (જે) est le plus joli (ઝે શુઉવાઝીરે તે પેતી કીએ લે પ્લીઝોલી) હું જે વધારે સારી છે તે નાની પસંદ કરીશ.

cet homme remplit–il ses devoirs? (સેતોમ રાંપ્લી તીલ સે દેવુઉવાર) આ માણુસ પોતાની ફરજો બરાબર પરીપુર્ણ કરે છે?

pas toujours (પાતુઝુર) હમેશાં નહિ.

avez-vous rempli toutes les bouteilles? (આવે વુ રાંપ્લી તુત લે બુતેઇ) તમે બધી બાટલીઓ ભરી છે?

Non, Monsieur, je n'avais pas assez (પુરતો) de vin pour les (તેઓને) remplir (નોં, મોસીયે, ઝે નાવે પા આસે દે વેં પુરલે રાંપ્લીર) નહિ, સાહેબ મારી પાસે તેઓને ભરવાને પુરતો દારૂ નહિ હતો.

qui bâtit cette belle maison? (કીબાતી સેત બેલ મેંઝો) આવું સુંદર ઘર કોણ બાંધે છે?

c'est mon voisin qui la batit (સે મોં વુઉવાઝેં કીલા બાતી) જે બાંધે છે તે મારો પાડોસી છે.

ne bâtirez vous pas aussi? (ને બાતીરે વુપા ઓસી?) તમે પણ બાંધસો નહિ?

Oui, je bâtirai aussí l'année prochaine (ઉવી, ઝે બાતીરે ઓસી લાને પ્રોશેન) હા, હું પણ આવતે વરસ બાંધીસ.

Pourquoi ne bâttissez vous pas à présent? (પુરકુઉવા ને બાતીસે વુ પા આ પ્રેઝાં?) શા માટે તમે હમણાં બાંધતાં નથી?

je bâtirais encore cette année si j'avais aasez d'argent? (ઝે બાતીરે આંકોર સેત આને સી ઝાવે આસે દરઝાં) જો મારી પાસે પુરતા પૈસા હોત તો આ વરસે પણ હું બાંધત.

qui a sali ce livre? (કીઆ સાલી સેલિવ્ર) આ ચોપડી કોણે બગાડી છે?

c'et Martin (સે માર્તે) તે માર્તે છે)

comment as–tu fait cela? (કોમાં આતીફે સેલા) તેં કેવી રીતે આ કીધું છે?

la plume est tombée dessus (લાપ્લીમ એ તોમ્બે દેસી) કલમ તે ઉપરથી પડી ગઈ.

avez vous fini votre thème? (આવે વુ ફિની વોત્ર તેમ) તમે તમારા પાઠ પુરા કર્યા છે?

nous le (તેને) finirons ce soir (નુલે ફીનીરોં સે સુઉવાર) અમે આજ સાંજે પુરા કરશું.

qui a bâti la ville de Rome (કિ આ બાતી લાવિલ દેરોમ?) રોમનું શહેર કોણે બાંધ્યું છે?

Romulus et Rémus (રોમીલી અને રેમીએ)

qui a puni mon fils (કીઆ પિની મોંફીસ) મારા છોકરાને કોણે શિક્ષા કરી છે?

le maitre de musique (લે મેત્ર દેમીઝીક) વાજીંત્ર માસ્તરે.

ne trouvez vous pas que j'ai embelli mon jardin? (ને ત્રુવેવુપા કે ઝે આંબેલી મોંઝારદે) મારો બગીચો મેં શણગાર્યો છે તે તમે જોતા નથી?

certainement ce jet d'eau embellit beaucoup votre jardin (સેરતેનમાં સેઝે દો આંબેલી બોકુ વોત્ર ઝારદે) ખચીત આ પાણીનો ફુવ્વારો તમારા બગીચાને ઘણો શોભાવે છે.

Haïssez vous le vice? (હાઇસે વુ લે વિસ) દુર્ગુણને તમે ધીકારો છો?

Oui, je hais tous le vices (ઉવી ઝે હે તુ લે વિસ) હા, હું બધા દુર્ગુણોને ધીકારૂં છું.

pourquoi haïssez-vous votre voisin (પુરકુઉવા હાઇસેવુ વોત્ર વુઉવાઝેં) શા માટે તમે તમારા પાડોસીને ધીકારો છો?

je ne le (તેને) hais pas; je hais seulement ses flatteries (ઝે ને લે હેપા; ઝે હે સેલમાં સેફ્લાતેરી) હું તેને ધીકારતો નથી; હું માત્ર તેની ખુશામતને ધીકારૂં છું.

પાઠ ૨૨ મો. vendre (વાંદ્ર) વેચવું.

વર્તમાન કાળ.

je vends હું વેચું છુ (જેવાં)	nous vendons (નુ વાંદાં) અમે વેચીએ છીએ.
tu vends તું વેચે છે ,,	vous vendez (વુ વાંદે) તમે ,,
il vend તે વેચે છે ,,	ils vendent (ઇલ વાંદ) તેઓ ,,

ચાલુ ભુતકાળ.

je vendais (જે વાંદે) હું વેચતો હતો	nous vendions (નુવાંદીઓં)
tu vendais (તી વાંદે) તું વેચતો હતો	vous vendiez (વુ વાંદીએ)
il vendait (ઇલ વાંદે) તે વેચતો હતો	ils vendairent (ઇલવાંદે)

ભુતકાળ.

je vendis (જે વાંદી) મેં વેચ્યું	nous vendimes (નું વાંદીમ) અમે વેચ્યું.
tu vendis (તી વાંદી) ,,	vous vendites (વુ વાંદીત) તમે વેચ્યુ
il vendit (ઇલ વાંદી) ,,	il vendirent (ઇલ વાંદીર) તેઓએ ,,

ભવિષ્યકાળ.

je vendrai (જે વાંદ્રે) હું વેચીશ	nous vendrons (નું વાંદ્રાં) અમે વેચશું.
tu vendras (તીવાંદ્રા) ,,	vous vendrez (વુ વાંદ્રે) ,,
il vendra (ઇલવાંદ્રા) ,,	ils vendront (ઇલ વાંદ્રે) ,,

વર્તમાન કૃદંત	ભુત કૃદંત.
vendant (વેચતાં)	vendu (વાંદી) વેચેલું.

પુર્ણ વર્તમાનકાળ.

j'ai vendu (જે વાદી) મેં વેચ્યું છે	nous avez vendu (નુઝાવે વાંદી) avoir vendu વેચ્યુ છે.
tu as vendu (તી આવાંદી) ,,	vous avez vendu (વુ ઝાવે વાંદી)
il a vendu (ઇલ આ વાંદી) ,,	ils ont vendu (ઇલ ઝોં વાંદી)

પુર્ણ ભુતકાળ.

j'avais vendu (ઝ.વે વાંદી) મેં વેચ્યું હતું.

અગાઉ થઇ ગયેલ—j'eus avendu

પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

j'aurai vendu (ઝ.રે વાંદી) હું વેચી ચુકયો હશ.

ભુત ભવિષ્યકાળ

j'aurais vendu (ઝોરે વાંદી) હું વેચી ચુકયો હોત.

એવી રીતે બીજા ક્રિયાપદો છે.

perdre (પેરદ્ર) ખોવુ.
attendre (આતાંદ્ર) થોભવું—રાહ જોવી.
répondre (રેપોંદ્ર) જવાબ આપવો.
battre (બાત્ર) મારવુ એ માટે ચોકસ નિયમ છે.
je bats (ઝંબા) હું મારૂં છું.
tu bats, il bat nous battons vous battez ભુત કૃ.ત battu.
Rompre (રોંપ્ર) તોડવું je romps (ઝ રોં) tu romps il ront બાકીના સરખા રૂલ છે.
Rire (રિર) હસવું. je ris (ઝેરી) tu ris il rit nous rions (નુરીઓં) vous riez (વુરીએ) ils rient (ઇલરી) conclure (કોંકલીર) બંધ કરવું. રેગ્યુલર છે.
je conclu (ઝે કોંકલી) tu conclus (તિકોંકલી) il conclut (ઇલ કોંકલી) nous concluons (નુ કોંકલીઓં) ભવિષ્યકાળ je conclurai ભુત કૃદંત conclu.

શબ્દો.

la bague (લા બાગ) વીંટી.
répandre (રેપ્રાંદ) પાથરવું.
le bruit (લે બ્રુઇ) અવાજ.
la mort (લામોર) મરણ
défendre (દેફાંદ્ર) મના કરવી.
entendre (આંતાંદ્ર) સાંભળવું.
fumer (ફિમે) બીડી પીવી ધુમાડો કાઢવો.
le sang (લેસાં) લોહી.
l'œil (લેઇલ) આંખ.
gauche (ગોશ) ડાબું droit (દ્રુઆ) જમણું.

શબ્દો.

les armes (લે ઝાર્મ) હથીઆરો.
la sagesse (લાસાઝેસ) ડહાપણ.
l'honeur (લોનેર) માન.
la canne (લાકાન) લાકડાં.
les gens (લેઝાં) લોકો.
un peu (એંપે) જરા.
descendre (દેસાંદ્ર) નીચે આવવું.
le tonnerre (લેનોનેર) ગડગડાટ.
le travail (લેત્રાવેઇ) કામ.
desirer (દેઝીરે) ઇચ્છયું.
fleurir (ફ્લેરીર) ફેલાવું.

j'ai vendu mon cheval (ઝે વાંદી મોંશેવાલ) મેં મારો ઘોડો વેચ્યો છે.

Nous avons vendu nos chevaux (નુઝાવોં વાંદી નો શેવો) અમે અમારા ઘોડા વેચ્યા છે.

je perdis hier ma bourse (ઝે પેરદીં ઇયેર માબુર્સ) ગઇ કાલે મેં મારી પૈસા રાખવાની કોથળી ગુમાવી.

vous perdites votre bague (વુ પેરદીત વોત્ર બાગ) તમે તમારી વીંટી ગુમાવી છે.

la vieille femme vendait des cerises (લા વીઇએ ફામ વાંદે દે સેરીઝ) બુઢી બાઇએ ચેરીના ઝાડ વેચી નાખ્યા.

nous vendions du fromage et du beure (નું વાંદીઓં દીફ્રોમાઝ એ દીબેર) અમે માંખણને પનીર વેચી નાંખ્યું.

On a répandu le bruit de la mort du roi (ઓંના રેપાંદી લે બ્રીઇ દેલા મોર દી રૂઉવા) દરેક જણે રાજાના મરણની ખબર ફેલાવી છે.

il est défendu de fumer ici (ઇલ એ દેફાંદી દે ફીમે ઇસી) અહીંઆ બીડી પીવાની મના કરવામાં આવી છે.

qui défend cela ? (કી દેફાંદ સેલા) ત્યાં કોણ મના કરે છે ?

Entendez-vous le bruit ? (આંતાંદે વુ લે બ્રુઇ) તમે ઘોંઘાટ સાંભળો છો ?

qui a battu mon chien (કી આ બાતી મોંશીયાં) મારા કુતરાને કોણે માર્યો છે ?

Ne bats pas cet enfant (ને બા પા શેતાંફાં) આ બાળકને મારતા નહિ.

il bat son cheval (ઇલ બા સોંશેવાલ) તે પોતાના ઘોડાને મારે છે.
Répondez, moi; mon fils (રેપોંદે મુઉવા મોં ફીસ) મારા છોકરા મને જવાબ આપો.
Réponds á ton maitre? (રેપોં આ તોં મેત્ર) તારા માસ્તરને જવાબ આપ?
je répondis que j'e'tais malade (ઝે રેપોંદી કે ઝેતે માલાદ) મેં જવાબ આપ્યો કે હું માંદો હતો.
ce tyran cruel a re'pondu beaucoup de sang innocent (સે તીરાં ક્રૂએલ આ રેપોંદી બોંકુ દે સાં ઇનોસાં) આ ઘાતકી રાજાએ નીરપરાધીનું લોહી ઘણું વહેવડાવ્યું છે.
jules a de'ià perdu scn œil gauche (ઝીલ આદેઝાંપેરદી સોંનેઈ ગોસ) ઝીલે પોતાની ડાબી આંખ પહેલાં ગુમાવી છે.
il perdra aussi son œil droit (ઇલ પેરદ્રા ઓસી સોંનેઇ દ્રુવા) તે પોતાની જમણી આંખ પણ ગુમાવશે.
tu perds ton argent (તી પેર તોંનારઝાં) તું તારા પૈસા ગુમાવે છે.
nous perdons tout notre temps (નું પેરદોં તુ નોત્રતાં) આપણે આપણો બધો વખત ગુમાવીએ છીએ.
nous sommes descendus dans une vallée riante (નુ સોમ દેસાંદી દાંઝીન વાલે રીયાંત) આપણે આનંદીત ખીણમાં નીચે ઉતરી આવ્યા છીએ.
Pourquoi riez vous? (પુરકુઉવા રીએ વુ) તમે શા માટે હસો છો?
je ne ris pas (ઝે ને રી પા) હું હસતો નથી. je n'ai pas ri હું હસ્યો નથી.
qui a perdu cette bourse (કી આપેર્દી સેત બુર્સ) આ થેલી કોણે ખોઈ છે?
je crois que Goulamali a perdu une bourse (ઝે ક્રુઉવા કે ગુલામઅલી આપેર્દી ઇનબુર્સ) હું ધારૂં છું કે ગુલામઅલીએ થેલી ગુમાવી છે.
A-t-il aussi perdu de l'argent? (આતીલ ઓસી પેર્દી દે લરઝાં) તેણે થોડા પૈસા પણ ગુમાવ્યા છે?

je crois qu'il a perdu deux francs (ઝે ક્રુઉવા કીલ આ પેર્દી દે ફ્રાં) હું ધારૂં છું કે તેણે બે ફ્રાન્ક ગુમાવ્યા છે.

Pourquoi perdez vous votre temps à jouer ? (પુરકુઉવા પેર્દે વુ વોત્રતાં આઝુએ) શા માટે તમે તમારો વખત રમવામાં ગુમાવો છો ?

nous n'avons rien à faire, nous avons fini notre tâche (નુ નાવોં રીઆં આ ફેર, નુઝાવોં ફીની નોત્રે તાંશ) અમારે કાંઇ કરવાનું નથી, અમે અમારો પાઠ પુરો કર્યો છે.

A quoi jouez vous? (આ કુઉવા ઝુએ વુ) તમે શેનાથી રમો છો.

nous battons le cerceau (નુ બાતો લે સેરસો) અમે વળાને ફટકા મારીએ છીએ.

qui de'fend les brebis (કી દેફાંદ લે બ્રેબી) ઘેટાને કોણ બચાવે છે ?

le chien du berger (લે શીએં દી બેરઝે) ભરવાડનો કુતરો.

as-tu fini ton travail (આતિ ફીની તો ત્રાવઇ) તેં તારૂં કામ પુરૂં કર્યું છે ?

Oui Mr mon travail est fini (ઉવી મેં. મોંત્રાવઇ એફીની) હા, મી. મારૂં કામ પુરૂં થઇ ગયું છે.

ton frère a-til fini sa version ? (તોં ફ્રેર આ તીલ ફીની સા વેરસીઓં) તારા ભાઇએ તરજુમો પુરો કર્યો છે ?

je ne crois pas; il la (તેને) finira demain (ઝે ને ક્રુઉવાપા: ઇલ લા ફીનીરા દીમેં) હું ધારતો નથી; તે તેને કાલે પુરો કરશે.

Avez vous entendu le bruit du vent ? (આવે વુઝાંતાંદી લે બ્રુઉવી દી વાં) પવનનો ઘોંઘાટ તમે સાંભળ્યો છો ?

le vent est terrible (લે વાં એ તેરીબ્લ) વા, ભયંકર છે.

qui a défendu de manger de ces pommes ? (કી આ દેફાંદી દે માંઝે દે સે પોમ) આ શેબફળ ખાવાને કોણે મના કરી છે ?

Notre mère l'a défendu ce matin (નોત્ર મેર લા દેફાંદી સે મતેં) આજે સવારે આપણી માએ મના કરી છે.

Comment êtes vous descendu ? (કોમાં તેત વુ દેસાંદી) તમે કેવી રીતે નીચે ઉતર્યા છો ?

je suis descendu par l'escalier (ઞે સ્વી દે સાંદી પાર લે સ્કાલીએ) હું સીડીએથી ઉતર્યો છું.

Pourquoi salissez vous vos mains ? (પુરકુઇવા સાલીસે વુ વો મેં) શા માટે તમે તમારા હાથ મેલા કરો છે?

nous nettoyons la cage de nos oiseaux. (નુ નેત્વાયોં લા કાઝ દે નો ઝુવાઝો) અમે અમારા પક્ષીઓનું પાંજરૂ સાફ કરીએ છીએ.

Pourquoi ne punit on pas ce mèehant enfant ? (પરકુઇવા ને પિનીતોં પા સે મેશાં તાંફાં) શા માટે કોઇ આ ખરાબ છોકરાને શિક્ષા કરતાં નથી ?

qui attendez vous ? કી આતાંદે વું) તમે કોની રાહ જુઓ છો ?

j'attends Monsieur le professeur. (ઝાંતાં મોંન્સીયે લે પ્રોફેસર) હું મીસ્ટર પ્રોફેસરની રાહ જોઉં છું.

attendiez vous quelqu'un ? (આતાંદીએ વુ કેલકું) તમે કોઇની રાહ જુઓ છો ?

j'attendaís mon cousin de Paris (ઝાતાંદે મોં કુઝેં દે પારી) હું મારા પારીસના પીત્રાઇની રાહ જોતો હતો.

le chameau et le chat ઉંટ ને બિલાડીની વાત.

lè ehameau (લે શામો) ઉંટ.
le chat (લે શા) બિલાડી.
le bien venu (લે બીયાં વેની) ભલે પધાર્યા.
certes (સેર્ત) ખાત્રી થવાને.
faire (ફેર) કરવું.
nne bosse (યુન બોસ)એક ખુંધ.
la demande (લા દેમાંદ) સવાલ.
le paquet (લે પાકે) બોજો,
Comme si (કોમસી) જેમ.
le conte (લે કોંત) વારતા.

approcher (આપ્રોશે) નજીક આવી પહોંચવું.
la charge (લા શાર્ઝ) બોજો.
ècrasé (એક્રાઝે) ચગદી નાખ્યું.
mériter (મેરીતે) લાયક થવું.
entreprendre (આંત્રેપ્રાંદ્ર) બીડું લેવું.
auparavant (ઓપારાવાં) પહેલાં.
èprouver (એપ્રુવે) કોશીશ કરવી.
la force (લા ફોર્સ) બળ.

le chat au chameau, Soyez le bien venu, mon frère le chameau. comment moi ton frère !

le chat Oui, certes Voyez un peri ne puis-je pas faire une aussi jolie bosse que vous ?

Le chameau Cela peut être, mais peut elle aussi porter autant que la mienne.

le chat. La sotte demande ! donnez moi seulement votre petit paquet; je le porterai comme si ce n'était rien.

Le chameau mais penses y bien; n'est il pas trop gros pour toi ?

Le chat Ah ! quel conte ! donnez moi, vous dis-je, donnez.

Le chameau C'est bien ; approche un peu, le voila`

Le chat Ah ! quelle charge ! je suis e`crase` !

. le chameau tu as ce que tu me`rites

Celui qui veut entreprendre de grandes choses doit auparavant èprouver ses forces

le renard et la cigogne. સિયાળ સરસડાની વાત.

le renard (લેરેનાર) શિયાળ.
la cigogne (લાસી ગોયં) સરસડો.
voyager (વોયાઝે) મુસાફરી કરવી
raconter (રાકોંતે) હેવાલ કહેવો.
vus (વિ) જોએલું.
nommer (નોમે) નામ પાડવું.
se rengorger (સે રાંગોરઝે) પોતાનું માથું ઉચું લઇને.

le marais (લે મારે) કાદવવાળી જગા.
le ver (લેવેર) કીડો je vois હું જોઉં છું.
délicat (દેલીકા) આનંદકારક મનોહર.
la grenouille (લાગ્રેનુઈલી). દેડકો.

tu as beaucoup voyagé. disait le renard à la eigogne "racont moi done quelque chose des pays que tu as vus"—La eigogne se rengorgea et lui nomma chaque marais chaque prairie, Où elle avait mangé les plus délicats et les grenouilles les plus grasse—"je vois que tu as bien employé ton temps" rèpondit le renard.

સગાનાં નામો.

cousin (કુઁઝેં) પીતરાઇ.
cousinc (કુઝીન) કાકાની દીકરી.
tante (તાંત) ફઇ.
Oncle (ઓંકલ) કાકા.
famille (ફામીઇ) કુટુંબ.
fille (ફીઇ) દીકરી.
fils (ફીસ) દીકરો.
Gendre (ઝાંદ્ર) જમાઇ.
grand' mére (ગ્રાંમેર) દાદી.
grand pére (ગ્રાં પેર) દાદો.
mari (મારી) ધણી સાસુ. belle mére (બેલ મેર)

beau frére (બોંફ્રેર) બનેવી.
pére. papa (પેર—પાપા) બાપ
sœur (સેર) બહેન.
beau sœur (બોં સેર) સાળી.
ભત્રિજી. } Nie'ce નિએસ)
ભાણેજી. }
Neveu (નેવે) ભત્રિજો.
beau frére (બોંફ્રેર) સાળો.
frère (ફ્રેર) ભાઇ.
mère mama (મેર, મામાં) મા.
femme (ફામ) વહુ. બાયડી.
beau pére (બોંપેર) સસરો.

eux (એ) (pron persl) (બહુવચન) તેઓને (તેઓ) entre (આંત્ર),
est ce eux ? (એ સે એ) શું તે તેઓ છે ?
œil (એઇ) આંખ. (બહુવચન les yeuse (લે ઝીયે) આંખો.
œillère (એઇએર) ઘોડાને આંખે ચડાવવાની અંધારી.
œuf à la coque (એફ આ લા કોક) સેવેલાં ઇંડાં.
eux tous (એ તુ) તેઓમાંના બધાં.
œuf frouvi (એફ ફ્રુવિ) કાચું ઇંડું. œufs frais તાજા ઇંડા.
un brave homme (એં બ્રાવ હોમ્) એક પ્રમાણીક માણસ.
un billet à ordre (એં બિયે આ ઓરદ્ર) પ્રોમેસરી નોટ.
un billet de banque (એં બિયે દે બાન્ક) બેન્કનો ચેક, (હુંડી).

un mois auparavant (એં મુઉવા ઓપારાવાં) એક માસ પહેલાં.
un marteau (એં મારતો) એક હથોડી.
un mandat poste (એ માંદા પોસ્ટ) મનીઑર્ડર.
un marché (એં મારશે) મારકેટ.
un mille (એં મિલ) એક માઇલ, એક હજાર.
un chèque (એં શેક) એક ચેક, હુંડી.
a (આ) પાસે છે (il a deux frères) તેને બે ભાઇ છે.
allez à Bombay (આલે આ બોમ્બેઇ) મુંબઇ જાવ.
il est á Karanchi (ઇલ એ તા કરાશી) તે કરાંચી છે.
aïeul (આઇએલ) મોટા બાપ. (aieule) મોટી મા.
acte de naissanee (આકત દે નેસાંસ) જન્મનું સરટીફીકેટ.
activez réponse (આકતીવે રેપોંસ) જલદી જવાબ આપો.
j' étais à Paris pour deux jours (જે તે આ પારી પુર દે જુર) હું પારીસમાં બે દિવસ થયા હતો
á quoi cela sert il? (આ કુઉવા સેલા સેરતિલ) તે શું ઉપયોગી છે?
á qui avez vous écrit? (આ કી આવે વુઝે ક્રી) તમે કોને લખ્યું?
à quel étage sont elles? (આ કેલ એતાઝ સોં તેલ) કઇ પાટી-યાની જગ્યા ઉપર તેઓ છે?
à quel numéro demeurez vous (આ કેલ નીમેરો દેમેરેવુ) તમારા ઘરનો નંબર કયો છે?

'a quelle heure? (આ કેલ એર) કયે વખતે?
un vieil arbre (એં વીએઇ આર્બ્ર) એક જુનું ઝાડ,
qui a perdu une casquette rouge? (કીઆ પેર્દી ઇન કાસ્કેત રૂઝ?) કોણે એક લાલ ટોપી ખોઇ છે? (ગુમાવી)
c'est jules quil'a perdu (સે ઝીલ કીલાપેરદી) જેણે ખોઇછે તે ઝીલછે.
avez vous de bon pain et du fromage? (આવે વુ દે બોંપેંએ દી ફ્રોમાજ) તમારી પાસે સારો પાંઊને પનીર છે?
voici un gros morceau de pain et du fromage. (વુઉવાસી એગ્રો મોર્સો દે પેં એદી ફ્રે માઝ) આ રહ્યા પાંઉનો મોટો કટકોને પનીર.
qu'avez vous acheté: (કાવે વુઝાશેતે?) તમે શું ખરીદ્યુ છે?

j'ai acheté une paire de gants (જે આશેતે ઈનપેર દેગાં) મેં એક મોજાની જોડ વેચાતી લીધી છે.

Avez vous envie de jouer ? (આવે વુ ઝાંવી દેજુએ) તમોને રમવાને મન છે ? (મરજી)

j'en ai bien envie, mais je n'en ai pas le temps ? (ઝાંને બીઆં નાવી, મે જે નાને પા લેતાં) મને ઘણું મન છે, પણ મને વખત નથી.

qu'avez-vous à faire ? (કાવે વુઝાફેર) તમારે શું કરવાનું છે ?

je n'ai rien á faire (જેનેરીએં આફેર) મને કંઇ કરવાનું નથી.

j'ai mon exercise á faire (જે મોંને ગઝરસીઝ આફેર) મારે મારા પાઠ કરવાના છે.

Et votre frère qu'a-t-il à faire ? (એ વોત્ર ફ્રેર કાતીલ આફેર) અને તમારા ભાઇને શું કરવાનું છે ?

il a une lettre a écrire (ઇલ આઇન લેત્ર આ એક્રીર) તેને એક કાગલ લખવાનો છે.

où sont mes bottes ? (ઉસોં મે બોત ?) મારા બુટ કયાં છે ?

Elles sont chez le bottier (એલ સોંસે લે બાતીએ) તે મોચીને ત્યાં છે.

que voulez vous acheter ? (કે વુલે વુઝાસેતે) તમે શું ખરીદવા માંગો છો.

je veux acheter un chapeau (ઝેવે આશેતે એં શાપો) હું એક ઉભા ટોપી ખરીદવા ઇચ્છા રાખું છું (ખરીદીશ)

પાઠ ૨૩. સર્વનામ વિષે pronoms (પ્રોનોમ્).

ફ્રેન્ચ ભાષામાં ૭ સર્વનામની જાત છે. (૧) પુરૂષવાચક, (૨) દર્શક સર્વનામ, (૩) સંબંધી સર્વનામ, (૪) પ્રશ્નાર્થક, (૫) તત્પાદક, (૬) અનિશ્ચીત સર્વનામ.

(૧) પુરૂષ સર્વનામ. personnel (પેરસોનેલ) પહેલો પુરૂષ, બીજો, ત્રીજો પુરૂષ, la premiére perssonne (લા પ્રેમીએર પેરસોન) પહેલો પુરૂષ.

est celle qui parle. je penee nous pensons la deuxiéme personne est celle á qui l'on parle જેની સાથે વાત કરે તેને માટે વાપરે tu penses (તી પાંસ) vous pensez (વુ પાંસે) la toisième personne est celle de qui l'on parle જેની વાત કરતા હોઇએ તેને માટે વાપરીએ તે il pense ils pens ent.

પહેલો પુરૂષ સર્વનામના વિભકતીના રૂપ.

		Pl.
પહેલી moi હું		nous અમે.
બીજી „ મને		nous આપણને.
ચોથી á moi મને મારે,		á nous અમને, અમારે. મારે.
છઠી de moi મારૂં.		de nous અમારૂં, અમારા.

બીજો પુરૂષ.

૧ toi તું	vous તમે
૨ „ તને	„ તમને
૪ á toi તારે, તને	á vous તમારે, તમોને.
૬ de toi તારૂં.	de vous તમારૂં.

ત્રીજો પુરૂષ.		નારી જાતિ.	
૧ Lui તે.	eux તેઓ.	elle તેણી.	elles
૨ „ તેને.	„ તેઓને.	elle તેણીને.	
૪ ă lui તેને માટે.	á eux તેઓને.	á elle તેણીને	à elles.
૬ de lui તેનું „	d'eux તેઓનું,	d'elle તેણીનું	d'elles.

તે પોતે, કોઇ પોતે, નર, નારીજાતિ એક ને બે વચને સરખા.
soi તે પોતે, á soi તે પોતાને, de soi તેઓ પોતાનું.

દાખલા.

qui a dit cela ? (કી આ દી સેલા) આતું કોણે કહ્યું છે ?

moi, toi, lui, elle pas moi. c'est pour moi, toi, lui,
મેં તેં તેણે તેણી હુનહી તે મારે માટે છે. તારે તેને

je parle de toi. (de vous, de nous, d'elle d'eux)
હું તારૂં બોલું છું. (તમારૂં, અમારૂં, તેણીનું, તેઓનું)

nous pensons à lui. ā vous, ă eux.
અમે તેનો વિચાર કરીએ છિએ. તમારો, તેઓનો.

મારૂં પોતાનું એમ કહેવાને ફ્રેન્ચમાં માત્ર méme એક વચને ને બહુવચને mémes સર્વનામની સાથે મુકવાથી થાય છે.

એકવચન	બહુવચન.
moi-méme (મુઉવાં મેમ) હું પોતે.	nous-mémes અમે પોતે.
toi-méme (તુઉવા મેમ) તું પોતે.	vous-mémes તમે પોતે.
lui-méme (લુઉવી મેમ) તે પોતે	eux mémes તેઓ પોતે.
elle-méme (એલ મેમ) તેણી પોતે.	elles mémes તેઓ પોતે.
soi-méme (સુઉવા મેમ) કોઇપોતે.	c'est nous તે અમે છીએ.
c'est moi (તે હું છું)	પ્રશ્નાર્થક Est ce moi? તે હું છું?
c'est toi (તે તું છે).	Est ce toi ? તે તું છે ?

doit-on toujours penser á soi (દુઉવા તોં તુઝુર પાંસે આ સુઉવા) હંમેશાં માણસોએ પોતાનો વિચાર કરવો જોઇએ.

શબ્દ.

Inconstant (એંકોન્સ્તાં) ચંચળ.
ressembler (રેસામ્બ્લે) મળતા થવું.
envoyer (આંવોઆયે) મોકલવું.
demeurer (દેમેરે) રહેવું.
la corbeille (કોર્બેઇ) નાની ટોપલી.
l'aimant (લેમાં) લોહચુંબક.
la médecine (લામેદસીન) દવા વૈદક શાસ્ત્ર.
le maitre (લેમેત્ર) શિક્ષક.
attirer (આતીરે) ખેંચવું--આકર્ષણ કરવું.
la balle (લાબાલ) ટેનીસ રમવાની દડી.
venez (વેને) આવોછો casser (ભાંગવું) જુદા.
sorti (આર્ટે) બહાર ગયા.
qui dit cela ? (કીદીસેલાં) કોણ એવું કહે છે ?
moi, toi, elle, eux
હું તું તેણી તઓ

વાકય.

Penses-tu á moi ? (પાંસતી આ મુઉવા) તું મારે માટે વિચાર કરે છે ?
je pense à toi (ઝે પાંસ આતુઉવા) હું તારે માટે વિચાર કરૂં છું.
je n'ai pas pensé à toi (ઝેને પાપાંસે આતુઉવા) મેં તારો વિચાર કર્યો નથી.

mon pauvre enfant (મોં પોત્ર આંફાં) મારો ગરીબ બાળક.

L'homme inconstant ne ressemble jamais á lui-méme (લોમ એંકાન્સ્તાં ને રેસાંબ્લ ઝામે આ લ્વી મેમ) ચંચળ માણસ તેને પોતાને માટે કદી મળતો થતો નથી.

nous nous souvenons (નુ નું સુવેનોં) આપણે આપણ પોતાને યાદ કરી છીએ.

Envoyez moi de l'orgent (આંવોઇયે મુઉવા દેલર્ઝા) મને પૈસા મોકલો.

sans moi, elle serait tombée (સાં મુઉવા એલ સેરે તોંમ્બે) મારા વગર તેણી પડી જશે.

je suis plus grand que toi (જે સ્વી પ્લી ગ્રાં કે તુઉવા) તારા કરતાં હુ વધારે મોટો છું.

Qui a été ici, lui ou elle ? (કીઆ એતે ઇસી લુઇવી ઉ એલ ?) કોણ અહીં હતું તે કે તેણી ?

Venez avec moi (વેને આવેક મુઉવા) મારી સાથે આવો.

jouez avec elles (ઝુએ આવેક એલ) તેઓની સાથે રમો.

on parle de nous (ઓં પાર્લ દેનું) આપણે આપણું બોલીએ છીએ.

tu parles de lui et d'elle (તી પાર્લ દે એ લુઉવી દેલ) તુ તેનું ને તેણીનું બોલે છે.

nous parlons souvent de vous (નુ પાર્લો સુવાં દેવું) અમે વારંવાર તમારૂં બોલીએ છીએ.

પાઠ ૨૪.

કર્તા પહેલી	je	tu,	il,	nous	vous	ils	elle.
કર્મ બીજી	moi	toi	lui	,,	,,	eux	,,
ચોથી	me	te	le	leur	,,	,,	,,
છઠ્ઠી	,,	,,	lui	en	,,	,,	,,

કર્તા on તેઓ, માણસ.
કર્મ se તેણી પોતે
ચોથી se તેઓ પોતાને

} કર્તા ક્રિયાપદની પહેલા મુકી વાક્ય બોલાય છે પ્રશ્નાર્થ કર્મમાં ક્રિયાપદ પહેલું ને કર્તા પછી મુંક છે. je pinse, fenis-tu.?

કર્મ બીજી. સાદા વાકયમાં ક્રિયાપદની પહેલાને કર્તાની પછી તરત કર્મ મુકે છે. સહાયકારક ક્રિયાપદમાં પણ તેજ રીત છે તેના દાખલા
tu me dis (તીમેદી) તુ મને કહે છે.
je vous donne (ઝે વુ દોન) હું તમને આપું છું.
elle m'a répondu (એલ મા રેપોંદી) તેણીએ મને જવાબ આપ્યો છે,
Houssen Meraly nous a dit (હુશેન મેરાલી નું આદી) હુશેન મેરાલીએ અમને કહ્યું છે.
je les ai vus (ઝે લેઝેવી) મેં તેઓને જોયા છે.

જેમ ગુજરાતીમાં બોલાય છે તેમ ફ્રેન્ચીમાં લખાય બોલાય છે કોઇ વખતે ફેર પડે છે તેમ નકાર બતાવવામાં પણ તેજ રૂઢી છે પણ ne (ને) કર્મની પહેલા ને કર્તાની પછી pas છેલે મુકે છે પણ જો સહાયકારક હોય, તો એ ક્રિયાપદની વચે pas મુકે છે તેના દાખલા.
je ne vous donne pas (ઝે ને વુ દોન પા) હું તમને આપતો નથી.
tu ne me connais pas (તિને મે કોને પા) તમે મને ઓળખતા નથી.
vous ne les avez pas vus (વુ ને લેઝાવે પાવી) તમે તેઓને જોયા નથી.
Elle ne m'a pas répondu (એલ ને મા પા રેપોંદી) તેણીએ મને જવાબ આપ્યો નથી.
Hirachand ne nous avait pas dit (હીરાશંદ ને નુઝાવે પાદી) હીરાચંદે અમોને કહ્યું નહિ હતું.

પ્રશ્નાર્થક વાકયમાં કર્મ પહેલું પછી ક્રિયાપદને પછી કર્તાને મુકે છે.
me connaissez vous ? (મે કોનેસે વુ) તમે મને ઓળખો છો ?
me blâme-t-il ? (મે બ્લામ તિલ) તે મને ઠપકો આપે છે ?
les vois tu ? (લે વુઉવાતી) તેં તેઓને જોયા છે ?
vous at-il répondu ? તેણે તમને જવાબ આપ્યો છે ?
Ne vous at-il pas répondu ? તેણે તમને જવાબ આપ્યો નથી ?

આજ્ઞાથ કે વિનંતીમાં ક્રિયાપદ પહેલું મુકી પછી કર્તા મુકે છે જેમ
donnez moi (દોને મુઉવા) મને આપો. apportez lui (આપોર્તેલ્વી) તેને લાવો.
Mangez les (માંઝે લે) તે ખાવ. parlez leur (પાર્લે લેર) તેઓને બોલાવો.

નકાર આજ્ઞાર્થ હોય ત્યારે ne પછી કર્તા ને પછી ક્રિયાપદ છેલે pas આવે.

Ne me donnez pas (ને મે દોને પા) મને આપતા નહિ.
Ne les mangez pas (ને લે માંઝે પા) તેઓને ખાતા નહિ.

શબ્દો.

Entendre (આંતાંદ્ર) સાંભળવું.
pardonner (પારદોને) માફ કરવું.
prêter (પ્રેતે) ઉછીનું આપવું
corriger (કોરીઝે) સુધારવું.
écouter (એકૂતે) સાંભળવું.
je vends (ઝે વાંદ) હું વેચું છું.
je vous entends (ઝે વુ ઝાંતાંદ) હું તમારૂં સાંભળું છું.
tailler (તાઇએ) કાપવું, ઘડી કરવી.
louer (લુએ) વખાણવું.
accompagner (આકોંપાયે) સંગાત કરવો, સાથે મળીને રહેવું.
je promets (ઝે પ્રોમે) હું વચન આપું છું.
appeler (આપેલે) બોલાવવું.
j'entends (ઝાંતાંદ) હું સાંભળું છું
il me pardonne (ઇલ મે પાર્દોન) તે મને માફ કરે છે.

Elle m'a pardonné (એલ મા પાર્દોને) તેણીએ મને માફ કર્યું છે.
Alfred m'a prêté un livre amusant (આલફ્રેદ મા પ્રેતે એં લીવ્ર આમીઝાં) આલફ્રેડે એક આનંદી ચોપડી વાપરવા આપી છે.
Prêtez moi votre livre (પ્રેતે મુઉવા પોત્ર લિવ્ર) તમારી ચોપડી મને વાપરવા આપો.
je vous prêterai un livre (ઝે વુ પ્રેતેરે એં લીવ્ર) હું તમોને એક ચોપડી ઉછીની આપીશ.

il me loue (ઇલ મે લુએ) તે મારા વખાણ કરે છે.
Me loue-t-il ? તે મને વખાણે છે ?
Oui, il vous loue (ઉવી. ઇલ વુ લુએ) હા, તે તમારા વખાણ કરે છે.
Ecoutez moi (એકુતે મુઉવા) મારૂં સાંભળો.
je vous écoute (ઝે વુઝે કુત) હું તમારૂં ધ્યાન દઇ સાંભળું છું.
jene vous écoute pas (ઝેને વુઝે કુતપા) હું તમારૂં સાંભળતો નથી.
taillez ma plume (તેઇએ મા પ્લીમ) મારી કલમ ઘડી આપો.
je la taillerai (ઝે લાતે ઇરે) હું તે બનાવી આપીશ.

voulez vous m'accompagner ? (વુ લે વુ માં કોમ્પાઇયે) તમે મારા ભાગિદાર થશો ?

je vous accompagnerai (ઝે વુઝાં કોમ્પાઇયેરે) હું તમારો ભાગીદાર થઇશ.

avez vous trouve' votre crayon ? (આવે વુત્રુવે વોત્ર ક્રાયોં) તમારી સીસાપેન તમોને મળી છે ?

Oui, je l'ai trouvé (ઉવી, ઝે ત્રુવે) હા, મને તે મલી છે.

avez vous corrigé mon thème (આવે વુ કોરીઝે મોં તેમ) તમે મારો પાઠ સુધાર્યો છે ?

Non, je ne l'ai pas corrigé (નોં ઝેને લેપા કોરીઝે) ના તેં મેં સુધાર્યો નથી.

je le corrigerai demain (ઝે લે કોરીઝેરે દેમેં) હું કાલે તેને સુધારીશ.

પાઠ ૨૫ મો. ભાગ ૨ એ સર્વનામ સાથે હોય.

ઉપકર્મને કર્મ સાથે હોય ત્યારે જો કર્મ નાન્યતર જાતિ હોય તો તેને માટે le la les વાપરે છે તો તે કર્તા ઉપકર્મના પછી કર્મને છેલ્લું ક્રિયાપદ આવે પણ નર કે નારી જાતિમાં lui, leurના મુકવામાં તફાવત હોય છે ત્યારે કર્તા કર્મના પછી lui leur મુકાય છે નીચેના વાકય ઉપરથી સમજાશે.

(૧) je te le donne (ઝે તે લે દોન) હું તનેે તે આપું છું, il me le donne (ઇલ મે લે દોન) તે મને તે આપે છે. il (કર્તા) (me) ઉપકર્મ.

Louis me la prête (લુઉવી મેં લાપ્રેત) લુઉવી મને તે આપે છે.

Louis ne me la prête pas (લુઉવી ને મેલા પ્રેત પા) લુઉવી તે મને વાપરવા આપતો નથી.

On vous le dira (ઓંવુ લે દિરા) તેઓ તમોને તે કહેશે.

(૨) je le lui donne (ઝે લેલ્વી દોન) હું તે તેને (તેણીને) આપું છું.

je ne le lui donne pas (ઝે ને લેલ્વી દોનપા) હું તેને (તેણીને) તે આપતો નથી.

Elle le lui donne (એલ લેલ્વી દોન) તેણી તેને આપે છે.
Elle ne le lui donne pas (તેણી તેને તે આપતી નથી.
La lui donne t-elle ? (તેણી તેને તે આપે છે ?
La leur donnera t-il ? તે તેઓને તે આપશે ?
je ne la leur ai pas donné (મેં તે તેઓને આપ્યું નથી.)
Pourquoi ne la leur prêtez vous pas ? શા માટે તેને તમે તે આપતા નથી ?
આજ્ઞાર્થ donnez-le moi તે મને આપો.
નકાર બતાવનાર Ne me le donnez pas તે મને આપતા નહિ.
elle est belle તે સુંદર છે. elles sont belles તેઓ સુંદર છે.
je la vois હુ તેને જોઉંછું. (તેણીને)

શબ્દો.

Récompenser (રેંકોમ્પાંસે) બદલો મળવો.
L'image (લિમાઝ) ચિત્ર.
mou (નર) molle (નારી) નરમ.
encore (આંકોર) હજી સુધી.
la vérité (લાવેરીતે) સાચ.
le gant (લે ગાં) હાથના મોજાં.
appliqué (આપ્લીકે) ઉદ્યોગી.
la traduction (લા ત્રાદીકશીયો) મતલબ.
la faute (લા ફોત) ભુલ.
volontiers (વોલોંતીયેર) રાજી-ખુશીથી.

tu me le donnes (તી મે લે દોન) તું મને તે આપે છે.
Elle me les donnerait (એલ મે લે દોનેરે) : તેણી મને તે આપશે.
Vous a til pardouné ? (વુઝાતીલ પાર દોને) તેણે તમને માફ કર્યું છે ?

Lui as-tu dit cela ? (લ્વી આતી દીસેલા) લ્વી તેં તેને આ કહ્યું ?
je le lui ai dit (ઝે લે લ્વી એદી) મેં તેને તે કહ્યું છે.
Appelez ces écoliers (આપેલે સેઝેકોલીએ): આ નિશાળીયાને બોલાવો.
je les récompenserai (ઝે લે રેકોમ્પાંસેરે) હું તેઓને બદલો આપીશ.

M'entendez vous ? (માંતાં દેવું ?) તમે મારૂં સાંભળો છો ?

Oui, je vous entends (ઉવી. ઝેવુ આંતાંદ) હા હું તમારું સાંભળું છું.
Me pardonnez vous? (મે પારદોને વું) તમે મને માફી આપો છો?
je ne vous pardonnerai pas (ઝે ને વુ પારદોનેરે પા) હું તમોને
માફી આપીશ નહિ.
de qui avez vous reçu ce livre amusant? (દેકી આવે વુ રેસ્યૂસે લિવ્ર આમીઝાં) તમે આ મનોહર ચોપડી લીધી છે તે કોની છે?
c'est Alfred qui me l'a prété (સે તાલ ફ્રેડ કી મે લાપ્રેતે) તે
આલફ્રેડની છે જે મેં તેને વાપરવા આપી છે.
voulez vous préter ce livre a ma sœur? (વુલે વુ પ્રેતે સેલિવ્ર
આ માસેર?) આ ચોપડી મારી બેનને વાપરવા આપશો?
je le lui préterai volontiers (ઝેલે લ્વી પ્રેતેરે વોલોંતીએ) હું
તે તેણીને ઘણી ખુશીથી આપીશ.
qui veut cette plume (કી વે સેતપ્લીમ) આ કલમ કોને જોઇએ છીએ?
donnez la moi, s'il vous plait (દોનેલા મુઉવા સીલ વુપ્લે) જો
તમે ખુશી હોતો તે મને આપો.
pour qui sont ces crayons? (પુરકી સાં સે ક્રાયોં) આ પેનો
કોને માટે છે?
je les donnerai á Lalou (ઝે લે દોનેરે આ લલુ) હું તે લલુને આપીશ.
M'aimes tu? (મેમતી) તું મને ચાહે છે?
Oui, je t'aimes (ઉવી, ઝે તેમ) હું. તને ચાહું છું.
Les aimez vous તમે તેઓને ચાહો છો.
Oui, je les aime beaucoup (ઉવી. ઝે લેઝેમ બોકુપ) હા, હું
તેઓને બહુ ચાહું છું
qui vous accompagnera? (કી વુઝા કોમ્પાયેરા) તમારો ભાગી
કોણ થશે?
mon cousin m'accompagnera (મારો પિત્રાઇ ભાઇ મારો
સોબતી થશે.
dites-vous la vérité? (દિત વુ લાવે રીતે) તમે સાચુ કહો છો?
je la dis toujours (ઝેલા દી તુઝુર) હું હમેશા તે બોલું છું.

પાઠ ૨૬ મો. દર્શક સર્વનામ. (demonstratif)

ce cet (નર જાતિ એકવચન) cette (નારી એકવચન) ces બહુવચન.

નરજાતિ.	નારીજાતિ.	
celui	celle જે પેલી	ceci (ટુંકું રૂપ) આ
(બહુ) ceux	celles પેલી તેઓ	
celui ci	celle-ci આ	cela (પેલે)
(બહુ) ceux-ci	celles-ci આ	તે-તેણી-તેઓ એ સર્વનામ celui ને celle સંબંધી સર્વનામ તરીકે વપરાય છે.
celui-la	celle-la પેલો (દુર)	
(બહુ) ceux-la	celles-la ,,	

celui qui (તે જે) આ દર્શક સર્વનામોની પહેલાં de (નું) નું રૂપ વાપરે છે.

Mon chapeau et celui de mon frére (મારી અને મારા ભાઇની ટોપી.

je parle de celui-ci (હું આનું બોલું છું) vous parlez de celui lá તમે તેનું બોલો છો.

Est-ce là votre plume ? (એ સેલા વોત્ર પ્લીમ) પેલી તમારી કલમ છે ?

Oui, c'est ma plume (ઉવી સે માપ્લીમ) હા આ મારી પેન છે.

Sont-ce là vos gants ? (સોંસે લાવો ગાં) આ તમારા મોજાં છે ?

Ce sont mes gants (સે મોં મેગાં) આ મારા મોજાં છે.

je ne veux pas ceci (ઝે ને વે પાસેસી) મને આ જોઇતા નથી.

que dites-vous de cela ? (કે દીત વુ દેસેલા ?) તમે તેનું શું કહો છો?

ચોથી અને છઠી વિભકતીમાં ce ceci, cela ceux ci et ceux la આટલા રૂપ સિવાય બીજા બે સર્વનામ છે en y.

voici du jambon, en voulez vous? (વુઉવાસી દી ઝાંબોં, આં વુલે વુ) અહીં એક ડુકરની જાંગ છે તમોને થોડી જોઇશે ?

j'en prendrai un petit morceau (ઝાં પ્રાંદ્રે એ પેતી મોર સો) હું તેનો એક ટુકડો લઇશ.

je lui en ai donné (ઝે લ્વી આંને દોને) મેં તેને તેમાંથી થોડુંક આપ્યુ છે.

donnez-m'en donnez lui-en (મને થોડું આપો. થોડું તેને આપો. વગેરે y સ્થળ બતાવવાને વાપરે છે.

votre père est-il au jardin? Oui, il y est (વોત્ર પેર એતીલ ઓઝાંરદે ? ઉવી, ઇલી એ,) તમારો બાપ વાડીમાં છે? હા, તે ત્યાં છે.
j'y vais aussi (ઝી વે ઓસી) હું પણ ત્યાં જાઉં છું.

શબ્દો.

le porte-feuille (લે પોતે ફેઇ) ખીસા બુક.
la peur (લા પેર) બીક.
jaune (ઝોન) પીળો.
l'âme (લામ) આત્મા.
le corps (લે કોર) શરીર.
commode (કોમોદ) સુખરૂપ
le conquérant (લે કોંકેરાં) જીતનાર.
la noblesse (લા નોબ્લેસ) પ્રૌઢતા.
lagriculture (લાગ્રીકીલતીર) ખેતી.
tout de suite (તુ દે સ્વીત) પરબારૂં—સીધું.
bénir (બેનીર) આશીરવાદ આપવો.
souhaiter (સુહેતે) ઇચ્છા કરવી.
joli (ઝોલી) સુંદર.
persécuter (પેર્સેકીતે) સતાવવું પીડવું.
enrichir (આંરીસીર) ધનવાન થવું.
le commerce (લે કોમેરસ) વેપાર.
levé (લેવે) કઢ્યો. ઉગ્યો.
mourut (મુરી) મરી ગયો.

voici mon porte -feuill et-celui de mon pére (વુઉવાસી મોં પોર્ત ફેઇ એ સેલ્વી દે મોંપેર) આ રહી મારી અને મારા બાપની ખીચા બુક.

voici mes gants et ceux de ma sœur (વુઉવાસી મે ગાંએ સેદે માસેર) આ રહ્યા મારા અને મારી બેનના મોજા.

Voulez-vous ceux-ci ou ceux-la ? (વુલે વુ સેસીઉ સેલા ?) તમોને આ કે પેલા જોઇએ છે ?

celui qui remplit ses devoirs est un brave homme (સેલ્વી કી રાંપ્લી સે દેવુઉવાર એતેં બ્રાવ હોમ) જે પોતાના કામથી ભરપુર છે તે પ્રમાણીક છે.

voúlez-vons ceci ou cela ? (વુલે વુ સેસી ઉસેલા ?) તમોને આ કે તે જોઇએ છે ?

ceux qui sont contents, sont toujours heureux (સે કી સો કોંતાં, સોંતુઝુર ઝેરે) જેઓ સંતોષી છે તે હમેશાં સુખી છે.

je préférs la noblesse de l'âme à celle de la naissance (ઝે પ્રેફેર લાનોબ્લેસ દે લામ આસેલ દેલાનેસાંસ) જન્મથીજ આત્માની પ્રૌઢતાને હું આગળ લાવું છું.

Heureux celui qui trouve un vrai ami (હેરે સેલ્વી કી ત્રુત્રવ એંવ્રે આમી) જેને સાચા મિત્રો મળે છે તે સુખી છે.

On croit ce qu'on espère (ઓં ક્રુઉવા સે કોંને સ્પેર) જે આપણે આશા રાખીએ છીએ તે દરેક જણ માને છે.

ce que vous dites me fait peur (સે કે વુ દિત મે દેપેર) જે તમે કહો છો તે મને ડરાવે છે.

qui vient là ? (કોણ આવે છે ? c'est moi (સે મુઉવા) તે હુ છું.
ce sont eux (તે તેઓ છે.)

Alexandre le-Grand et jules César furent de grands conquerants; celui là mourut dan sa jeunesse celui-ci fut assassiné (આલેકઝાંદ્ર લેગ્રાં એ ઝીલ સેઝાર ફ્રિર દે ગ્રાં કોંન્કેરાં; સેલ્વી લામુરી દાં સાઝેનેસ સેલ્વીસી ફીતાસાસીને) સીકંદર અને ઝીલ સેઝારે મોટી જીતો મેળવી છે. પહેલો જુવાનીમાં મરી ગયો ને આનું ખુન થયું (કોઇએ મારી નાખ્યા.)

ce qui est beau n'est pas toujours utile (સેકીએ બો નેપા તુઝુર યુતીલ) જે સુંદર છે તે હમેશાં ઉપયોગી નથી.

પ્રશ્નાર્થક સર્વનામ.

lequel નર la quelle (નારી) જેનું qui (કોણ) que, quoi (શુ) [illegible]ના જુદા રૂપ થાય છે તે નીચે પ્રમાણે.

lequelle ?

એકવચન.			બહુવચન.	
	નરજાતિ.	નારી જાતિ	નર.	નારી.
૧ વિ	lequel ?	laquelle.	lesquels ?	—કઇ-કયો-કયુ.
૪ વિ	auquel ?	à laquelle.	auxquels ?	—કોને
૭ વિ	duquel ?	de la quelle	desquels !	—કોનું.

voici deux appartements, lequel choisirez vous ? (ઉવાસી દે ઝા પારત'માં લેકેલ શુઉવાઝીરેવુ) અહીં બે જનાનખાનાના ઓરડા છે કયો તમે પસંદ કરશો ?

une de ses sœurs est mariée, La quelle (est ce) ? (ઇન દે એ સેર એ મારીએ લાકેલ ?) તેની બહેનોમાંથી એકના લગ્ન થયા. તે કઇ ?

Laquelle de vos écolières est malade ? (લાકેલ દે વોઝે કોલીએર એ માલાદ ? તમારા વિદ્યાર્થીઓમાંની (નારીજાતી) કઇ બીમાર છે ?

qui ? quoi ? que ?

નર		નારી	
૧ qui	કોણ	qui.	qui માત્ર પુરૂપ વાચકમાં પ્રશ્નાર્થે વપરાય છે.
૪ à qui	કોને	a qui	qui est là a ? કોણ છે ?
૬ de qui	કોનુ	de qui	à qui prtéz vous cela ? કોને તમે આ વાપરવા આપો છો ?

qui cherchez-vous ? (કીશેરશેવુ) તમે કોને શોધો છો ?

Pour qui est ce crayon (પુર કીએસે ક્રાયોં) આ પેનસીલ કોને માટે છે ?

qui કોને ને કોનું બે રૂપ થાય છે માત્ર પ્રશ્નાર્થે વપરાય ત્યારે આવે

à qui est ce livre ? (આકી એસેલિવ્ર) આ ચોપડી કોની છે ?

que et quoi નાન્યતર જાતિ છે શું શબ્દયોગી અવ્યય પછી વપરાય છે.

de quoi parlez vous (દે કુઉવા પાર્લેવુ) તમે કોનું બોલો છો ?

sur quoi (સીર કુઉવા) શેના ઉપર ? Avec quoi કોની સાથે શા વડે ?

que (શું) તે માત્ર ક્રિયાપદની પહેલા આવે છે.

que voulez-vous ? તમોને શું જોઇએ છે ?

que dit on લોકો શું કહે છે ?

que demande-t-il ? તે શું પુછે છે ?

શબ્દો.

marié (મારીએ) લગ્ન થયેલું.
frapper (ફ્રામે) મારવું.
le tableau (લે તાબ્લો) છબી.
le cahier (લે કાઇએ) કોરી બુક.
la nie'ce (લાનિએસ) ભાણેજી. ભત્રિજી.
le porte plume (પોર્ત પ્લીમ) પેન હોલ્ડર.
le verre (લે વેર) ગલાસ પ્યાલો.
leve' ઉઠયો.

Lequel de vos fils est malade ? (લેકેલ દેવો ફીસ એ માલાદ) તમારો કયો છોકરો માંદો છે ?
laquelle de vos sœurs est mariée (લાકેલ દેવો સેર એ મારીએ) તમારી કઇ બેનના લગ્ન થયા છે ?
lesquels de vos écoliers n'ont pas fait leurs thémes (લેકેલ દે વો ઝેકાલીએ નો પા ફે લેર તેમ) તમારા કયા વિદ્યાર્થીએ પોતાના પાઠ કર્યા નથી ?
voici plusieurs canifs (વુઉવાસી પ્લીઝીએર કાનીફ) આ રહ્યાં કેટલાક ચપ્પુઓ.
lequel voulez vous acheter ? (લેકલ વુલે વુઆશેતે ?) કયું તમે ખરીદવા માગો છો ?
qui est arrivé (કી એતા રીવે) કોણ આવેલું છે ?
qui a trouvé ma bourse (કીઆ ત્રુવે મા બુરસ) કોણે મારી કોથળી ગોતી કાઢી છે ?
dequi avez vous parlé ? (દે કી આવે વુ પાર્લે ?) કોનું તમે બોલ્યા છો ?
A qui est la grammaire que vous avez á la main ? (આ કી એ લા ગ્રાંમેર કે વુઆવે આ લા મેં) જે તમારા હાથમાં ગ્રાંમેર છે તે કોની છે ?
que demandez vous Monsieur ? (કે દેમાંદે વુ મોંસીએર) સાહેબ તમે શું પુછો છો ?
qu'avez vous porté ã la poste ? (કાવે વુ પોર્તે આ લા પોસ્ત ?) તમે પોસ્ટ ઓફીસે શું લઇ ગયા ?

j'y ai porté une lettre (ઝીએ પોર્તે ઈનલેત્ર) હું એક કાગળ ત્યાં લઇ ગયો છું.

quoi (કુઉવા) કેમ ? vous êtes déjà levé (વુ ઝેત દેઝા લેવે) તમે કયારના ઉઠ્યાં છો ?

A quoi pensez vous (આ કુઉવા પાંસે વુ ?) કોનો વિચાર કરો છો?

Avec quoi avez vous frappé l'enfant (આવેક કુઉવા આવે વુ ફ્રાપે લાંફાં) તમે શા વડે છોકરાને માર્યો છે ?

Avec une petite canne (આવેક ઇન પેતીત કાન) એક નાની સોટીથી.

Auquel de ces écoliers avez-vous promis une récompense ઓકેલ દે સે ઝેકાલીએ આવે-વુ પ્રોમી ઇન રેકોંપાંસ) તમે કયા વિદ્યાર્થીને ઇનામ આપવાનું વચન આપ્યું છે ?

lequel de ces deux porte feuilles est à vous (લેકેલ દે સે દે પોર્ત ફેઈ એ તાવું ?) આ બે ખીસા બુકમાંથી કઇ તમારી છે ?

celui que vous avez à la main (સેલ્વી કે વુઝાવે આલામે) જે તમારા હાથમાં છે તે.

laquelle de ces deux robes préferez vous ? (લાકેલ દે સે રોબ પ્રેફેરે વુ) તમે આ બે ઘાઘરામાંથી કયો તમે પસંદ કરો છો?

je préfère celle ci à celle la (ઝેપ્રેફેર સેલસી આ સેલા) પેલામાંથી આ પસંદ કરૂં છું.

Est.ce là votre bague ? (એ સેલા વોત્ર બાગ) આ તમારી વીંટી છે ?

Oui, c'est ma bague d'or (ઉવી, સેમા બાગ દોર) હા, તે મારી સોનાની વીંટી છે ?

sont ce là vos gants ? (સોં સેલા વો ગાં?) પેલાં તમારા મોજાં છે ?

Non, ce ne sont pas mes gants ce sont ceux de ma cousine (નોંસેને સો પા મે ગાં સે સોં સે દે મા કુઝીન) નહિ તે મારા નથી તે મારા પીત્રાઇ બેનના છે.

avez vous reçu ma lettre ? (આવે વુ રેસી મા લેત્ર ?) મારો પત્ર તમોને મળ્યો છે ?

je n'ai reçu ni la votre ni celle de votre père (જે ને રેસી ની લાવોંત્ર ની સેલ દે વોત્ર પેર) મને તમારો કે તમારા બાપાનો કાગળ મળ્યો નથી.
le commeres est-il utile aux hommes? (લે કોમેર્સ એતીલ ઇતીલ ઓઝોમ ?) વેપાર માણસોને ઉપયોગી છે ?
Oui, tre's utile; il les enrichit (ઉવી ત્રેઝીતીલ ઇલ લે ઝાંરીશી) હા, તે ઘણો ઉપયોગી છે, તે તેઓને તાલેવંત કરે છે.
quelle maison vendez vous? (કેલ મે ઝોં વાંદે વુ?) કયું ઘર તમે વેચો છો ?
j'ai deux maisons vendre, celle de mon oncle et celle de mon grand-père (જે દે મેઝોં આવ્રાદ્ર. સેલદે મોંનોકલ એ સેલ દે મોં ગ્રાંપેર) મારી પાસે બે ઘર વેચવાના છે, એક મારા કાકાનુ ને એક મારા મોટા બાપાનુ.
A qui donnerez vous ce canif? (આ કી દોનેરે વુ સે કનીફ) આ ચપ્પુ તમે કોને આપશો ?
je le à donnerai à Guillaume (જે લે દોનેરે આ ગ્વીઓમ) હું તે ગ્વીઓમને આપીશ.
avez vous apporte' les verres? (આવે વુઝાપોર્તે લે વેર) તમે તે ગલાસો લાવ્યા છો ?
Non, je n'y ai pas pense' (નો, ઝેની એ પા પાંસે) નહિ, હું ધારતો નથી.
Madame, votre mère est-elle à la mainson (માધમ, વોત્ર મેર એતેલ આ લા મેંઝો) બાઇ, તમારી મા ઘરે છે ?
oui, elle y est હા, તે ત્યાં છે.
voici du jambon et du pain, en voulez vous? (વુઉવાસી દી ઝાંબો એ દી પેં આં વુલે વુ?) અહી ડુકરની ચરબી ને પાઉ છે તમોને થોડો જોઇએ છે ?
Merci, nous en avons de'jà pris (મેરસી નુઝાંનાવોં દે ઝા પ્રી). ઉપકાર માનું છું. અમોએ તે લીધા છે.

પાઠ ૨૬. સંબંધી સર્વનામ.

સંબંધી સર્વનામ, સંબંધી વિશેષણ mon ton son ઉપરથી બનાવવામાં આવે છે.

નર.	નારી.	બહુવચન.
le mien (લે મીઆં)	la mienne (લા મીએન) મારૂં.	les miens
le tien	la tienne (લા તીએન) તારૂં.	les miennes
le sien	la sienne (લા સીએન) તેનું.	les nôtrs
le nôtre (લે નોત્ર)	la nôtre (લા નોત્ર) અમારૂં.	les vótres
le vôtre (લે વોત્ર)	la vôtre (લા વોત્ર) તમારૂં.	
le leur (લે લેર)	la leur (લા લેર) તેઓનું.	

દાખલા

j'ai ma montre, avez-vous la vôtre (ઝે મા મોંત્ર, આવે-વુ લા વોત્ર) મારી પાસે મારૂં ઘડીયાળ છે, તમારી પાસે તમારૂં છે?

મારી પાસે મારૂં છે j'ai la mienne (ઝે લા મીયેન)

મારી બેન પાસે તેનું છે ma sœur a la sienne (મા સેર આ લા સીએન)

તમારા ભાઇઓ પાસે તેઓના છે vos frères ont les leurs (વો ફ્રેર ઓં લે લેર)

qui quoi lequel એ પણ પ્રશ્નાર્થ સીવાય સંબંધી સર્વનામ પણ છે તેના રૂપ.

પહેલી વિભકતી × qui (કોણ) જે,તે
બીજી , × que (જે તે).
ચોથી ,, 'a qui કોને.
છઠી ,, de qui et dont કોનું.

× આ બે રૂપો માત્ર પુરૂપ અને ચીજો માટે બંને જાતિમાં વપરાય છે.

un enfant qui pleure (એં નાફાં કી પ્લેર) જે છોકરો રૂએ છે તે.

જે બારણું ઉઘાડું છે તે la porte qui est ouverte (લા પોર્ત કીએ તુવેર્ત)

જેને મેં છોડયો છે તે મુસાફર. le voyageur que j'ai quitté (લે વોયાઝેર ક ઝે કીતે)

જે તમે જોયેલાં છે તે ઘરો les maisons que vous avez vues (લે મેઝોં કે વુઝાવે વી)

સંબંધીમાં que જેને જે બીજા વાકયની સાથે આવે પણ dont કોનું-કેનું રૂપ થાય છે માત્ર પુરૂષ વાચકમાં વપરાય.

l'homme les hommes dont vous parlez (લોમ અથવા લેઝોમ દો તુ પારલ) માણુસ કે માણુસો જેનું તમે બોલો છે તે.

L'Anglais dont le fils est ici (લાંગલે દોં લે ફીસ એતીસી) જે છોકરો અંગ્રેજને છે તે અહીં છે.

je connais la femme dont vous avez reçu la lettre (જૅ કોને લા ફામ દોં વુઝાવે રેસી લા લેત્ર) જે બાઇ પાસેથી તમને પત્ર મળ્યો છે તેને હું ઓળખું છું.

(૧) ચોથી વિભકતીમાં પુરૂષ સર્વનામમાં 'a qui પણ જ્યારે પશુ કે મટીરીયલી ચીજો માટે ચોથી વિભકતીમાં auquel 'a laquelle બહુવચનમાં auxquel auxquelles.

Voilà l'homme 'a qui j'ai prété mon livre (વુઉવાલા લોમ આ કી ઝે પ્રેતે મોં લીવ્ર) ત્યાં માણુસ છે જેને મેં મારી ચોપડી વાપરવા આપી છે.

c'est le chien auquel vous avez donné 'a manger (સે લે શીએં ઓકેલ વુઝાવે દોને આ માંઝે) જે કુતરો છે તેને તમે ખાવા આપ્યું છે.

(૨) qui ની પહેલા શબ્દ યોગી અવ્યય પુરૂષ વાંચકમાં ને ચીજોમાં lequel laguelle છે.

le mechand avec qui j'ai voyagé (લે મેશાં આવેક કી ઝે વોયાઝે) તે વેપારી જેની સાથે મેં મુસાફરી કરી છે.

L'arbre sur lequel je monté (લારબ્ર સીર લેકેલ ઝે મોંતે) જે ઝાડ ઉપર હું ચઢયો હતો તે.

la clef avec la quelle on ouvrit la porte (લા કલેફ આવેક લા કેલ ઓંનુવ્રી ? લાપોર્ત) જેનાથી મેં દરવાજો ઉઘાડયો તે ચાવી.

lequel et laquelle પહેલી વિભકતીમાં qui ને બદલે પણ વપરાવું જોઇએ જ્યારે સંબંધી સર્વનામ બીજાનાથી તેના નામને જુદું પાડે છે ત્યારે સંબંધ દેખાડે છે જેમ

la tante de mon ami laquelle demeure ā Paris (લાં તાંત દે મોનામી લાકેલ દેમેર આ. પારી) મારા મિત્રની કાકી જે પારીસમાં રહે છે તે.

(qui demeure ā Paris ? કોણુ પારીસમાં રહે છે ? (mon ami).

કર્તા પહેલી વિભકતીમાં ce qui અને બીજી વિભકતીમાં ce que જે તેનું રૂપ બતાવે છે અને તે બધા બતાવવાને tout ce quï પહેલી વિભકતીમાં ને tout ce que બીજી વિભકતીમાં વપરાય છે.

j'aime tout ce qui est beau (ઝેમ તુ સે કી એબો) જે સઘળું સુંદર છે તે હું ચાહું છું.

faites ce que je vous dis (ફેત સેકે ઝે વુદી) જે હું કહુંછું તે કરો.

શબ્દો.

L'agrément (લાગ્રેમાં) ધૈર્ય.
le tigre (લે તિગ્ર) વાઘ.
le talent (લે તાલાં) ગ્રીકનો જુનો સીકકો.
compter (કોંતે) ગણવું.
le destin (લે દેસ્તેં નસીબ.
Bizarre (બીઝાર) નવાઇ.
la somme (લા સોમ) દાખલો, હીસાબ, રકમ.
égal (એગાલ) બરાબર. સરખે ભાગ.
sommant (સોમાં) અવાજ કરતું.
la perte (લા પેર્ત) નુકસાની, નાશ.
éprouver (એપ્રુવે) નીચે જવું.
le fonds (લેફોંદ્દ) જથો, બ.લાંસ.
ingrat (એંગ્રા) અવગુણી
la vie (લાવી) જીંદગી.
le mal (લે માલ) ખરાબ.
épée (એપે) તલવાર.
noger (નોઝે) તરવું.
épais (એપે) જાડું.

તારા કરતાં મારો ભાઇ મોટો છે Mon frère est aussi grand que le tien (મેં ફ્રેર એ તો સી ગ્રાં કે લે તીઅં).

તમારા ગુલાબના ફુલો ઘણાં સુંદર છે પણ તેઓ મારા (ફુલ) કરતાં થોડા સુંદર છે. vos roses sont trés belles. mais elles sont moins belles que les miennes (વો રોઝ સોં ત્રે બેલ મે એલ સોં મુઉવેં બેલ કે લે મીએન).

તેઓના (કુતરા) કરતાં પણ અમારા કુતરા નીમકહલાલ છે. nos chiens sont aussi fidèles que les leurs (નો શીયાં સોંતોસી ફીદેલ કે લેર).

આ રહ્યા મારા ને તેના, તમારા ક્યાં છે? Voici les miens et les siens, Où sont vôtres? (ઉવાસી લેમીઅં એ લે સીઅં ઉ સોં વોત્ર?)

મારી બહેન તમારી બહેનના જેટલીજ મોટી છે mas sœur est du même âge que la vôtre (મા સેર એ દી મેમ આઝ કે લા વોત્ર).

ગયે અઠવાડીએ તમે જે જુવાન માણુસ સાથે આવ્યા હતા તે આજ રાત્રે મરી ગયો le jeune homme avec qui vous étes arrivé la semaine derniérs, est mort ette nuit (લે ઝેન હોમ આવેકકી વુઝેત ઝારીવે લા સેમેન દેરનીએર એ મોર સેત ન્વી).

તે નાનો છોકરો જેનો બાપ મરી ગયો છે le petit garçon dont le père est mort (લે પેતી ગારસોં દોં લે પેર એ મોર).

હમણાં અમારે ત્યાં રહો. demeure maintenant chez nous.

આપણી રીતભાતથી અસલના લોકોની રીતભાત ઘણી જુદી હતી les mœurs des anciens peuples e'taient tre's diffe'rents des notres (લે મેર દેઝાસાંયાં પેપ્લ એતે ત્રે દીફેરાંત દે નોત્ર).

જે વેપારીને કાલે તમે મારે ત્યાં જોયો છે ને જેની સાથે મારો મિત્ર એર રહે છે તે (વેપારી) પારીસ ગયો છે. le marchand que vous avez vu hier chez moi, et chez qui demeure mon ami R., est parti pour Paris (લે મારશાં કે વુઝાવે વી ઇએર શે મુઆ એ શે કી દેમેર મોનામી એર. એપાર્તી પુર પારી).

દરેક છોડને તેનું વિલક્ષપણું છે chaque plante a sa proprtélé (શાક પ્લાંત આ સા પ્રોપ્રીએતે).

શહેરને પોતાનું ધૈર્ય હોય છે અને ગામડાને (શહેરની) તેની સહાય હોય છે, la ville a ses agréments et la campagne a les siens (લા વીલ આ સેઝા ગ્રેમાં એ લા કાંપાય લે સીઅં.)

પાઠ ૨૭ અનિયમીત સર્વનામ.

કોઈ નામ ચોકસ ન વપરાએલું હોય તે ઠેકાણે જેમ ગુજરાતીમાં દરેક કોઇ, કોઇપણ, બીજો વગેરે તે નીચે પ્રમાણે.

On, ou l'on (ઓં ઉ લોં) લોકો, કોઇ તેઓ. tout le monde (તુ લે મોંદ) દરેક જણ. chacun (શાકે) દરેક. aucun (ઓકે) કોઇ-પણ નહિ. quelqu'un કેલક એં) કોઇએક. personne (પર્સોન ne)

(નોટ) ૧
ક્યાં, આવે ત્યારે on
si on le voit આ રૂપને બદલ ... રૂપ ૫ ..

દાખલા.

combien de plumes avez-vous તમારી પાસે કેટલા હોલડરો છે?
je n'en ai aucune મારી પાસે કંઇ નથી.
j'en ai plusieurs મારી પાસે કેટલીક છે.
avez-vous appelé tous les enfants તમે બધાં છોકરાને બોલાવ્યા છે?
Oui, je les ai appelé tous હા. મેં તેઓ બધાને બોલાવ્યા છે.

જ્યારે personne et rien વપરાએલ હોય છે ત્યારે કોઈ વખતે ne નથી આવતો પણ તેનો અર્થ પ્રશ્ન પુછ્યા પછી નકારમાં થાય છે.
qui avez-vous rencontré? તમોને કોણ મળ્યું છે? personne કોઇ નહિ.

શબ્દો.

le de'faut (દેફો) ગુનો.
le cahier (લે કાઇએ) કોરી બુક.
le verbe (લે વેર્બ) ક્રિયાપદ.
le camarade (લે કામારાદ) દોસ્ત.
la confiance (લા કોંફીઆંસ) વીશ્વાસ.
venu (વેનૂ) આવ્યો, ભુતકૃદંત
méchant (મેશાં) ખરાબ, બેડોળ, તોફાની,
jaloux (ઝાલુ) વહેમી, અદેખું.
régulier (ન) iére (ના) ચોકસ.
ressembler (રેસાંબ્લે) મળતા થવું.
rencontrer (રાંકોંત્રે) મળવું.

chanter (શાન્તે) ગાવું.
blâmer (બ્લામે) દોષ મુકવો: ઠપકો આપવો.
rire (રિર) હસવું.
arriver (આરીવે) આવી પહોંચવું
gâter (ગાતે) સડી જવું, ખરાબ કરવું, ડાઘા પાડવા.
secourir (સેકુરીર) મદદ કરવી.
nuire (ન્વીર) હાનત કરવી.
je veux (ઝે વે) મને જોઇએ છીએ.
pourri (પુરી) સડી ગયેલું.
miauler (મિઓલે) મીઆંઉ કરવું.
midi (મિદિ) બપોર, વચલો ભાગ.

ચ્છુ ઇચ્છિે છે.

નતાઉવાર રેઓં) દરેક સાચા થવાને ઇચ્છે છે.

..ut riche, l'autre était pauvre; l'un et l'autre étaient malheureux (લેં એતે રીશ લોત્ર એ તે પોવ્ર લેં એ લોત્ર એ તે માલહેરે) એક પૈસાદાર હતો, બીજો ગરીબ હતો, પેલો ને બીજો બને દુ:ખી હતા.

les unes dansaient les autres jouaient (લેઝીન દાંસે લે ઝાત્ર જુએ) કેટલાક નાચતા હતા, બીજાઓ રમતા હતા.

ces deux frères se ressemblent l'un à l'autre (સે દે ફ્રેર સે રેસાંમ્બલે આ લોત્ર) આ બને ભાઇઓ એક બીજાને મલતા છે.

ne blâmez pas les travaux d'autrui (ને બ્લામે પા લે ત્રાવો દો ત્રુવી) બીજાઓના કામને ઠપકો આપતા નહીં.

avez vous vu qnelqu'un ? (આવે વુ વી કેલકે) તમે કોઇને જોયો છે ?

je n'ai vu persomne (ઝે ને વી પેરસોન) મેં કોઇને જોયો નથી.

Nous avons quelque chose de meilleur (નુ ઝાંવોં કેલક શોઝ દે મેઇએર) અમારી પાસે કોઇ સારી ચીજ છે.

tel rit au jourd'hui qui ne rira plus demain (તેલ રી ઓઝુર દુવી કી ને રીરા પ્લી દેમેં) જે આજે હસે છે કાલે હસશે નહિ,

Chacun a ses défauts (શાકે આ સે દેફો) દરેક જણ ભુલને પાત્ર હોય છે.

tout le monde a son faible (તુ લે મોંદ આ સોં ફેબ્લ) દરેક જણને પોતાની નબળાઈ હોય છે.

la plupart de ses pommes sont pourries (લા પ્લીપાર દે સે પોમ સોં પુરી) આ શેબફળમાં ઘણાંખરાં સડી ગયેલાં છે.

ne savez vous rien de nouveau (ને સાવે વુ રીયાં દે નુવો) તમે કંઇ નવીન જાણતા નથી ?

Donnez mo..
ગુડિવા કેલક ઇનદે વોઅલ

quelques uns de mes camarades sont malade (
મે કામારાદ સોં માલાદ) મારા મીત્રોમાંના કેટલાક બીમાર છે.
que fait on la? (કે ફેતો લા) દરેક શું કરે છે?
On joue et l'on danse (ઓં એ ધોં દાંસ) કોઈ રમે છે ને કોઇ નાચે છે.
qui a dit cela? (કી આ દી સેલા) કોણે એવું કહ્યું છે?
tout le mondle dit (તુ લે મોંદ લે દિ) દરેક માણુસ તે કહે છે.
qui veute ce papier? (કી વે સે પાપીએ) કોને આ કાગળ જોઇએ છે?
chacnn le vent (શાકે લે વે) દરેક તે ઇચ્છે છે.
vos deux neveux sont-ils riches? (વોં દે નેવે સોંતીલ રીસ?) તમારા બે ભત્રીજા પૈસાદાર છે?
l'un est riche, i'autre est pauvere (લેં એ રીશ લોત્ર એ પોવ્ર) એક પૈસાદાર છે, બીજો ગરીબ છે.
ces deux femmes sont-elles sœurs? (સે દે ફ્રામ સોંતેલ સેર?) આ બે બાયડીઓ બે બહેનો છે?

Oui, elles sont sœurs; elles se ressemblent l'une à l'autre (ઉવી એલ સોં સેર; એલ સે રેસામ્લ લીન આ લોત્ર) હા, તે બેહેનો છે; તેઓ એક બીજાને મળતી છે.
As-tu vu quelqu'un dans ce jardin? (આ તી વી કેલ્કે દાં સે ઝારદેં) આ વાડીમાં તેં કોઇને જોયો છે?
Non, je n'y ai vu personne (નોં, ઝે ની એ વી પેરસોન) નહિ, મેં ત્યાં કોઇને જોયો નથી.

quy' a-til de nouveau? (કી આતીલ દે નુવોં) ત્યાં શું નવીન છે?
je ne sais rien du tout (ઝે ને સે રીઆં દી તુ) હું બીલકુલ કંઇ જાણુતો નથી.

... ગયા છે.

. . તુ કલ્ક શોઝ) તમોને કંઈ
ચીજ જોઇએ છીએ ?

..erci; je ne veux rien (નોં, મેર્સી; ઝે ને વે રીએ) નહિ,
ઉપકાર માનું છું; હું કંઇ ચીજની ઇચ્છા રાખતો નથી.

Avez-vous retrouvè les lettres perdues? (આવે વુ રેત્રુવે લે
લેત્ર પેરદી) ખોવાઈ ગયેલા કાગળો તમોને પાછા જડયા છે.

j'en ai retrouvè quelques unes; la plupart sont perdues
(ઝાં ને રેત્રૂવે કેલ્કઝીન; લા પ્લીપાર સોં પેર્દી) મને કેટલાક મળ્યા છે
ઘણા ખરાં ખોવાઇ ગયા છે.

Avec qui êtes-vous venu? (આવેક કી એતવુ વેની ?) કોની
સાથે તમે આવ્યા છો ?

je ne suis venu avec personne (ઝે ને સ્વી વેની આવેક પેર-
સોન) કોઇ માણસ સાથે હું આવ્યો નથી.

qui est la? (કી એ લા) ત્યાં કોણ છે ? personne કોઇ નથી.

avez-vous toutes les boîtes? (આવે વુ તુત લે બુઉવાત) તમારી
પાસે બધી પેટીઓ છે ?

je n'en ai aucune (ઝે નાને ઓકીન) મારી પાસે એકે નથી.

Avez-vous d'autres plumes? (આવે વુ દોત્ર પ્લીમ) તમારી પાસે
બીજી કલમો છે ?

Non, ce sont encore les mêmes (નોં સેસોં આંકોર લે મેમ) નહિ
હજી તો તેની તેજ પેનો છે.

Avez-vous rencontrè quelqu' un? (આવે વુ રાંકોંત્રે કેલ્કે)
તમોને કોઇ મળ્યું છે ?

Non. je n'ai rencontrè personne (નો, ઝે ને રાંકોંત્રે પેરસન)
નહિ, મને કોઇપણ મળ્યું નથી.

અપૂર્ણ.

વખાણાયેલ ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભોમીયો **ભાગ ૨.** જ્યાહાં થોડા વખતમાં બાહાર પડશે તેની અંદર ભાગ પહેલામાંના બાકી રહેલા બોધ **પાઠ ૪૦** ચાર હજાર ફ્રેન્ચી-ગુજરાતી ને ગુજરાતી-ફ્રેન્ચનો શબ્દ કોષ, તાર, અને કાગળોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેની કી. ફ્રાં. **૫.** રાખી છે જલદી મંગાવો.

ફ્રેન્ચ-ગુજરાતી અને ગુજરાતી-ફ્રેન્ચ ડીક્ષનરી ૩૫,૦૦૦) શબ્દો ઉચ્ચાર સાથે ગ્રામેટીકલ એક વરસમાં તૈયાર થશે આગળથી ગ્રાહક થનાર પાસેથી ફ્રા. ૧૦ પાછળથી ફ્રાં. ૧૫. પડશે અડધા નાણા મોકલાવી ગ્રાહક બનો.

પહેલી લેકતીરના અર્થ તૈયાર છે. ફ્રાં. ૧. ને ૨૫ સાંન્તીમ.

આ ચોપડી તેમજ ગુજરાતી ટેક્સ બુકો નીચેને સરનામે અથવા શામજી કાસમ કચરા માજુંગાવાલા પાસેથી મળશે.

લી૦,

માસ્તર જગજીવન મહાશંકર.

માજુંગા. (માડાગાસ્કર)